

NATIONELLA CENTRET FÖR
UTBILDNINGSAUTVÄRDERING

A-FINSKA KUNSKAPSUTVECKLING FRÅN ÅK 6 TILL ÅK 9

2018, 2021

Carola Åkerlund | Jukka Marjanen | Elina Peltola

PUBLIKATIONER 24:2022

A-FINSKA KUNSKAPSUTVECKLING FRÅN ÅK 6 TILL ÅK 9

2018, 2021

Carola Åkerlund
Jukka Marjanen
Elina Peltola

Nationella centret för utbildningsutvärdering
Publikationer 24:2022

UTGIVARE Nationella centret för utbildningsutvärdering

OMSLAG OCH TYPOGRAFI Juha Juvonen (org.) & Ahoy, Jussi Aho (edit)
OMBRYTNING PunaMusta

ISBN 978-952-206-681-7 pdf
ISSN 2342-4184 (online)

© Nationella centret för utbildningsutvärdering

Utgiven av

Nationella centret för utbildningsutvärdering (NCU)

Publikationens namn

A-finska Kunskapsutveckling från åk 6 till åk 9

Författare

Carola Åkerlund, Jukka Marjanen & Elina Peltola

Nationella centret för utbildningsutvärdering (NCU) genomförde en longitudinell utvärdering av lärresultat i A-finska i den grundläggande utbildningen. I denna rapport granskas kunskapsutvecklingen i A-finska från slutet av årskurs 6 till slutet av årskurs 9. Resultaten i utvärderingarna i årskurs 6 samt i årskurs 9 finns i separata rapporter¹. I granskningen av kunskapsutvecklingen deltog 1 215 elever som studerar finska som andra inhemskt språk (finska) och 843 elever som studerar enligt den modersmålsinriktade lärokursen (mofi).

Kunskapsutvecklingen granskades i delområdena förmåga att tolka texter och förmåga att producera texter. Kunskapsutvecklingen presenteras enligt kön, kommunens språkprofil och region. Kommunerna delades in i fyra grupper på basen av kommunens svenskhetsgrad: 1) **finskspråkiga kommuner** där antalet svenskspråkiga är under 10 %, 2) **finskt-svenskt tvåspråkiga kommuner** där antalet svenskspråkiga ligger mellan 11–50 %, 3) **svenskt-finskt tvåspråkiga kommuner** där antalet svenskspråkiga ligger mellan 51–80 % och 4) **svenskspråkiga kommuner** där antalet svenskspråkiga är över 80 %. Skolorna delades in i regionerna **Södra Finland** som består av skolor inom Södra Finlands regionsförvaltningsområde och **Västra Finland** som består av övriga skolor i Svenskfinland samt språkskolor.

Med helhetsresultat menas det genomsnittliga resultatet i alla utvärderingsuppgifter. Helhetsresultatet presenteras enligt en standardiserad skala. Det genomsnittliga resultatet ställdes på femhundra (500) poäng i årskurs 6. I årskurs 9 relaterades resultatet till årskurs 6, vilket gör det möjligt att granska utvecklingen. Utvecklingen i de olika delområdena presenteras både i poäng och i kunskapsnivåer. För varje delområde ställdes det genomsnittliga resultatet på femhundra (500) poäng i årskurs 6. Resultatet i de olika delområdena är således inte jämförbara med varandra.

¹ Lärresultat i finska i åk 6. Resultat av en utvärdering våren 2018
A-finska i årskurs 9. Utvärdering av lärresultat våren 2021

Lärokursen i finska

Helhetsresultatet var 500 poäng i årskurs 6 och 616 poäng i årskurs 9. I Södra Finland ökade poängen från 528 till 679 poäng och i Västra Finland från 476 till 561 poäng. Utvecklingen i Södra Finland var större än i Västra Finland.

Eleverna i de finskspråkiga kommunerna utvecklades mest och poängökningen var större än i det nationella resultatet (175 resp. 116 poäng). Utvecklingen i de finskt-svenskt tvåspråkiga kommunerna var ungefär lika i Södra och Västra Finland (136 resp. 125 poäng). I de svenskt-finskt tvåspråkiga kommunerna utvecklades eleverna i Södra Finland mer än eleverna i Västra Finland (149 resp. 100 poäng). Utvecklingen i de svenskspråkiga kommunerna var liten (45 poäng), vilket är klart mindre än i de övriga kommunprofilerna. Utvecklingen i de svenskspråkiga kommunerna var minst i alla delområden och i två delområden skedde ingen utveckling. De flesta finskspråkiga kommunerna finns i Södra Finland och alla svenskspråkiga i Västra Finland, vilket bidrar till att eleverna i Södra Finland utvecklades mer än eleverna i Västra Finland.

I hörförståelse utvecklades eleverna i Södra Finland och Västra Finland i genomsnitt lika mycket (100 resp. 85 poäng). I de finskspråkiga kommunerna var utvecklingen en aning större (120 poäng) än för genomsnittet i de övriga kommunprofilerna. I de finskt-svenskt tvåspråkiga kommunerna var utvecklingen i Västra Finland en aning större än i Södra Finland (109 resp. 89 poäng).

Även i läsförståelse var utvecklingen störst i de finskspråkiga kommunerna (212 poäng). Skillnaden mellan de finskspråkiga kommunerna och finskt-svenskt tvåspråkiga kommunerna är tydlig (212 resp. 137 poäng) och även mellan de svenskt-finskt tvåspråkiga och de svenskspråkiga kommunerna (124 resp. 83 poäng).

I muntlig produktion utvecklades eleverna i Södra Finland i genomsnitt klart mer än eleverna i Västra Finland (125 resp. 29 poäng). Skillnaden i utvecklingen var stor. I alla kommunprofiler utvecklades eleverna i Södra Finland mer än eleverna i Västra Finland. Skillnaden i regionerna mellan eleverna i de finskt-svenskt tvåspråkiga kommunerna var liten (121 resp. 82 poäng) och mellan de svenskt-finskt tvåspråkiga kommunerna stor (125 resp. 46 poäng). I de svenskspråkiga kommunerna skedde ingen utveckling. Poängen minskade med 21 poäng jämfört med resultatet i årskurs 6. Har elevernas kunskaper gått bakåt eller att har eleverna inte gjort de muntliga uppgifterna så gott de kan?

I skriftlig produktion utvecklades eleverna i de svenskt-finskt tvåspråkiga kommunerna i Södra Finland en aning mer än eleverna i Västra Finland (98 resp. 58 poäng). Skillnaderna i utvecklingen mellan de finskspråkiga och tvåspråkiga kommunerna var liten (77, 69 resp. 71 poäng). Det fanns ingen egentlig utveckling i de svenskspråkiga kommunerna. Poängen ökade endast med 10 poäng jämfört med resultatet i årskurs 6. Övar inte eleverna skriftlig produktion på lektionerna eller återspeglas elevernas brist på intresse och motivation på resultatet?

Utvecklingen för flickor och pojkar var i genomsnitt lika i hela samplet (118 resp. 114 poäng). Utvecklingen i de olika delområden var även lika för flickor och pojkar. I de olika delområdena fanns en skillnad mellan regionerna. Flickorna och pojkarna i Södra Finland utvecklades mer i

läsförståelse (165 resp. 106 och 165 resp. 105 poäng) och muntlig produktion (131 resp. 26 och 123 rep. 32 poäng).

Lärokursen i mof

Helhetsresultatet var 500 poäng i årskurs 6 och 639 poäng i årskurs 9. I Södra Finland ökade poängen med 137 poäng och i Västra Finland med 143 poäng. Utvecklingen var lika i båda regionerna.

I de finskspråkiga kommunerna var utvecklingen en aning större i Västra Finland än i Södra Finland (161 resp. 131 poäng). I de finskt-svenskt tvåspråkiga kommunerna var utvecklingen lika i de båda regionerna (144 resp. 145 poäng). Utvecklingen i de svenskt-finskt tvåspråkiga kommunerna var en aning mindre än i de övriga kommunprofilerna (114 poäng).

I hörförståelse var utvecklingen ungefär lika för eleverna i de olika kommunprofilerna och regionerna. I Södra Finland var poängökningen 93 poäng och i Västra Finland 100 poäng. I läsförståelse var utvecklingen större i de svenskt-finskt tvåspråkiga kommunerna än i de finskt-svenskt tvåspråkiga kommunerna (261 resp. 180 poäng).

I muntlig produktion utvecklades eleverna i de finskspråkiga och finskt-svenskt tvåspråkiga kommunerna klart mer än eleverna i de svenskt-finskt tvåspråkiga kommunerna (90 och 88 resp. 15 poäng). Ingen egentlig utveckling skedde i de svenskt-finskt tvåspråkiga kommunerna. I de finskspråkiga kommunerna utvecklades eleverna i Västra Finland en aning mer än eleverna i Södra Finland (109 resp. 83 poäng). I de finskt-svenskt tvåspråkiga kommunerna var utvecklingen lika i de båda regionerna (83 resp. 89 poäng).

I skriftlig produktion utvecklades eleverna i de finskspråkiga kommunerna i Västra Finland mer än eleverna i Södra Finland (97 resp. 63 poäng). I årskurs 6 var eleverna hade eleverna i Södra Finland en aning bättre resultat än i Västra Finland. Eleverna i Västra Finland utvecklades mer och hade i årskurs 9 en aning bättre resultat än i Södra Finland. I de finskt-svenskt tvåspråkiga kommunerna var utvecklingen lika i regionerna. Eleverna i de finskt-svenskt tvåspråkiga kommunerna utvecklades en aning mer än eleverna i de svenskt-finskt tvåspråkiga kommunerna.

Vid granskning av helhetsresultatet var utvecklingen mellan flickor och pojkar lika i hela samplet (118 resp. 114 poäng). Flickorna och pojkarna i Västra Finland utvecklades en aning mer i läsförståelse (228 resp. 182 poäng och 216 resp. 180 poäng) och skriftlig produktion (100 resp. 67 poäng och 92 resp. 57 poäng) än flickorna och pojkarna i Södra Finland. I hörförståelse och muntlig produktion var utvecklingen lika för flickor och pojkar i de båda regionerna.

Ämnesord: grundläggande utbildning, utvärdering, lärresultat, A- finska, modersmålsinriktad finska, förmåga att tolka texter, hörförståelse, läsförståelse, förmåga att producera texter, muntlig produktion, skriftlig produktion, regionala skillnader

Julkaisija

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (KARVI)

Julkaisun nimi

A-finska Kunskapsutveckling från åk 6 till åk 9

Tekijät

Carola Åkerlund, Jukka Marjanen & Elina Peltola

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (Karvi) toteutti pitkittäisen arvioinnin toisen kotimaisen kielen (A-finska) oppimistuloksista perusopetuksessa. Tässä raportissa tarkastellaan oppilaiden osaamisen kehitystä oppiaineessa A-finska kuudennen luokan alusta yhdeksännen luokan loppuun. Kuudennen luokan ja yhdeksännen luokan arviointien tulokset löytyvät erillisistä raporteista. Kehitysraportissa tarkastelluista oppilaista 1 215 opiskeli suomea toisena kotimaisena kielenä A-oppimäärän mukaisesti (finska) ja 834 opiskeli suomea kaksikielisille tarkoitetun äidinkielenomaisen suomen oppimäärän mukaisesti (mofi).

Oppilaiden taitojen kehitystä tarkastellaan kahdella osa-alueella: taito tulkita tekstejä ja taito tuottaa tekstejä. Arviointiin osallistuneet koulut jaettiin kahteen alueeseen: **Etelä-Suomeen** (Etelä-Suomen aluehallintoalue) ja **Länsi-Suomeen** (muut ruotsinkieliset koulut Suomessa). Kunnat jaettiin neljään ryhmään kuntien ruotsinkielisyysasteen perusteella: 1) **suomenkieliset kunnat**, joissa ruotsinkielisten määrä on alle 10 %, 2) **kaksikieliset kunnat, joissa ruotsinkielisiä on 11–50 %** (enemmistö suomenkielisiä) 3) **kaksikieliset kunnat, joissa ruotsinkielisiä on 51–80 %** (enemmistö ruotsinkielisiä) ja 4) **ruotsinkieliset kunnat**, joissa ruotsinkielisiä on yli 80 %.

Kokonaistuloksilla viitataan kaikkien arviointitehtävien keskimääräiseen tulokseen. Kokonaistulos esitetään standardoidun asteikon mukaan. Kuudennella luokalla keskiarvoksi asetettiin viisisataa (500) pistettä. Yhdeksännen luokan tulokset suhteutettiin kuudennen luokan tuloksiin, jotta kehitystä voitiin tarkastella. Kehitys eri osa-alueilla esitetään niin pisteinä kuin taitotasoina. Jokaisen osa-alueen keskimääräinen pistemäärä asetettiin kuudennella luokalla viiteensataan (500) pisteeseen ja näin ollen eri osa-alueiden tulokset eivät ole verrattavissa toisiinsa.

Finska

Kokonaistulos kuudennella luokalla oli 500 pistettä ja yhdeksännellä luokalla 616 pistettä. Etelä-Suomessa tulokset nousivat 528 pisteestä 679 pisteeseen ja Länsi-Suomessa 476 pisteestä 561 pisteeseen. Kehitys oli suurempaa Etelä-Suomessa kuin Länsi-Suomessa.

Suomenkielisten kuntien oppilaat kehittivät eniten ja pistemäärän nousu oli suurempi kuin kansallisessa tuloksessa (175 vs. 116 pistettä). Suomenruotsalaisissa kaksikielisissä kunnissa kehitys oli suurin piirtein samanlaista Etelä- ja Länsi-Suomessa (136 vs. 125 pistettä). Ruotsalais-suomalaisissa kaksikielisissä kunnissa Etelä-Suomen oppilaat olivat kehittyneet enemmän kuin Länsi-Suomen oppilaat (148 vs. 100 pistettä). Kehitys ruotsinkielisissä kunnissa oli pientä (45 pistettä), mikä on selvästi vähemmän kuin muissa kuntaprofiileissa. Kehitys ruotsinkielisissä kunnissa oli vähäistä kaikilla osa-alueilla ja kahdessa osa-alueessa kehitystä ei tapahtunut ollenkaan. Suurin osa suomenkielisistä kunnista sijaitsee Etelä-Suomessa ja kaikki ruotsinkieliset kunnat sijaitsevat Länsi-Suomessa, mikä edistää Etelä-Suomen oppilaiden kehitystä.

Kuullun ymmärtämisessä oppilaat Etelä-Suomessa ja Länsi-Suomessa kehittivät keskimäärin yhtä paljon (100 vs. 85 pistettä). Suomenkielisissä kunnissa kehitys oli hieman suurempaa kuin muissa kuntaprofiileissa keskimäärin (120 pistettä). Suomenruotsalaisissa kaksikielisissä kunnissa kehitys oli hieman suurempaa Länsi-Suomessa kuin Etelä-Suomessa (109 vs. 89 pistettä).

Luetun ymmärtämisessäkin kehitys oli suurinta suomenkielisissä kunnissa (212 pistettä). Ero suomenkielisten ja suomenruotsalaisten kaksikielisten kuntien välillä on selkeä (212 vs. 137 pistettä) sekä ruotsalais-suomalaisten kaksikielisten ja ruotsinkielisten kuntien välillä (124 vs. 83 pistettä).

Suullisessa tuottamisessa Etelä-Suomen oppilaat kehittivät keskimäärin selvästi enemmän kuin Länsi-Suomen oppilaat (125 vs. 25 pistettä). Ero kehityksessä oli suuri. Kaikissa kuntaprofiileissa Etelä-Suomen oppilaat kehittivät enemmän kuin Länsi-Suomen. Ero suomenruotsalaisten kaksikielisten kuntien oppilaiden välillä oli pieni (121 vs. 82 pistettä) ja ruotsalais-suomalaisten kaksikielisten kuntien välillä suuri (125 vs. 46 pistettä). Ruotsinkielisissä kunnissa kehitystä ei tapahtunut. Pisteet olivat laskeneet 21 pistettä verrattuna kuudennen luokan tuloksiin. Onko oppilaiden kehitys taantunut vai eivätkö oppilaat ole tehneet suullisia tehtäviä parhaansa mukaan?

Kirjallisessa tuottamisessa Etelä-Suomen ruotsinsuomalaisten kaksikielisten kuntien oppilaat kehittivät hieman enemmän kuin Länsi-Suomen oppilaat (98 vs. 58 pistettä). Kehityserot suomenkielisten ja kaksikielisten kuntien välillä olivat pieniä (77, 69 vs. 71 pistettä). Varsinaista kehitystä ruotsinkielisissä kunnissa ei tapahtunut. Tulokset kasvoivat vain 10 pisteellä verrattuna tuloksiin kuudennelta luokalta. Eivätkö oppilaat harjoittele tarpeeksi kirjallista tuottamista tunneilla vai heijastaako tulos kiinnostuksen ja motivaation puutteesta?

Tyttöjen ja poikien kehitys oli keskimäärin samanlaista koko otoksessa (118 vs. 114 pistettä). Eri osa-alueilla kehitys oli samanlaista myös tyttöjen ja poikien kohdalla. Eri osa-alueilla alueiden välillä oli eroa. Etelä-Suomen tytöt ja pojat kehittivät enemmän luetun ymmärtämisessä (165 vs. 106 pistettä ja 165 vs. 105 pistettä) ja suullisessa tuottamisessa (131 vs. 26 pistettä ja 123 vs. 32 pistettä).

Mofi

Kokonaistulos kuudennella luokalla oli 500 pistettä ja yhdeksännellä luokalla 639 pistettä. Etelä-Suomessa tulokset nousivat 137 pisteellä ja Länsi-Suomessa 143 pisteellä. Kehitys oli samansuuntaista molemmilla alueilla.

Suomenkielisissä kunnissa kehitys oli hieman suurempaa Länsi-Suomessa kuin Etelä-Suomessa (161 vs. 131 pistettä). Suomenruotsalaisissa kaksikielisissä kunnissa kehitys oli samanlaista näillä kahdella alueella (144 vs. 145 pistettä). Ruotsinsuomalaisissa kaksikielisissä kunnissa kehitys oli pienempää kuin muissa kuntaprofileissa (114 pistettä).

Kuullun ymmärtämisessä kehitys oli suunnilleen samanlaista eri kuntaprofileissa ja alueilla. Etelä-Suomessa pisteet nousivat 93 pistettä ja Länsi-Suomessa 100 pistettä. Luetun ymmärtämisessä kehitys oli suurempaa ruotsinsuomalaisissa kaksikielisissä kunnissa kuin suomenruotsalaisissa kaksikielisissä kunnissa (261 vs. 180 pistettä).

Suullisessa tuottamisessa suomenkielisten ja suomenruotsalaisten kaksikielisten kuntien oppilaat kehittivät selvästi enemmän kuin ruotsinsuomalaisten kaksikielisten kuntien oppilaat (90 ja 88 vs. 15 pistettä). Varsinaista kehitystä ei tapahtunut ruotsalais-suomalaisissa kaksikielisissä kunnissa. Suomenkielisissä kunnissa Länsi-Suomen oppilaat kehittivät hieman enemmän kuin Etelä-Suomen oppilaat (109 vs. 83 pistettä). Kaksikielisissä kunnissa, jossa suomen kieli on enemmistö kieli, kehitys oli samanlaista molemmilla alueilla (83 vs. 89 pistettä).

Kirjallisessa tuottamisessa Länsi-Suomen suomenkielisten kuntien oppilaat kehittivät enemmän kuin Etelä-Suomen oppilaat. Kuudennella luokalla oli Etelä-Suomen oppilailla parempi tulos kuin Länsi-Suomen oppilailla. Länsi-Suomen oppilaat kehittivät enemmän ja yhdeksännellä luokalla heillä oli hieman parempi tulos kuin Etelä-Suomen oppilailla. Suomalais-ruotsalaisissa kaksikielisissä kunnissa kehitys oli alueilla samanlaista. Suomenruotsalaisten kaksikielisten kuntien oppilaat kehittivät hieman enemmän kuin ruotsinsuomalaisten kaksikielisten kuntien oppilaat.

Kokonaistulosta tarkasteltaessa tyttöjen ja poikien välinen kehitys oli samanlaista koko otoksessa (118 vs. 114 pistettä). Länsi-Suomen tytöt ja pojat kehittivät hieman enemmän luetun ymmärtämisessä (228 vs. 182 ja 216 vs. 180 pistettä) ja kirjallisessa tuottamisessa (100 vs. 67 pistettä ja 92 vs. 57 pistettä) kuin tytöt ja pojat Etelä-Suomessa. Kuullun ymmärtämisessä ja suullisessa tuottamisessa kehitys oli samanlaista tyttöjen ja poikien välillä molemmilla alueilla.

Asiasanat: perusopetus, arviointi, oppimistulos, suomi toisena kotimaisena kielenä, äidinkielenomainen suomi, taito tulkita tekstejä, kuullun ymmärtäminen, luetun ymmärtäminen, taito tuottaa tekstejä, suullinen tuottaminen, kirjallinen tuottaminen, alueelliset erot

Publisher

Finnish Education Evaluation Centre (FINEEC)

Title of publication

A-finska kunskapsutveckling från åk 6 till åk 9

Authors

Carola Åkerlund, Jukka Marjanen & Elina Peltola

The Finnish Education Evaluation Centre (Karvi) carried out a longitudinal evaluation of learning outcomes in the second official language (A-finska) in basic education. This report examines the development of knowledge in A-finska from the end of 6th grade to the end of 9th grade. A total of 1,215 students studying Finnish as a second official language (finska) and 843 students studying Finnish according to the bilingual syllabus (mofi) were considered in this study. The results of the evaluations in 6th and 9th grade can be found in separate reports.

The student's development of knowledge was examined in two subareas: ability to interpret texts (listening and reading comprehension) and ability to produce texts (oral and written production). The development is presented from three different perspectives: regions, municipal language distribution and gender. The schools were divided into two regions: **Southern Finland** (Regional State Administrative Agency of Southern Finland) and **Western Finland** (Regional State Administrative Agency for Western and Inland Finland and the Regional State Administrative Agency for Southwestern Finland). Municipalities were divided into four groups according to the number of residents speaking Swedish: 1) **Finnish-speaking municipalities** with less than 10 % Swedish-speaking residents, 2) **Municipalities where 11–50 % of residents are Swedish-speaking** (bilingual municipalities where the majority is Finnish), 3) **Municipalities where 51–80 % of residents are Swedish-speaking** (bilingual municipalities where the majority is Swedish) and 4) **Swedish-speaking municipalities** where over 80 % of residents are Swedish speaking.

Overall results refer to the average result of all the assessment tasks. The overall result is presented according to a standardized scale. The average score was set at five hundred (500) points in 6th grade. In 9th grade, the results were made proportional to the 6th grade results so the progress could be reviewed. Developments in the different subfields are presented both in scores and in skill levels. For each subdivision, the average score was set at five hundred (500) points at 6th grade. Thus, the results in the different subdivisions are not comparable to each other.

Finska

The overall score was 500 points in 6th grade and 616 points in 9th grade. In Southern Finland, the score increased from 528 to 679 points and in Western Finland from 476 to 561 points. Development was greater in Southern Finland than in Western Finland. The difference in development is medium.

The students in the Finnish-speaking municipalities developed the most and the score increase was greater than in the national result (175 vs. 116 points). Development in Finnish-Swedish bilingual municipalities were approximately similar in Southern and Western Finland (136 vs. 125 points). In the Swedish-Finnish bilingual municipalities, students in Southern Finland developed more than the students in Western Finland (149 vs. 100 points). The difference in development was medium. The development in the Swedish speaking municipalities was small (45 points), which is clearly less than in the other municipal profiles. Development in the Swedish-speaking municipalities was the least in all subdivisions and in two subdivisions there was no development at all. Most Finnish-speaking municipalities are in Southern Finland and all Swedish-speaking municipalities in Western Finland, which contributes to the development of students in Southern Finland more than the students in Western Finland.

In listening comprehension, students in Southern Finland and Western Finland developed on average as much (100 vs. 85 points). In the Finnish-speaking municipalities, the development was slightly greater (120 points) than for the average in the different municipalities). In Finnish-Swedish bilingual municipalities, the development in Western Finland was slightly greater than in Southern Finland (109 vs. 89 points).

In reading comprehension, development was greatest in the Finnish-speaking municipalities (212 points). The difference between the Finnish-speaking and Finnish-Swedish bilingual municipalities was clear (212 vs. 137 points) and also between the Swedish-Finnish bilingual and Swedish-speaking municipalities (124 vs. 83 points).

In oral production, students in Southern Finland developed on average clearly more than the students in Western Finland (125 vs. 29 points). The difference in development was great. In all municipal profiles, students in Southern Finland developed more than the students in Western Finland. The difference between the students in the Finnish-Swedish bilingual municipalities was small (125 vs. 82 points) and between the Swedish-Finnish bilingual municipalities large (125 vs. 46 points). In the Swedish-speaking municipalities, there was no development. The 9th grade points were down by 21 compared to the points on 6th grade. Has the students' knowledge gone backwards or have students not done the oral tasks as best they can?

In written production, students in the Swedish-Finnish bilingual municipalities in Southern Finland developed slightly more than the students in Western Finland (98 vs. 58 points). The differences in development between the Finnish-speaking and bilingual municipalities were small (77, 69 vs. 71 points). There was no real development in the Swedish-speaking municipalities. Scores only increased by 10 points compared to the results in 6th grade. Don't students practice written production at the lessons or is students' lack of interest and motivation reflected on the outcome?

Developments for girls and boys were on average similar throughout the sample (118 vs. 114 points). Developments in the various subdivisions were also similar for girls and boys. In the different subdivisions there was a difference between the regions. The girls and boys of Southern Finland developed more in reading comprehension and oral production. The difference with the girls and boys in Western Finland was large in oral production and medium in reading comprehension.

Mofi

The overall score was 500 points in 6th grade and 639 points in 9th grade. In Southern Finland, the score increased by 137 points and in Western Finland by 143 points. Development was similar in both regions.

In Finnish-speaking municipalities, development was slightly greater in Western Finland than in Southern Finland (161 vs. 131 points). In the Finnish-Swedish bilingual municipalities, development was similar in the two regions (144 vs. 145 points). The development in the Swedish and Finnish bilingual municipalities was slightly less than in the other municipal profiles (114 points).

In hearing understanding, the development was roughly similar for the students in the various municipal profiles and regions. In Southern Finland, the score increase was 93 points and in Western Finland 100 points. In reading comprehension, the development was greater in the Swedish-Finnish bilingual municipalities than in the Finnish-Swedish bilingual municipalities (261 vs. 180 points).

In oral production, students in the Finnish-speaking and Finnish-Swedish bilingual municipalities clearly developed more than the students in the Swedish-Finnish bilingual municipalities (90, 88 vs. 15 points). No real development occurred in the Swedish-Finnish bilingual municipalities, the development from 6th grade was only 15 points. In Finnish-speaking municipalities, students in Western Finland developed slightly more than the students in Southern Finland (109 vs. 83 points). In the Finnish-Swedish bilingual municipalities, development was similar in both regions (32 vs. 89 points).

In written production, students in the Finnish-speaking municipalities in Western Finland developed more than the students in Southern Finland (97 vs. 63 points). The difference in development was medium. In the Finnish-Swedish bilingual municipalities, development was similar in the regions. The students in the Finnish-Swedish bilingual municipalities developed slightly more than the students in the Swedish-Finnish bilingual municipalities.

When examining the overall result, trends between girls and boys were similar throughout the sample (118 vs. 114 points). The girls and boys of Western Finland developed a little more in reading comprehension (228 vs. 182 points and 216 vs. 180 points) and written production (100 vs. 67 points and 92 vs. 57 points). In hearing comprehension and oral production, development was similar for girls and boys in both regions.

Keywords: Basic education, evaluation, learning outcomes, Finnish as a second official language, native Finnish, skills to interpret texts, listening comprehension, reading comprehension, skills to produce texts, oral production, written production, regional differences

Sammandrag	3
Tiivistelmä	7
Abstract	11
1 Inledning	19
1.1 Kort bakgrundsinformation.....	20
1.2 Planering och genomförandet.....	21
1.3 Samplet, regionerna och kommunens svenskhetsgrad.....	22
1.4 Läroplansgrunderna 2014 i läroämnet A-finska.....	25
1.5 Tolkning av figurerna och värdena i rapporten.....	25
1.5.1 Kunskapsutvecklingen i poäng	25
1.5.2 Kunskapsutvecklingen enligt spridningsfigur	26
1.5.3 Kunskapsutvecklingen i kunskapsnivåer	27
1.5.4 Standardavvikelse	28
2 Lärokursen i finska	31
2.1 Helhetsresultat i årskurs 6 och 9 samt utveckling i poäng.....	32
2.2 Utveckling i de olika delområdena	33
2.2.1 Förmåga att tolka texter	34
2.2.2 Förmåga att producera texter.....	39
2.3 Helhetsresultat för flickor och pojkar.....	42
2.3.1 Utvecklingen i förmåga att tolka texter för flickor och pojkar	44
2.3.2 Utveckling i förmåga att producera texter för flickor och pojkar	51
2.4 Utvecklingen i finskspråkiga kommuner	58
2.4.1 Förmåga att tolka texter	58
2.4.2 Förmåga att producera texter	59
2.5 Utvecklingen i finskt-svenskt tvåspråkiga kommuner.....	61
2.5.1 Förmåga att tolka texter	61
2.5.2 Förmåga att producera texter.....	63

2.6	Utvecklingen i svensk-finskt tvåspråkiga kommuner.....	65
2.6.1	Förmåga att tolka texter	65
2.6.2	Förmåga att producera texter	67
2.7	Utvecklingen i svenskspråkiga kommuner.....	69
2.7.1	Förmåga att tolka texter.....	69
2.7.2	Förmåga att producera texter.....	70
2.8	Utvecklingen i skolorna	72
2.9	Bakgrundsfaktorer som hade samband med utvecklingen.....	73
3	Lärokursen i mofi	77
3.1	Helhetsresultat i årskurs 6 och årskurs 9 samt utveckling i poäng	78
3.2	Utvecklingen i de olika delområdena.....	79
3.2.1	Förmåga att tolka texter	79
3.2.2	Förmåga att producera texter.....	85
3.3	Helhetsresultat för flickor och pojkar.....	88
3.3.1	Utvecklingen i förmåga att tolka texter för flickor och pojkar	89
3.3.2	Utvecklingen i förmåga att producera texter för flickor och pojkar.....	97
3.4	Utvecklingen i finskspråkiga kommuner	103
3.4.1	Förmåga att tolka texter	103
3.4.2	Förmåga att producera texter	105
3.5	Utvecklingen i finskt-svenskt tvåspråkiga kommuner.....	107
3.5.1	Förmåga att tolka texter	107
3.5.2	Förmåga att producera texter.....	109
3.6	Utvecklingen i svensk-finskt tvåspråkiga kommuner.....	111
3.6.1	Förmåga att tolka texter	111
3.6.2	Förmåga att producera texter	113
3.7	Utvecklingen i skolorna	114
3.8	Bakgrundsfaktorer som har samband med utvecklingen.....	116
4	Slutsatser och utvecklings-rekommendationer	119
	Utvecklingsrekommendationer	123
5	Litteraturförteckning	127

Inledning

1

Det är första gången i Finland som det gjorts en uppföljning av elevernas kunskaper och färdigheter i A-finska. Eleverna vars kunskapsutveckling granskades deltog i en utvärdering i slutet av årskurs 6 år 2018 och i slutet av årskurs 9 år 2021. I båda utvärderingarna har publicerats separata rapporter. Rapporterna finns tillgängliga på Nationella centret för utbildningsutvärderingens (NCU) hemsida².

I den här rapporten granskas kunskapsutvecklingen i delområdena *Förmåga att tolka texter* och *Förmåga att producera texter*. Kunskapsutvecklingen gällde båda lärokurserna i A-finska: finska som andra inhemskt språk (finska) och modersmålsinriktad finska (mofi).

Rapporten söker svar på följande frågor:

1. Hur har elevernas språkfärdigheter utvecklats från årskurs 6 till årskurs 9?
2. Är utvecklingen likadan mellan könen, i regionerna och i kommuner med olika svenskhetsgrad?
3. Vilka bakgrundsfaktorer i årskurs 6 kan förklara skillnader och samband i kunskapsutvecklingen?
4. Finns det skillnader i utvecklingen mellan elever som söker till gymnasiet eller till yrkesutbildningen?

1.1 Kort bakgrundsinformation

I detta kapitel beskrivs en kort sammanfattning om bakgrundsinformationerna som samlades in i utvärderingarna i årskurs 6 och årskurs 9 av rektorer och lärare.

² [Lärresultat i finska i årskurs 6, 2018](#) och [A-finska i årskurs 9, 2021](#)

Inledning av undervisning i finska samt valet av lärokurs

Rektorsenkäten i årskurs 6 besvarades av 116 rektorer. Cirka hälften av skolorna som deltog i utvärderingen i årskurs 6 uppgav att eleverna började läsa finska i årskurs 1. Lite under en tredjedel av skolorna började finskundervisningen i årskurs 2 och i drygt en femtedel i årskurs 3.

Elevernas hemspråk inverkade mycket på valet av lärokurs. Av rektorerna (N=65) i årskurs 6 uppgav 83 procent att elever som har finska som ett av hemspråken läser mofi. Det finns elever som läser finska i stället för mofi. Som orsaker uppgavs bland annat att eleven sällan talar finska i vardagen, elevens svaga kunskaper i finska och att mofi-gruppen skulle bli väldigt liten. Även vårdnadshavarnas önskemål inverkade på valet av lärokurs för eleven. Cirka en fjärdedel av rektorerna uppgav att elevens kunskaper i finska (oberoende av hemspråk) inverkar mycket eller ganska mycket på valet av lärokurs. En elev från ett svenskspråkigt hem med starka kunskaper i finska kunde läsa mofi i samförstånd med vårdnadshavarna.

Även rektorerna i utvärderingen i årskurs 9 fick besvara frågan gällande valet av lärokurs. Nästan tre fjärdedelar av rektorerna uppgav att elever från ett finskt eller finskt-svenskt tvåspråkigt hem läser lärokursen för mofi. Elever som läste lärokursen i mofi redan i årskurs 6 inverkade mycket eller ganska mycket på valet. I utvärderingen i finska i årskurs 9 uppgav drygt 200 elever att de även hade finska som hemspråk, vilket var cirka 14 procent av totala antalet deltagare (N=1471).

1.2 Planering och genomförandet

Båda utvärderingarna planerades enligt samma principer. En sakkunniggrupp till vardera utvärderingen tillkallades som skapade ramarna för utvärderingarna. Lärarna i sakkunniggruppen konstruerade en mängd uppgifter som förhandstestades i ett antal skolor. Efter förhandstestningen valdes ett lämpligt antal uppgifter med bra urskilningsförmåga och lämplig svårighetsgrad. För båda lärokurserna uppgjordes separata utvärderingar. Uppgifterna baserade sig på elevens multimodala färdigheter och var flervalsuppgifter, öppna svar och produktionsuppgifter inom delområdena förmåga att tolka texter och förmåga att producera texter. Uppgifterna byggdes upp så att det fanns både lättare och svårare uppgifter i de olika delområdena. En del av uppgifterna som fanns i utvärderingen i årskurs 6 återanvändes i utvärderingen i årskurs 9 för att kunna granska elevernas utveckling.

Hur dessa utvärderingar genomfördes samt resultatens relevans och tillförlitlighet finns beskrivet i de tidigare rapporterna. Båda utvärderingarna genomfördes på NCU:s digitala utvärderingsplattform och var tidsbegränsade. I årskurs 6 fanns färre uppgifter och eleven hade 60 minuter tid på sig att göra uppgifterna. I årskurs 9 hade eleverna 90 minuter tid på sig att göra uppgifterna.

1.3 Samplet, regionerna och kommunens svenskhetsgrad

I denna granskning är med alla elever som deltog i båda utvärderingarna och där elevens resultat från årskurs 6 kunde kopplas samman med resultatet i årskurs 9. Totalt deltog 2 058 elever i denna granskning. Av dessa elever gjorde 1 215 elever utvärderingen i finska och 843 elever utvärderingen i mofi. I utvärderingen i årskurs 6 deltog elever från 165 skolor och i utvärderingen i årskurs 9 elever från 38 skolor. Elevernas resultat och kunskapsutveckling finns presenterade enligt den skola eleven gick i årskurs 9.

Skolorna delades in två regioner på basen av den kommun skolan finns belägen i. I årskurs 6 fanns även en region bestående av språköskolor och språklackskolor. Antalet språk- och språklackskolor som har undervisning i årskurs 9 är få, så i denna granskning bildar språköskolorna ingen egen region utan finns med i den region de tillhör.

Resultatet granskades ur tre olika synvinklar: region, kommunens språkprofil och elevens kön. Skolorna delades in i regionerna **Södra Finland** som består av skolor inom Södra Finlands regionsförvaltningsområde och **Västra Finland** som består av alla övriga skolor i Svenskfinland samt språköskolor.

Skolorna är indelade enligt samma princip som i de tidigare utvärderingarna i fyra grupper enligt kommunernas svenskhetsgrad:

- **finskspråkiga** kommuner där antalet svenskspråkiga är under 10 procent
- **finskt-svenskt tvåspråkiga** kommuner där antalet svenskspråkiga är mellan 11 och 50 procent
- **svenskt-finskt tvåspråkiga** kommuner där antalet svenskspråkiga är mellan 51 och 80 procent
- **svenskspråkiga** kommuner där antalet svenskspråkiga är över 80 procent.

Resultaten i årskurs 6 och årskurs 9 i lärokursen i finska kunde sammanföras för totalt 1 215 elever. Av dessa valde 42 elever att inte uppge kön. Deras resultat finns med i alla resultat förutom resultaten för flickor och pojkar. I tabell 1 presenteras antal elever som deltog i granskningen enligt kön, region och kommunens språkprofil.

TABELL 1. Deltagare i lärokursen i finska enligt region, kommunens språkprofil och kön

Finska	kommunens språkprofil	antal deltagare i utvärderingen i årskurs 9			antal deltagare som även deltog i utvärderingen i årskurs 6			procentuell andel elever i åk 9 som deltog i båda utvärderingarna
		flickor	pojkar	totalt	flickor	pojkar	totalt	
region	andel svensk-språkiga							totalt
Södra Finland	<10 %	88	101	197	69	78	152	77 %
	11—50 %	145	150	305	131	126	266	87 %
	51—80 %	91	92	186	71	73	147	79 %
	>80 %							
	Tillsammans	324	343	688	271	277	565	82 %
Västra Finland	<10 %	11	14	26	10	9	20	77 %
	11—50 %	43	50	98	34	36	74	76 %
	51—80 %	166	201	376	127	149	283	75 %
	>80 %	132	143	281	109	118	231	82 %
	Tillsammans	352	408	781	280	312	608	78 %
Totalt		676	751	1469	551	589	1173	80 %

I de tre första kolumnerna finns antal elever som deltog i årskurs 9. I de tre följande antal elever i utvärderingen i årskurs 9 som kunde sammankopplas med resultatet i årskurs 6. I den sista kolumnen finns angett i procent andelen elever för vilka en kunskapsutveckling kunde granskas. Till exempel från finskspråkiga kommuner (<10%) i Södra Finland deltog 88 flickor och 101 pojkar i utvärderingen i årskurs 9, totalt 197 elever. För 69 flickor och 78 pojkar kunde eleverna kopplas samman med deras resultat i årskurs 6. Det betyder att för 78 procent av flickorna och 77 procent av eleverna som gjorde utvärderingen i årskurs 9 gjordes en granskning av kunskapsutvecklingen. I tabellen saknas de elever som inte angett kön.

I de svenskspråkiga kommunerna (>80%) finns inga deltagare från Södra Finland. I de finskspråkiga kommunerna (<10%) var antalet elever i Västra Finland för lågt (26 elever) för att göra en granskning. I granskningen av kunskapsutvecklingen enligt kön fanns med 271 flickor och 277 pojkar från Södra Finland. Från Västra Finland fanns i granskningen 280 flickor och 312 pojkar.

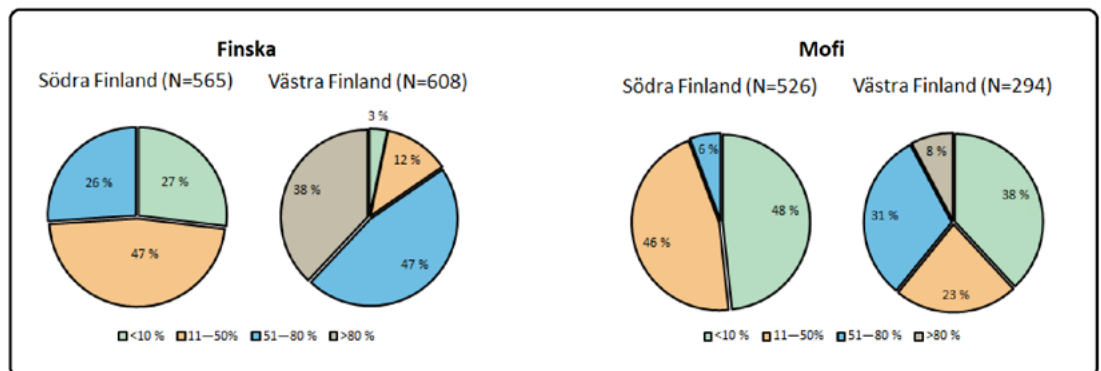
Resultaten i årskurs 6 och årskurs 9 i lärokursen i mofi kunde sammanföras för totalt 842 elever. Av dessa valde 23 elever att inte uppge kön. Deras resultat finns med i alla resultaten förutom i resultaten för flickor och pojkar. I tabell 2 presenteras antal elever som deltog i granskningen enligt kön, region och kommunens språkprofil.

TABELL 2. Deltagare i lärokursen i mofi enligt region, kommunens språkprofil och kön

Mofi	kommunens språkprofil	antal deltagare i utvärderingen i årskurs 9			antal deltagare som även deltog i utvärderingen i årskurs 6			procentuell andel elever i åk 9 som deltog i båda utvärderingarna
		flickor	pojkar	totalt	flickor	pojkar	totalt	
region	andel svensk-språkiga							totalt
Södra Finland	<10 %	175	153	336	125	123	254	76 %
	11–50%	129	129	267	122	113	242	91 %
	51–80 %	15	20	35	14	16	30	86 %
	>80 %							
	Tillsammans	319	302	638	261	252	526	82 %
Västra Finland	<10 %	58	60	121	53	56	112	93 %
	11–50%	52	56	110	33	33	67	61 %
	51–80 %	76	48	125	55	37	92	74 %
	>80 %	14	13	27	11	12	23	85 %
	Tillsammans	200	177	383	152	138	294	77 %
Totalt		519	479	1021	413	390	820	80 %

I granskningen enligt kön fanns 261 flickor och 252 pojkar från Södra Finland och 152 flickor och 138 pojkar från Västra Finland. Från de svenskspråkiga kommunerna (>80%) deltog 27 elever i Västra Finland. Från de svenskt-finskt tvåspråkiga kommunerna (51–80%) i Södra Finland deltog 30 elever. För dessa anges inget separat resultat.

I figur 1 visas deltagarna från Södra och Västra Finland enligt kommunprofil. I lärokursen finska kom nästan hälften av deltagarna i Södra Finland från finskt-svenskt tvåspråkiga kommuner, cirka en fjärdedel från svenskt-finskt tvåspråkiga och cirka en fjärdedel från finskspråkiga kommuner. Nästan hälften av deltagarna från Västra Finland kom från svenskt-finskt tvåspråkiga kommuner, 38 procent från svenskspråkiga kommuner och 12 procent från finskt-svenskt tvåspråkiga kommuner.

FIGUR 1. Fördelning av elever i olika kommunprofiler region

I lärokursen i mofi kom nästan hälften av deltagarna från Södra Finland från finskspråkiga kommuner och 46 procent från finskt-svenskt tvåspråkiga kommuner. Från Västra Finland kom 38 procent av deltagarna från finskspråkiga kommuner, 23 procent från finskt-svenskt tvåspråkiga kommuner och 31 procent från svenskt-finskt tvåspråkiga kommuner. I andelen elever från finskspråkiga kommuner i regionen Västra Finland ingår deltagarna från språköskolorna.

1.4 Läroplansgrunderna 2014 i läroämnet A-finska

Bedömningskriterier för goda kunskaper (vitsordet 8) för etappmålet i slutet av årskurs 6 och i slutet av den grundläggande utbildning för läroämnet A-finska finns (LP 2014) presenteras i tabell 3.

TABELL 3. Kriterierna för goda kunskaper i slutet av årskurs 6 och årskurs 9

Delområde	Finska		Mofi	
	årskurs 6	årskurs 9	årskurs 6	årskurs 9
Förmåga att tolka texter	A2.1	B1.1	B1.1	B1.2
Förmåga att producera texter	A1.3	A2.2	A2.2	B1.2

I rapporten presenteras helhetsresultaten i årskurs 6 och årskurs 9 samt kunskapsutvecklingen i poäng. I de olika delområdena presenteras resultatet både i poäng och i kunskapsnivåer. I delområdena presenteras även hur stor andel av eleverna nådde nivån för goda kunskaper i årskurs 6 och i årskurs 9.

1.5 Tolkning av figurerna och värdena i rapporten

1.5.1 Kunskapsutvecklingen i poäng

Resultaten i årskurs 6 och årskurs 9 presenteras i poäng. Därmed kan man granska hur stor utvecklingen var samt om det fanns statistiskt signifikanta skillnader mellan könen, regionerna eller mellan kommuner med olika svenskhetsgrad.

I denna rapport lyfts fram enbart sådana skillnader mellan olika grupper som är statistiskt signifikanta. Skillnaderna i poängutvecklingen visas enligt Varghan och Delaney's A (Vargha & Delaney, 2000), vilket är ett icke-parametriskt mått på effektstorlek. Något förenklat kan man säga att talet berättar sannolikheten för att utvecklingen hos en person som slumpmässigt valts från grupp 1 kommer att vara "större" än för en person som slumpmässigt väljs från grupp 2.

Gränsvärden för Varghan och Delaney's A:

	Till förmån för grupp 1	Till förmån för grupp 2
Ingen skillnad	0.44–0.56	
Liten skillnad	0.56–0.64	0.36–0.44
Medelstor skillnad	0.64–0.71	0.29–0.36
Stor skillnad	över 0.71	under 0.29

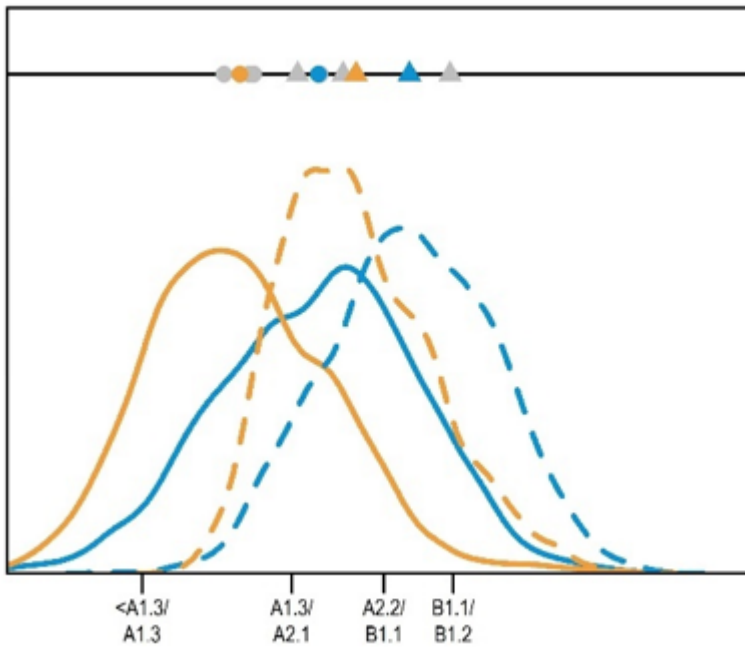
Om vi till exempel gör en jämförelse i utvecklingen mellan flickor och pojkar och kallar flickorna grupp 1 och pojkarna grupp 2. Om värdet var 0,68, innebär det att flickorna utvecklades mer än pojkarna, och att skillnaden i utvecklingen var medelstor. Om värdet i utvecklingen däremot var 0,40, innebär det att pojkarna utvecklades mer än flickorna och att skillnaden i utvecklingen var liten.

En direkt jämförelse mellan utvecklingen i poäng i de olika delområdena är inte möjlig. En poängutveckling på 42 poäng kan i ett delområde innebära en medelstor skillnad i utvecklingen medan samma poäng kan i ett annat delområde innebära en liten skillnad i utvecklingen.

Noggrannare analyser finns i en Statistisk bilaga som finns på NCU:s hemsida.

1.5.2 Kunskapsutvecklingen enligt spridningsfigur

I de olika delmålen finns figurer som visar spridningen av elevernas kunskande i årskurs 6 och i årskurs 9. En linje visar hur elevernas resultat sprider sig över hela skalan av kunskapsnivåer. Den hela linjen visar resultatet i årskurs 6 och den streckade resultatet i årskurs 9. Då linjerna har förflyttat sig mer till höger är resultatet bättre i årskurs 9. (figur 1)

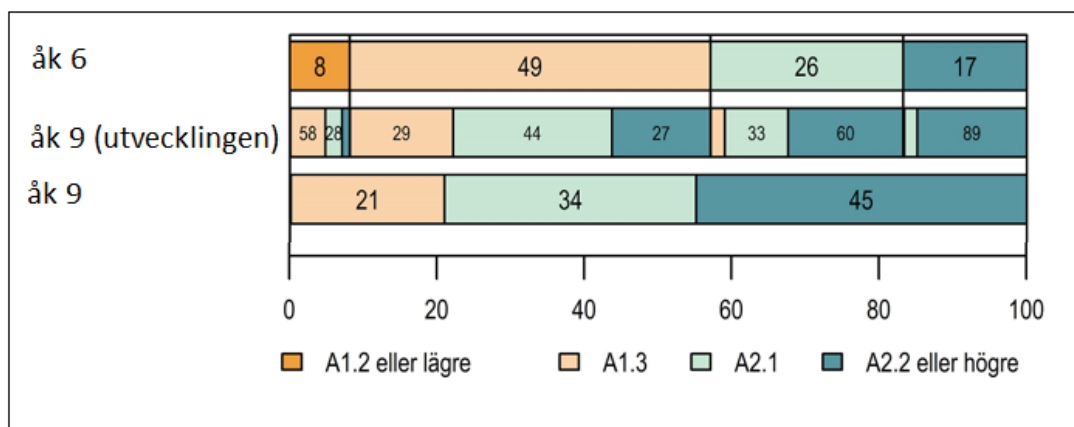

FIGUR 2. Springsfigur

Det genomsnittliga resultatet för varje linje är markerat uppe i figuren med ett tecken. Cirkeln visar det genomsnittliga resultatet för eleverna i årskurs 6 och triangel för eleverna i årskurs 9. Tecknet har samma färg som linjen i figuren. De gråfärgade tecknen visar det genomsnittliga resultatet i de andra figurerna som presenteras samtidigt. Nere i figuren finns utmärkt kunskapsnivåerna.

1.5.3 Kunskapsutvecklingen i kunskapsnivåer

Resultaten och utvecklingen i de olika delområdena anges även i kunskapsnivåer. I figurerna anges andelen elever i procent som nått en viss kunskapsnivå. Den översta raden visar resultatet i årskurs 6 och den nedersta raden resultatet i årskurs 9. Den mittersta raden visar kunskapsutvecklingen, det vill säga hur kunskaperna hos eleverna i årskurs 6 utvecklades. (figur 2)

FIGUR 3. Kunskapsutveckling

Från den mittersta raden kan man läsa utvecklingen enligt följande:

I årskurs 6 stannade 8 % av eleverna på A1.2 eller lägre. Av dessa elever nådde 58 % nivån A1.3, 28 % nivån A2.1 och 14 % nivån A2.2 eller högre i årskurs 9.

I årskurs 6 nådde 49 % av eleverna nivån A1.3. Av dessa elever presterade 29 % på samma nivå, 44 % nådde nivån A2.1 och 27 % nivån A2.2 eller högre i årskurs 9.

I årskurs 6 nådde 26 % av eleverna nivån A2.1. Av dessa elever fick 7 % ett sämre resultat och stannade på en lägre nivå (A1.3), 33 % stannade på samma nivå och 60 % nådde nivån A2.2 eller högre i årskurs 9.

I årskurs 6 nådde 17 % av eleverna nivån A2.2 eller högre. Av dessa elever fick 11 % ett sämre resultat och stannade på en lägre nivå (A2.1), 89 % presterade på samma nivå (A2.2 eller högre) i årskurs 9.

I figurerna i rapporten kan man jämföra skillnader i utvecklingen mellan kommuner med olika svenskhetsgrad, mellan regionerna i de olika kommunprofilerna och mellan könen.

1.5.4 Standardavvikelse

Ju större standardavvikelsen är, desto större är spridningen i resultatet bland eleverna. Med andra ord innebär en låg standardavvikelse att de flesta elevers resultat ligger förhållandevis nära medeltalet, medan en hög standardavvikelse innebär det motsatta. Som exempel kan standardavvikelsen i en kommunprofil vara 71, vilket betyder att de flesta elevers resultat ligger ganska nära varandra. På motsvarande sätt kan standardavvikelsen i en annan kommunprofil vara 122, vilket betyder att elevernas resultat har en större spridning.

Lärokursen i finska

2

I detta kapitel presenteras resultaten i lärokursen i finska. Resultaten presenteras som ett helhetsresultat, det vill säga resultatet i alla delområden, samt resultaten i de olika delområdena. Helhetsresultaten och utvecklingen presenteras i poäng, resultaten och utvecklingen i de olika delområdena presenteras både i poäng och i kunskapsnivåer. Till sist granskas sambandet mellan kunskapsutvecklingen och olika bakgrundsfaktorer.

2.1 Helhetsresultat i årskurs 6 och 9 samt utveckling i poäng

Med helhetsresultat menas det genomsnittliga resultatet i alla delområden. Resultatet presenteras enligt en standardiserad skala, där det nationella genomsnittet ställdes på femhundra (500) poäng i årskurs 6. Detta betyder att en elev i årskurs 6 med genomsnittliga kunskaper fick 500 poäng. Resultatet i årskurs 9 är relaterad till resultatet i årskurs 6. I tabell 4 presenteras helhetsresultatet och kunskapsutvecklingen enligt kommunens svenskhetsgrad och region.

TABELL 4. Helhetsresultatet i poäng enligt kommunens språkprofil och region.

Kommunens svenskhetsgrad	Finska		
	Resultatet i poäng åk 6	Resultatet i poäng åk 9	Utveckling i poäng
Hela samplet	500	616	116
Södra Finland	526	679	151
Västra Finland	476	561	85
<10 % alla elever	558	733	175
11–50 % alla elever	524	657	133
Södra Finland	542	678	136
Västra Finland	469	593	125
51–80 % alla elever	479	595	116
Södra Finland	468	617	149
Västra Finland	485	585	100
> 80 % alla elever	461	507	45

Det genomsnittliga resultatet i utvärderingens alla uppgifter var 500 poäng i årskurs 6 och 616 poäng i årskurs 9. Poängutvecklingen för hela samplet var 116 poäng. Standardavvikelsen i årskurs 6 var 100 poäng och 130 poäng i årskurs 9, vilket visar att det var en aning större spridning bland elevresultaten i årskurs 9.

Det fanns skillnader i hur stor ökningen var i kommuner med olika svenskhetsgrad. Poängsutvecklingen för eleverna i Södra Finland var i genomsnitt 151 poäng och i Västra Finland 85 poäng. Skillnaden i poängutvecklingen mellan Södra och Västra Finland var stor, vilket beror på att regionerna har kommuner med olika språkprofiler.

Den största kunskapsutvecklingen fanns i finskspråkiga kommuner (<10%) där poängen ökade med 175 poäng. I de finskt-svenskt tvåspråkiga kommunerna (11–50%) var ökningen ungefär lika stor i Södra och Västra Finland (136 resp. 125 poäng). Skillnaden i poängökningen mellan finskspråkiga kommuner och finskt-svenskt tvåspråkiga kommuner är liten.

I de svenskt-finskt tvåspråkiga kommunerna (51–80%) var poängökningen större i Södra Finland än i Västra Finland (149 resp. 100 poäng). Skillnaden i poängutvecklingen mellan regionerna var medelstor. I de svenskspråkiga kommunerna (>80%) var utvecklingen från årskurs 6 till årskurs 9 endast 45 poäng. Skillnaden mellan de svenskspråkiga och de övriga kommunprofilerna var stor.

2.2 Utveckling i de olika delområdena

Utvecklingen i de olika delområdena presenteras både i poäng och i kunskapsnivåer. Utvecklingen presenteras för hela samplet, för regionerna enligt kommunens språkprofil och för kön.

2.2.1 Förmåga att tolka texter

I tabell 5 presenteras helhetsresultat och utvecklingen i poäng i tolkningsuppgifterna enligt kommunens språkprofil och region.

TABELL 5. Resultat i poäng i tolkningsuppgifterna enligt kommunens språkprofil och region.

Kommunens svenskhetsgrad	Finska					
	Hörförståelse			Läsförståelse		
	årskurs 6	årskurs 9	utveckling i poäng	årskurs 6	årskurs 9	utveckling i poäng
Hela samplet	500	592	92	500	633	133
Södra Finland	531	630	100	530	695	164
Västra Finland	473	558	85	473	579	106
<10 % alla elever	544	665	120	545	757	212
11–50 % alla elever	529	621	92	533	670	137
Södra Finland	547	633	86	547	692	145
Västra Finland	473	582	109	488	602	113
51–80 % alla elever	483	574	91	480	604	124
Södra Finland	485	582	96	484	626	142
Västra Finland	481	570	89	478	593	116
> 80 % alla elever	457	527	70	459	542	83

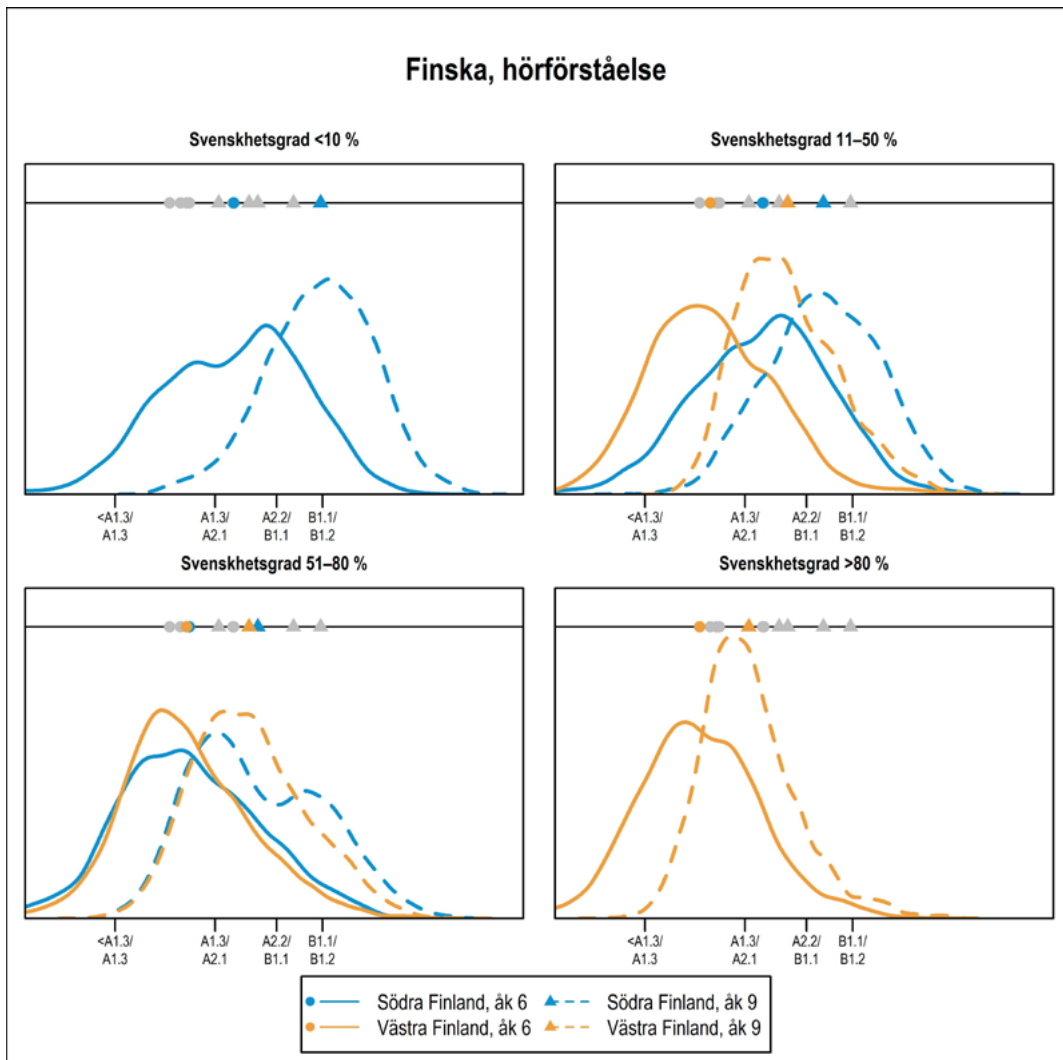
I **hörförståelse** fanns en tydlig utveckling i alla kommunprofiler. Poängen ökade för eleverna i Södra Finland i genomsnitt med 100 poäng och för eleverna i Västra Finland med 85 poäng. Mellan regionerna fanns ingen skillnad i utvecklingen men det fanns skillnader i utvecklingen i de olika kommunprofilerna.

Den största kunskapsutvecklingen fanns i de finskspråkiga kommunerna (120 poäng). Utvecklingen i de tvåspråkiga kommunerna är ungefär lika stor. Skillnaden i utvecklingen mellan de finskspråkiga och de tvåspråkiga kommunerna är liten. Utvecklingen i de svenskspråkiga kommunerna är en aning mindre än i de tvåspråkiga kommunerna. Skillnaden i utvecklingen mellan de finskspråkiga och svenskspråkiga kommunerna närmar sig medelstor.

I **läsförståelse** ökade poängen för eleverna i Södra Finland i genomsnitt med 164 poäng och i Västra Finland med 106 poäng. Skillnaden är medelstor. Den största utvecklingen fanns i de finskspråkiga kommunerna där ökningen var 212 poäng. I de tvåspråkiga kommunerna var skillnaden i utvecklingen liten mellan de båda regionerna. Utvecklingen var minst i de svenskspråkiga kommunerna. Skillnaden mellan de svenskspråkiga kommunerna och de tvåspråkiga kommunerna är medelstor och mellan de svenskspråkiga och finskspråkiga kommunerna stor.

Kunskapsutveckling i hörförståelse

I figur 4 visas spridningen av resultaten i årskurs 6 och årskurs 9 enligt kunskapsnivåer. Resultaten presenteras enligt kommunens språkprofil och region. Nere i varje bild finns kunskapsnivåerna utmärkta. Uppe i varje bild finns utmärkt det genomsnittliga resultatet i varje kommunprofil, en cirkel för årskurs 6 och en triangel för årskurs 9. De grå märkena visar det genomsnittliga resultaten i de övriga kommunprofilerna.

FIGUR 4. Spridning av resultaten i hörförståelse i enligt kommunens språkprofil

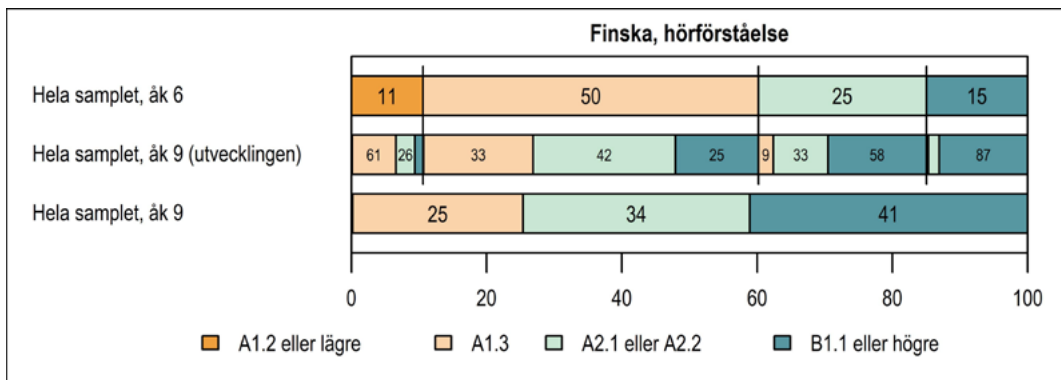
I alla kommunprofiler utvecklades elevernas kunskaper. Alla linjer flyttade sig mer till höger. Standardavvikelsen i samplet var 100 poäng i årskurs 6 och 92 poäng i årskurs 9, vilket visar att spridningen av elevernas resultat är ungefär lika. I alla kommunprofiler har det medeltalet stigit.

I de finskspråkiga kommunerna fanns en större kunskapsutveckling. Linjerna ligger längre till höger. Triangeln uppe i bilden visar att den genomsnittliga kunskapsnivån i årskurs 9 ligger vid gränsen mellan nivåerna B1.1 och B1.2. Även i de finskt-svenskt tvåspråkiga kommunerna visar linjerna en utveckling. Utvecklingen i de finskt-svenskt tvåspråkiga kommunerna var litet större i Västra Finland än i Södra Finland. Den genomsnittliga kunskapsnivån i Södra Finland ligger på kunskapsnivån B1.1 och i Västra Finland på nivån A.2.2.

I de svenskt-finskt tvåspråkiga kommunerna ligger linjerna för de båda regionerna nära varandra. Utvecklingen var lika i Södra och Västra Finland. Den genomsnittliga kunskapsnivån för båda regionerna ligger kring nivågränsen A2.1 och A2.2. Utvecklingen i de tvåspråkiga kommunerna var lika stor.

I de svenskspråkiga kommunerna (>80%) är toppen hög, vilket visar att fler elevers resultat var ungefär lika. Standardavvikelsen sjönk en aning, från 86 till 74 poäng. Den genomsnittliga kunskapsnivån ligger strax över gränsen till nivån A2.1. I de svenskspråkiga kommunerna var kunskapsutvecklingen minst. Skillnaden i utvecklingen mellan de svenskspråkiga kommunerna och de tvåspråkiga kommunerna var liten och mellan de svensk- och finskspråkiga kommunerna medelstor.

Elevernas resultat i hörförståelse i årskurs 6 och årskurs 9 samt utvecklingen i kunskapsnivåer visas i figur 5³. Kunskapsnivån A2.1 motsvarar goda kunskaper i årskurs 6 och nivån B1.1 goda kunskaper i årskurs 9.

FIGUR 5. Kunskapsutveckling i hörförståelse

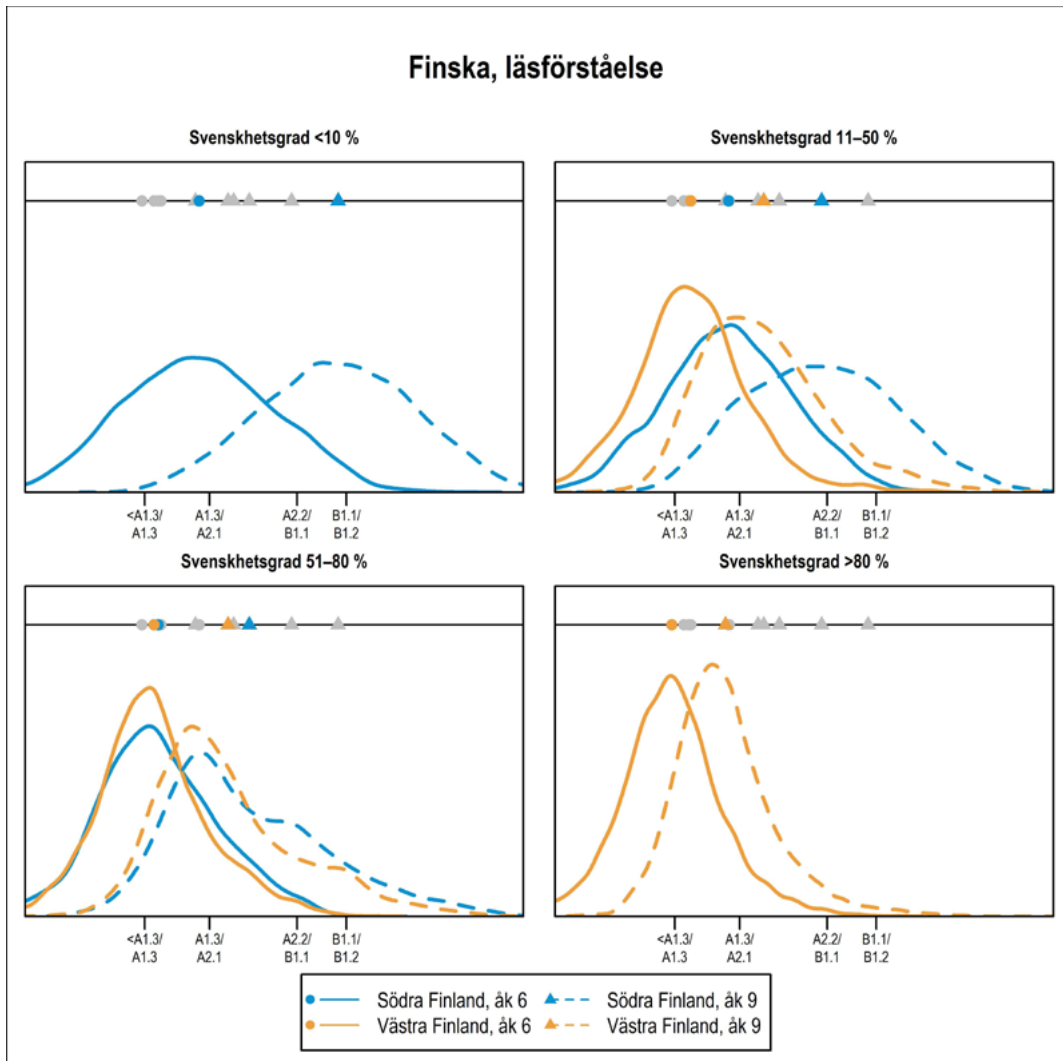
³ Tolkning av figuren finns i kapitlet 1.5.3 Kunskapsutvecklingen i de olika kunskapsnivåerna

För alla elever som i årskurs 6 stannade på nivån A1.2 eller lägre utvecklades kunskaperna. Oroande är de elever som inte visade någon större utveckling eller fick sämre resultat i årskurs 9. Elevernas utveckling i poäng kunde ha ökat, men den var så liten att kunskapsnivån inte steg. Bland eleverna som i årskurs 6 nådde nivån A1.3 stannade en tredjedel på samma nivå. På nivåerna A2.1 eller A2.2. presterade 33 procent på samma nivå och 9 procent sämre i årskurs 9. Drygt en tiondel av eleverna på nivån B1.1 fick ett sämre resultat i årskurs 9. Resultatet visar inte hur mycket de elever som redan i årskurs 6 nådde nivån B1.1 utvecklades, eftersom uppgifterna i årskurs 9 inte mätte högre nivå än B1.1.

I årskurs 6 nådde 40 procent av eleverna nivån för goda kunskaper A2.1 eller högre. I årskurs 9 nådde 41 procent av eleverna nivån för goda kunskaper B1.1. Andelen elever med goda kunskaper var lika i de båda utvärderingarna.

Kunskapsutveckling i läsförståelse

I läsförståelse utvecklades kunskaperna i alla kommunprofiler även om utvecklingen inte var i genomsnitt lika stor. I figur 6 visas spridningen av resultaten i årskurs 6 och årskurs 9.

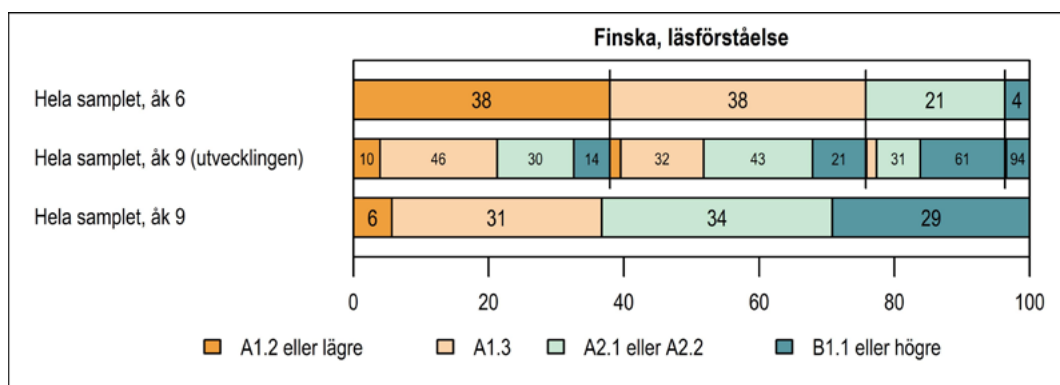
FIGUR 6. Spridning av resultaten i läsförståelse enligt kommunens språkprofil

Andelen elever med goda resultat ökade och andelen elever med svaga resultat minskade i alla kommunprofiler. Linjerna i alla kommunprofiler ligger längre till höger i årskurs 9. Linjerna i de olika kommunprofilerna och regionerna i årskurs 6 och årskurs 9 har ungefär samma form.

I de finskspråkiga kommunerna syntes en större utveckling än i de övriga kommunprofilerna. Det genomsnittliga medeltalet ökade från kunskapsnivån A2.1 till gränsen mellan nivåerna B1.1 och B1.2. I de svenskspråkiga kommunerna var utvecklingen liten, medeltalet i årskurs 6 låg kring nivågränsen A1.3 och i årskurs 9 vid nivågränsen för A2.1. Skillnaden i utvecklingen mellan de finsk- och de svenskspråkiga kommunerna är stor.

I de finsk-svenskt tvåspråkiga kommunerna (11–50%) utvecklades kunskaperna en aning mer för eleverna i Södra Finland än i Västra Finland. Den genomsnittliga kunskapsnivån ligger i årskurs 9 i Södra Finland nära gränsen till nivån B1.1 och i Västra Finland på nivån A2.1. Även i de svenskt-finskt tvåspråkiga kommunerna (51–80%) var utvecklingen en aning större i Södra Finland. Den genomsnittliga kunskapsnivån i årskurs 9 ligger vid nivåerna A2.1 och A2.2 i båda regionerna.

Elevernas resultat i läsförståelse i årskurs 6 och årskurs 9 samt utvecklingen i kunskapsnivåer visas i figur 7. Kunskapsnivån A2.1 motsvarar goda kunskaper i årskurs 6 och nivån B1.1 goda kunskaper i årskurs 9.

FIGUR 7. Kunskapsutveckling i läsförståelse

En utveckling skedde för 90 procent av eleverna som i årskurs 6 nådde nivåerna A1.2 eller lägre. Av dessa elever nådde 14 procent nivån för goda kunskaper i årskurs 9. Likaså nådde 21 procent av eleverna som i årskurs 6 presterade på nivån A1.3 nivån för goda kunskaper i årskurs 9.

Det fanns elever som inte utvecklades under högstadietiden. Eleverna har säkert utvecklats en aning, men utvecklingen är så liten att kunskapsnivån inte steg. Bland eleverna på nivån A1.2 stannade en tiondel på samma nivå. Bland eleverna på nivån A1.3 stannade 32 procent på samma nivå och 4 procent hade sämre resultat i årskurs 9. Bland eleverna på nivåerna A2.1 och A2.2 stannade 31 procent på samma nivå och 8 procent fick ett sämre resultat.

I årskurs 6 hade 25 procent av eleverna goda kunskaper A2.1 eller bättre. I årskurs 9 nådde 29 procent av eleverna nivån för goda kunskaper B1.1. Andelen elever med goda kunskaper ökade med fyra procent.

2.2.2 Förmåga att producera texter

I tabell 6 presenteras helhetsresultat i årskurs 6 och årskurs 9 samt utvecklingen i poäng i produktionsuppgifterna enligt kommunens språkprofil och region.

TABELL 6. Resultatet i poäng i produktionsuppgifterna enligt kommunens språkprofil och region.

Kommunens svenskhetsgrad	Finska					
	Muntlig produktion			Skriftlig produktion		
	årskurs 6	årskurs 9	utveckling i poäng	årskurs 6	årskurs 9	utveckling i poäng
Hela samplet	500	574	74	500	560	60
Södra Finland	510	636	125	515	592	77
Västra Finland	491	520	29	487	532	45
<10 % alla elever	540	671	131	546	624	77
11–50 % alla elever	501	613	112	512	582	69
Södra Finland	514	635	121	522	588	65
Västra Finland	461	543	82	482	563	82
51–80% alla elever	489	561	72	485	556	71
Södra Finland	465	591	125	464	563	98
Västra Finland	500	546	46	495	553	58
>80% alla elever	489	468	-21	476	485	10

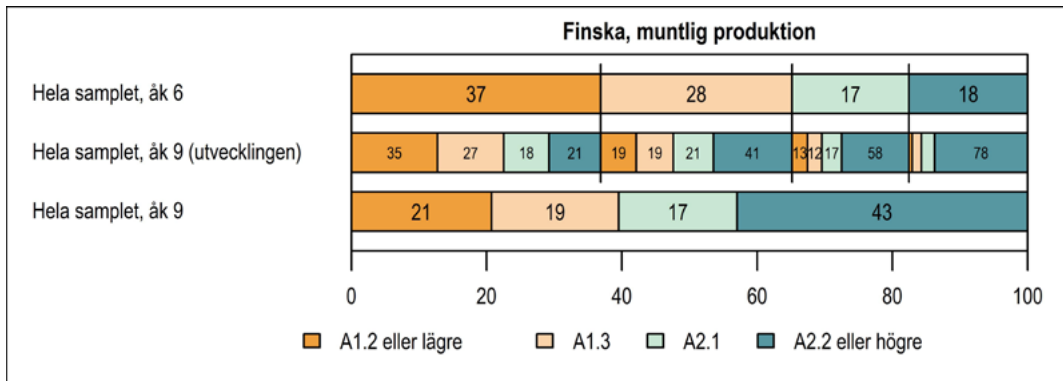
I **muntlig produktion** var ökningen i genomsnitt 74 poäng. Eleverna i Södra Finland utvecklades mer än eleverna i Västra Finland (125 resp. 29 poäng). Skillnaden i utvecklingen mellan regionerna är stor. I finskspråkiga kommuner var utvecklingen störst med 131 poäng. I de finsk-svenskt tvåspråkiga kommunerna i Södra Finland (11–50%) var ökningen 121 poäng medan poängökningen i Västra Finland var 82 poäng.

Även i de svensk-finskt tvåspråkiga kommunerna (51–80%) skiljde sig resultaten mellan regionerna. I Södra Finland var poängökningen 125 poäng och i Västra Finland 46 poäng. Skillnaden i utvecklingen är stor. I de svenskspråkiga kommunerna gick utvecklingen bakåt. Resultatet är oroväckande, eleverna fick 21 poäng mindre då de gick i årskurs 9 än i årskurs 6. Är resultatet trovärdigt? Har elevernas kunskaper blivit sämre eller kan det negativa resultatet bero på elevernas intresse att besvara de muntliga uppgifterna. Hur många elever var blyga och vågade inte svara på finska och därmed inte visade sina verkliga kunskaper?

I **skriftlig produktion** var kunskapsutvecklingen i genomsnitt 60 poäng. Eleverna i Södra Finland utvecklades en aning mer än eleverna i Västra Finland (77 resp. 45 poäng). Skillnaden i utvecklingen mellan regionerna är liten. I de finskt-svenskt tvåspråkiga kommunerna (11–50%) var poängökningen ungefär likadan i de båda regionerna. I de svenskt-finskt tvåspråkiga kommunerna utvecklades eleverna i Södra Finland en aning mer än eleverna i Västra Finland. Skillnaden i utvecklingen är liten. I de svenskspråkiga kommunerna skedde ingen utveckling. I årskurs 9 fick eleverna bara 10 poäng mer än i årskurs 6.

Utvecklingen i muntlig produktion i kunskapsnivåer

Resultaten i muntlig produktion för eleverna i årskurs 6 och årskurs 9 samt utvecklingen i kunskapsnivåer visas i figur 8. Kunskapsnivån A1.3 motsvarar goda kunskaper i årskurs 6 och nivån A2.2 goda kunskaper i årskurs 9.

FIGUR 8. Kunskapsutveckling i muntlig produktion

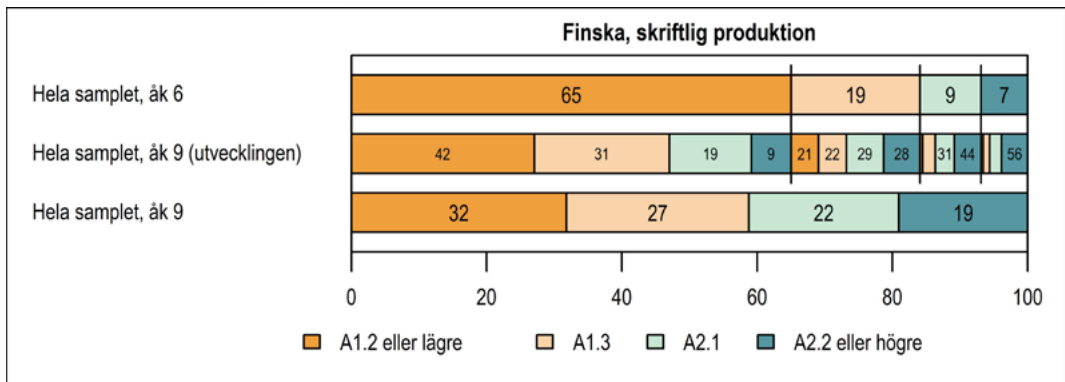
Det fanns elever vars kunskaper utvecklades bra. För 65 procent av eleverna som i årskurs 6 stannade på nivån A1.2 utvecklades kunskaperna. Av dessa elever nådde 21 procent till nivån för goda kunskaper i årskurs 9. Även bland eleverna på nivån A1.3 nådde 41 procent nivån för goda kunskaper i årskurs 9.

Oroande är de elever som presterat sämre i årskurs 9. Cirka en fjärdedel av eleverna som nådde nivån A2.2 i årskurs 6 presterade sämre i årskurs 9. För cirka en femtedel av eleverna sjönk prestationen från nivån A1.3 till nivån A1.2. För 13 procent av eleverna sjönk prestationen från nivån A2.1 till nivån A1.2. Har elevernas kunskaper blivit sämre eller finns det några bakomliggande orsaker bakom detta? Det finns flera olika möjligheter: inställning till finska, motivation, upplevelsen av att språket är svårt eller blyghet att spela in sitt svar.

I årskurs 6 hade 63 procent av eleverna goda eller utmärkta kunskaper (A1.3 eller högre). I årskurs 9 hade 43 procent av eleverna goda kunskaper A2.2. Andelen elever med goda kunskaper minskade med 20 procent från årskurs 6 även om andelen elever på nivån A2.2 ökade i årskurs 9.

Utvecklingen i skriftlig produktion i kunskapsnivåer

Resultaten i skriftlig produktion för eleverna i årskurs 6 och årskurs 9 samt utvecklingen i kunskapsnivåer visas i figur 9. Kunskapsnivån A1.3 motsvarar goda kunskaper i årskurs 6 och nivån A2.2 goda kunskaper i årskurs 9.

FIGUR 9. Kunskapsutveckling i skriftlig produktion

Inom alla kunskapsnivåer fanns elever som presterade bättre i utvärderingen i årskurs 9. Cirka en tiondel av eleverna på nivån A1.2 eller lägre nådde nivån för goda kunskaper i årskurs 9. För 28 procent av eleverna utvecklades kunskaperna från nivån A1.3 till nivån för goda kunskaper.

Andelen elever som presterat på nivån A1.2 minskade, men en tredjedel av eleverna stannade ännu i årskurs 9 på nivån A1.2. Dessa elever kan ha fått fler poäng i årskurs 9, men inte tillräckligt för att nå nästa kunskapsnivå. Oroande är de elever som presterade sämre i årskurs 9. Nästan hälften av eleverna som nådde nivån A2.2 presterade sämre i årskurs 9. En fjärdedel av eleverna som nådde nivån A2.1 presterade sämre. En femtedel av eleverna på nivån A1.3 presterade sämre i årskurs 9. Hur kommer det sig att en så stor andel eleverna hade sämre resultat i 9? Är kriterierna i årskurs 9 stränga? Är lärarbedömningen strängare i årskurs 9 än i årskurs 6? Hur stort samband har resultatet med elevernas färdigheter att producera texter över lag? Är det brist på motivation att skriva?

I årskurs 6 nådde 35 procent av eleverna nivån A2.2 eller högre. I årskurs 9 hade 19 procent av eleverna goda kunskaper. Andelen elever med goda kunskaper minskade med 16 procent från årskurs 6 även om andelen elever på nivåerna A2.1 och A2.2 steg till årskurs 9.

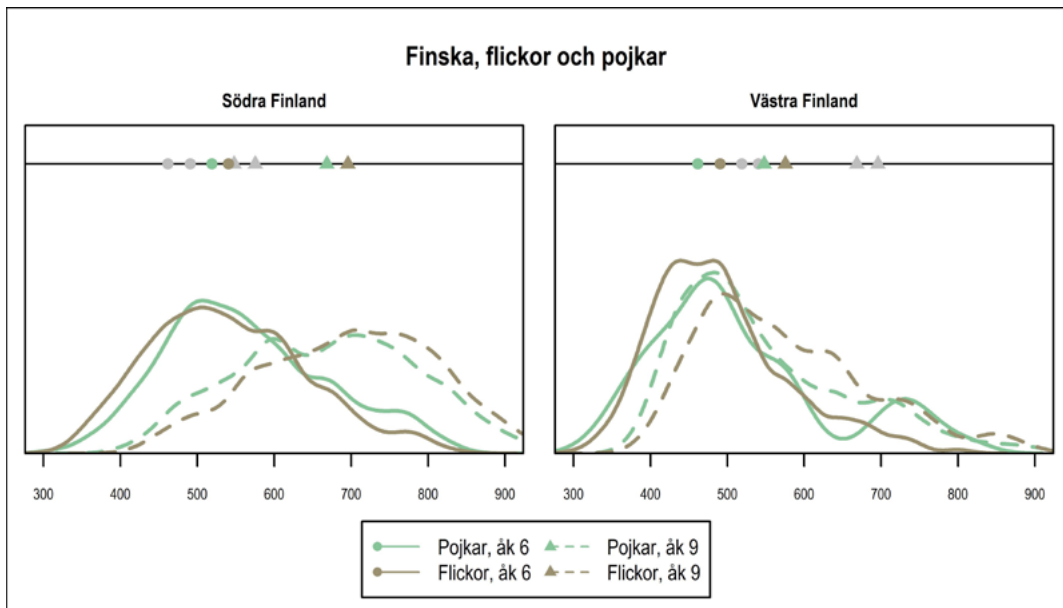
2.3 Helhetsresultat för flickor och pojkar

I årskurs 6 fick flickorna i genomsnitt 515 poäng och i 632 poäng årskurs 9. Pojkarna fick i årskurs 6 i genomsnitt 488 poäng och 602 poäng i årskurs 9. Utvecklingen var lika stor för flickor och pojkar. I tabell 7 visas helhetsresultaten i årskurs 6 och årskurs 9 samt utvecklingen i poäng för flickor och pojkar i regionerna.

TABELL 7. Helhetsresultat för flickor och pojkar enligt region.

	Finska		
	årskurs 6	årskurs 9	Utveckling i poäng
Flickor			
Alla flickor	515	632	118
Södra Finland	540	695	154
Västra Finland	491	575	84
Pojkar			
Alla pojkar	488	602	114
Södra Finland	519	668	149
Västra Finland	462	548	86

I Södra Finland var flickornas utveckling större än hos flickorna i Västra Finland (154 resp. 84 poäng). Även för pojkarna var utvecklingen större i Södra Finland än i Västra Finland (149 resp. 86 poäng). I figur 10 presenteras spridningen av resultaten i poäng i årskurs 6 och årskurs 9 för flickor och pojkar.

FIGUR 10. Spridning av resultaten för flickor och pojkar

Spridningslinjerna i Södra och Västra Finland ser olika ut. I Södra Finland kan vi se en tydlig utveckling. Linjerna för årskurs 9 ligger längre till höger, vilket visar att elevernas kunnande utvecklades. I Västra Finland ligger linjerna nära varandra i årskurs 6 och årskurs 9 även om andelen elever med goda resultat var större i årskurs 9.

Upp till i figurerna finns det genomsnittliga medeltalet utmärkt för båda könen. Cirkelarna visar det genomsnittliga resultatet i årskurs 6 och trianglarna i årskurs 9. De grå tecknen visar medeltalet för flickor och pojkar i den andra regionen. Kunskaperna för både flickorna och pojkarna i Västra Finland är klart sämre än i Södra Finland.

2.3.1 Utvecklingen i förmåga att tolka texter för flickor och pojkar

I detta kapitel granskas utvecklingen i poäng för flickor och pojkar och utvecklingen enligt kunskapsnivåer i de olika delområdena.

Poängutveckling i förmåga att tolka texter

I tabell 8 presenteras resultat i årskurs 6 och 9 samt utveckling i poäng för flickor och pojkar i delområdet förmåga att tolka texter.

TABELL 8. Utvecklingen för flickor och pojkar i förmåga att tolka texter

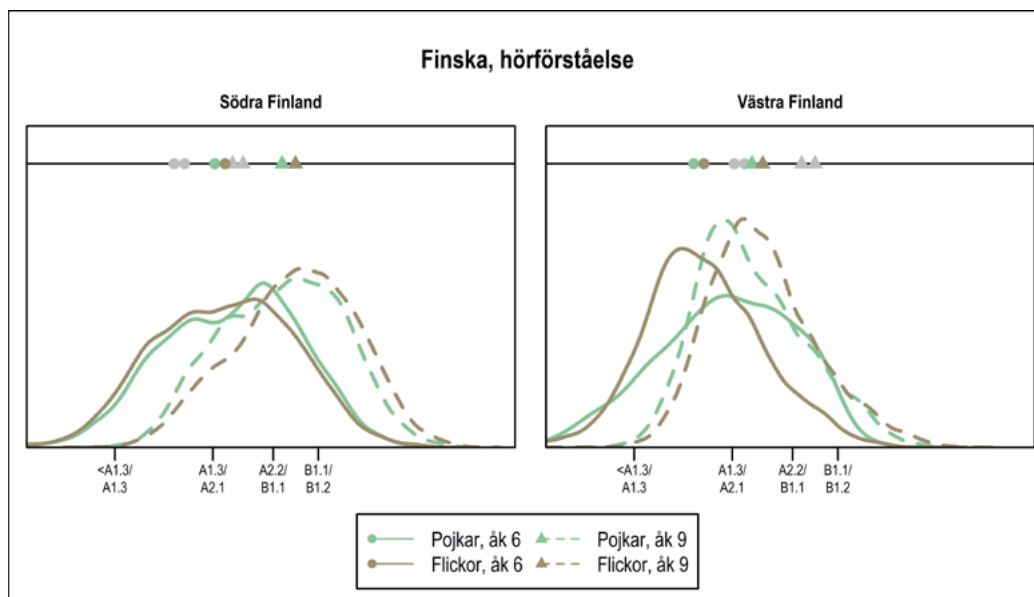
Förmåga att tolka texter						
Flickor						
	Hörförståelse			Läsförståelse		
	årskurs 6	årskurs 9	utveckling i poäng	årskurs 6	årskurs 9	utveckling i poäng
Alla flickor	509	602	93	507	642	135
Södra Finland	539	641	102	536	701	165
Västra Finland	481	566	85	481	587	106
Pojkar						
	årskurs 6	årskurs 9	utveckling i poäng	årskurs 6	årskurs 9	utveckling i poäng
	Alla pojkar	493	583	90	494	626
Södra Finland	524	622	97	526	691	165
Västra Finland	466	550	84	466	572	105

Utvecklingen i hörförståelse och läsförståelse var lika för flickor och pojkar. Det finns skillnader mellan regionerna i läsförståelse. Flickorna och pojkarna i Södra Finland utvecklades mer (165 resp. 165 poäng) än flickorna och pojkarna i Västra Finland (106 resp. 105 poäng). En förklarande orsak är att i regionerna finns kommuner med olika svenskhetsgrad. I Västra Finland fanns de

svenskspråkiga kommunerna där utvecklingen var mindre (83 poäng) medan i Södra Finland fanns de finskspråkiga kommunerna där utvecklingen var märkbart större (212 poäng).

Kunskapsutveckling i hörförståelse för flickor och pojkar

Spridning av resultaten i hörförståelse för flickor och pojkar i årskurs 6 och årskurs 9 visar i figur 11. Nere i varje bild finns utmärkt kunskapsnivåerna. Uppe i varje bild finns utmärkt det genomsnittliga resultatet för flickor och pojkar i regionen, en cirkel för årskurs 6 och en triangel för årskurs 9. De grå märkena visar det genomsnittliga resultaten i den andra regionen.

FIGUR 11. Spridning av resultat i hörförståelse för flickor och pojkar enligt region

I Södra Finland är spridningslinjen för flickor och pojkar ungefär likadana. Toppen på linjerna ligger i årskurs 9 längre till höger och är litet högre. Linjerna för flickor och pojkar ligger nära varandra.

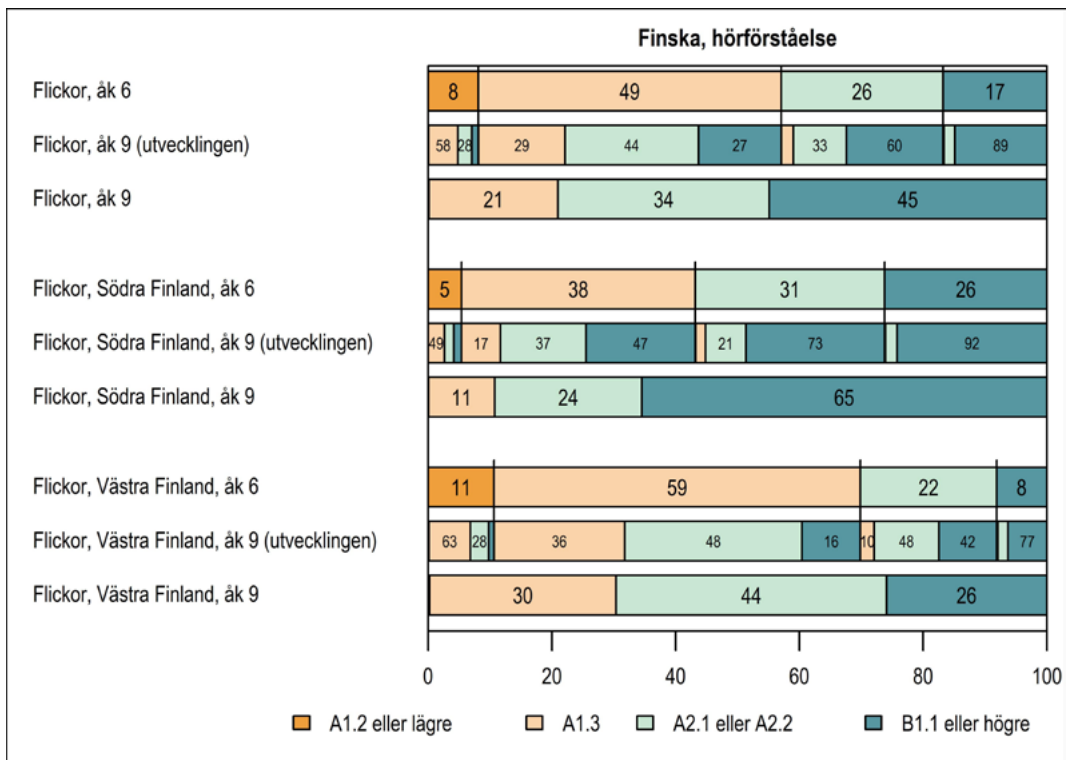
I Västra Finland är linjerna i årskurs 9 annorlunda än i årskurs 6. Toppen på linjen för pojkar ligger ungefär på samma ställe men är högre, vilket visar att fler elever i årskurs 9 presterade på denna nivå. Standardavvikelsen minskade.

Uppe i figuren finns markerat medeltalet för flickor och pojkar. I Södra Finland ligger medeltalet i årskurs 9 för flickor strax under nivån B1.1 och för pojkar vid gränsen mellan nivåerna A2.2 och B1.1. I Västra Finland ligger medeltalet för flickor och pojkar på nivån A2.1. Medeltalet är bara litet högre än vad flickorna och pojkarna i Södra Finland hade i årskurs 6. Ligger eleverna i Västra Finland så mycket efter i kunskaperna i hörförståelse?

Flickornas och pojkarnas kunskaper var lika i samplet i årskurs 6 (509 resp. 493 poäng). Utvecklingen i poäng var lika för flickorna och pojkarna (93 resp. 90 poäng). I årskurs 9 fick flickorna 602 poäng och pojkarna 583 poäng. Resultatet visar att det inte fanns någon skillnad i utvecklingen mellan flickor och pojkar.

Kunskapsutveckling i hörförståelse för flickor enligt region

I figur 12⁴ visas kunskapsutveckling i hörförståelse för flickor enligt region. Kunskapsnivån för goda kunskaper i årskurs 6 var A2.1 och i årskurs 9 B1.1.

FIGUR 12. Kunskapsutveckling i hörförståelse för flickor enligt region

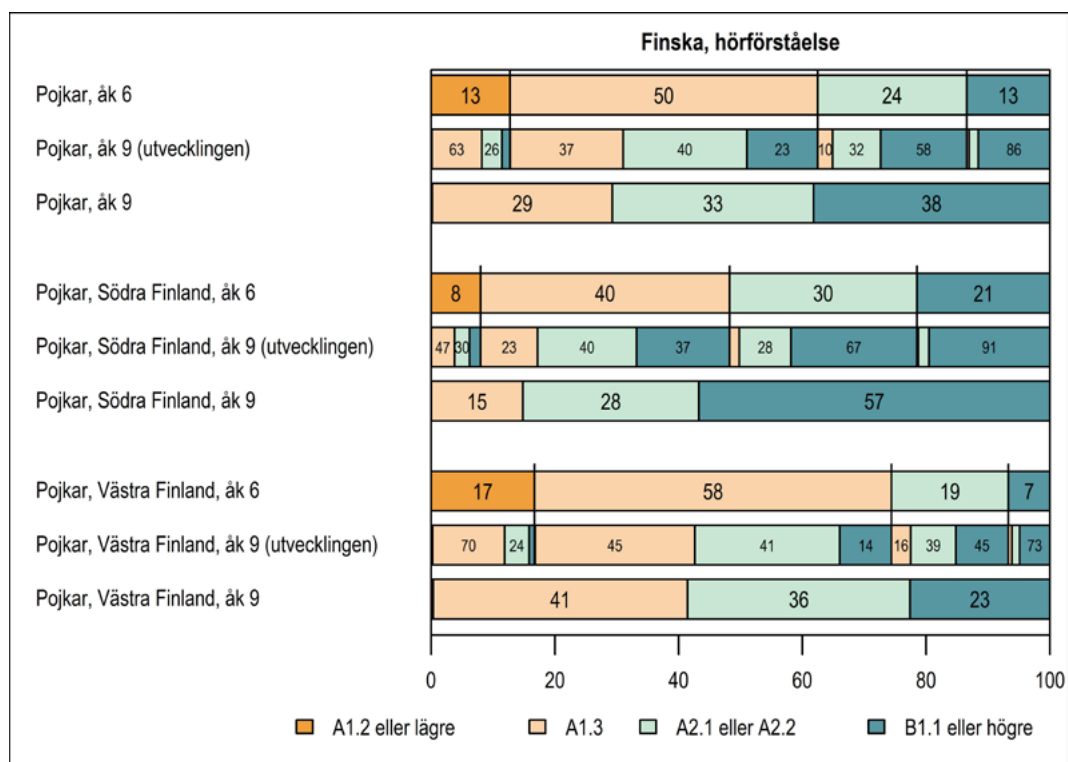
Alla elever som i årskurs 6 stannade på nivån A1.2 utvecklades i båda regionerna. Bland de flickor som presterade på nivån A1.3 i årskurs 6 fanns en större utveckling i Södra Finland än i Västra Finland: 84 procent av flickorna i Södra Finland fick bättre resultat i årskurs 9, i Västra Finland var motsvarande procenttal 64. En tydlig skillnad i utvecklingen fanns även hos de elever som presterade på nivåerna A2.1 och A2.2. Nästan tredje fjärdedelar av flickorna i Södra Finland presterade bättre i årskurs 9 medan i Västra Finland fick 42 procent ett bättre resultat.

⁴ Tolkning av figuren finns i kapitlet 1.5.3 Kunskapsutvecklingen i de olika kunskapsnivåerna

I årskurs 6 nådde 57 procent av flickorna i Södra Finland nivån för goda kunskaper A2.1 eller högre. I Västra Finland var motsvarande procenttal 30. I årskurs 9 nådde 65 procent av flickorna nivån för goda kunskaper B1.1 medan i Västra Finland var procenttalet 26. I Södra Finland ökade andelen elever en aning medan andelen i Västra var ungefär lika.

Kunskapsutveckling i hörförståelse för pojkar enligt region

I figur 13 presenteras kunskapsutveckling i hörförståelse för pojkar enligt region. Kunskapsnivån för goda kunskaper i årskurs 6 var A2.1 och i årskurs 9 B1.1.

FIGUR 13. Kunskapsutveckling i hörförståelse för pojkar enligt region

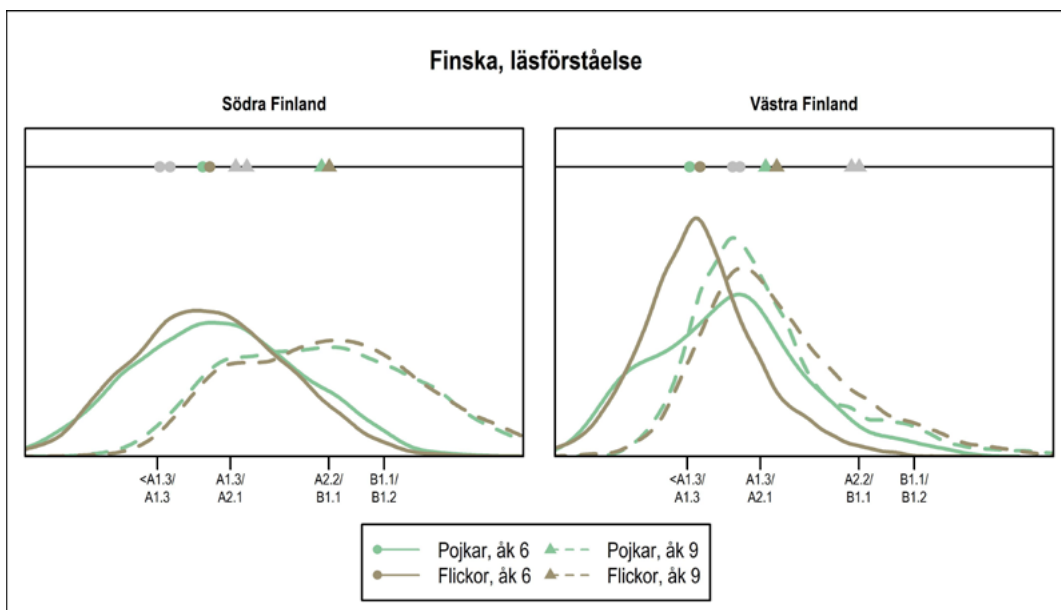
För de flesta pojkar i Södra Finland som i årskurs 6 stannade på de lägre nivåerna skedde en utveckling. Alla pojkar som i årskurs 6 stannade på nivån A1.2 utvecklades. Cirka tre fjärdedelar av pojkarna som nådde nivån A1.3 och 67 procent som nådde nivåerna A2.1 eller A2.2 utvecklades. Största delen av pojkarna som redan i årskurs 6 nådde nivån B1.1 presterade på samma nivå i årskurs 9. Utvärderingen visar inte hur mycket dessa pojkar utvecklades eftersom den högsta nivån som granskades var B1.1.

Utvecklingen var inte lika stor för pojkarna i Västra Finland. Alla pojkarna som stannade på nivån A1.2 utvecklades. Drygt hälften av pojkarna som nådde nivån A1.3 i årskurs 6 presterade bättre i årskurs 9. Nästan hälften av pojkarna som nådde nivåerna A2.1 eller A2.2 presterade bättre i årskurs 9. Tre fjärdedelar av pojkarna som redan i årskurs 6 nådde nivån B1.1 presterade i årskurs 9 på samma nivå. I Västra Finland stannade 41 procent av pojkarna på nivån A1.3, i Södra Finland var motsvarande procenttal 15.

I Södra Finland nådde 51 procent av pojkarna nivån för goda kunskaper A2.1 eller högre. I årskurs 9 hade 57 procent av eleverna goda kunskaper. En aning större andel elever hade goda kunskaper i årskurs 9. I Västra Finland nådde 26 procent av pojkarna i årskurs 6 nivån för goda kunskaper A2.1 eller högre. I årskurs 9 hade 23 procent av pojkarna goda kunskaper. Andelen pojkar med goda kunskaper är ungefär lika stor.

Kunskapsutveckling i läsförståelse för flickor och pojkar

Figur 14 visar spridningen av resultatet i läsförståelse för flickor och pojkar i årskurs 6 och i årskurs 9. Spridningsfigurerna visas regionvis.

FIGUR 14. Spridning av resultat i läsförståelse för flickor och pojkar enligt region

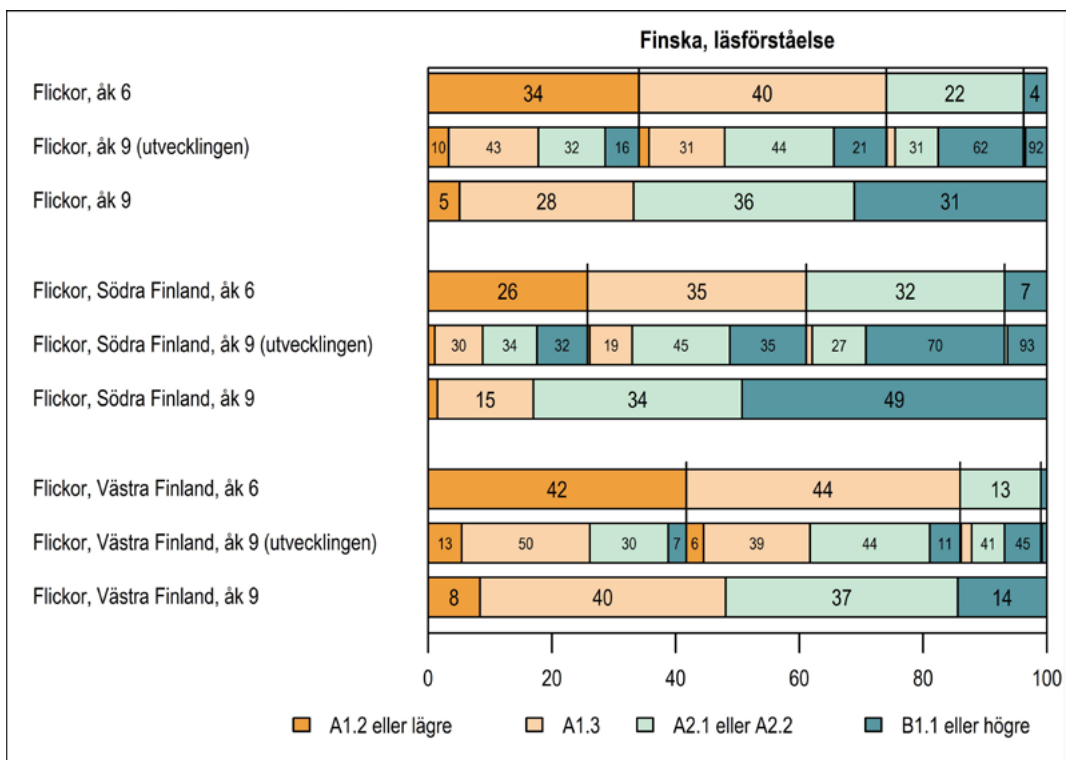
I Södra Finland är spridningslinjen för flickor och pojkar ungefär likadana. Resultaten visar en utveckling från årskurs 6 till årskurs 9 då linjerna i årskurs 9 ligger mer till höger. Flickornas och pojkarnas genomsnittliga resultat ligger vid gränsen mellan A2.2 och B1.1.

I Västra Finland har linjerna för årskurs 6 och årskurs 9 närmast sig varandra. Linjen för pojkar ligger ungefär på samma ställe men toppen på linjen är högre. Flickornas linje ligger ungefär på samma ställe som pojkarnas. Flickornas och pojkarnas genomsnittliga resultat ligger vid nivån A2.1.

Flickornas och pojkarnas kunskaper var lika i årskurs 6 (507 resp. 494 poäng). Utvecklingen i poäng var lika för flickorna och pojkarna (135 resp. 132 poäng). I årskurs 9 fick flickorna 642 poäng och pojkarna 626 poäng. Resultatet visar att det inte fanns någon skillnad mellan flickor och pojkar i samplet.

Kunskapsutveckling i läsförståelse för flickor enligt region

I figur 15 presenteras kunskapsutvecklingen i läsförståelse för flickor enligt region. Kunskapsnivån för goda kunskaper är A2.1 i årskurs 6 och B1.1 i årskurs 9.

FIGUR 15. Kunskapsutveckling i läsförståelse för flickor enligt region

Nästan alla flickor i Södra Finland som i årskurs 6 nådde nivån A1.2 presterade bättre i årskurs 9. Fyra femtedelar av flickorna på nivån A1.3 fick i årskurs 9 ett bättre resultat. Bland flickorna som i årskurs 6 nådde nivån A2.1 eller A2.2 utvecklades 70 procent och nådde nivån B1.1 i årskurs 9.

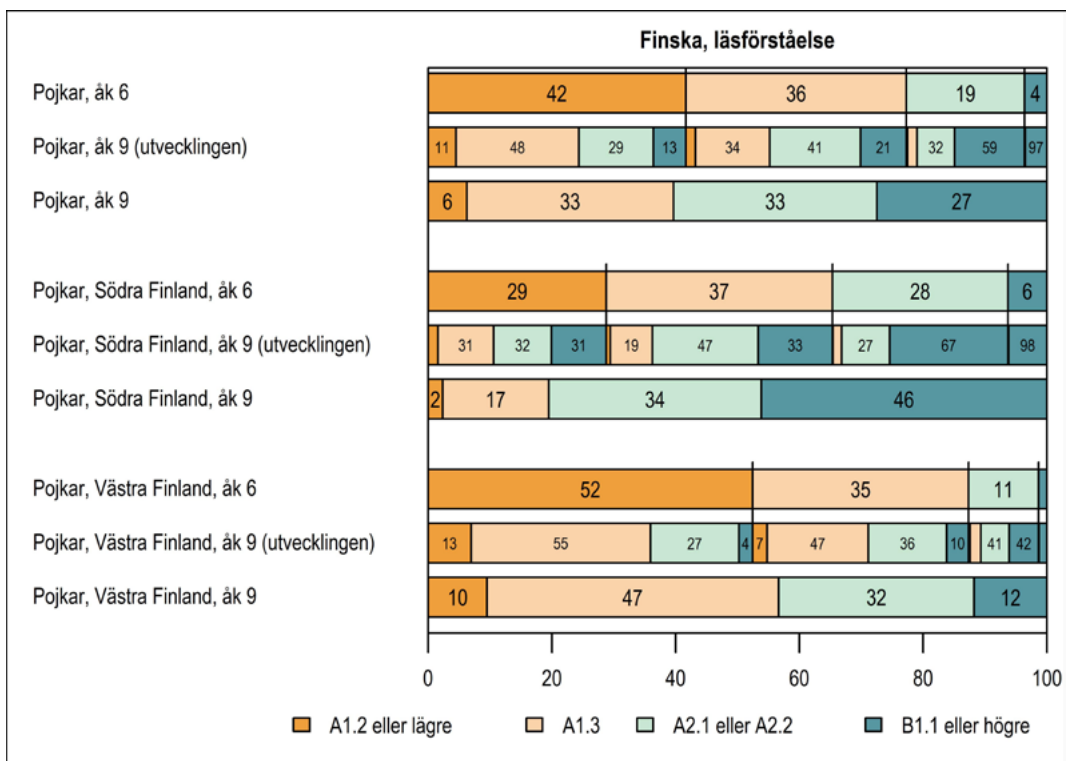
Majoriteten av flickorna i Västra Finland som i årskurs 6 låg på nivån A1.2 presterade bättre i årskurs 9. Hälften av dessa flickor nådde nivån A1.3, 30 procent nivåerna A2.1 eller A2.2 och 7 procent nivån B1.1. Drygt hälften av flickorna på nivån A1.3 presterade bättre i årskurs 9. För knappt hälften av flickorna steg prestationen från nivåerna A2.1 och A2.2 till nivån B1.1.

Det fanns i båda regionerna flickor vars utveckling inte var så stor utan de som stannade på samma nivå i årskurs 9 som i årskurs 6, men andelen flickor var större i Västra Finland. Till exempel drygt en tredjedel av flickorna i Västra Finland presterade på samma nivå A1.3 i årskurs 9. Motsvarande procenttal i Södra Finland var 19.

I Södra Finland hade 39 procent av flickorna goda kunskaper A2.1 eller högre i årskurs 6. I årskurs 9 nådde 49 procent av eleverna nivån för goda kunskaper. I Västra Finland hade 14 procent av flickorna goda kunskaper eller högre i årskurs 6. I årskurs 9 nådde 14 procent av eleverna nivån B1.1. I Södra Finland steg andelen elever med goda kunskaper medan den i Västra Finland var lika.

Kunskapsutveckling i läsförståelse för pojkar enligt region

I figur 16 presenteras kunskapsutvecklingen i läsförståelse för pojkar enligt region. Kunskapsnivån för goda kunskaper är A2.1 i årskurs 6 och B1.1 i årskurs 9.

FIGUR 16. Kunskapsutveckling i läsförståelse för pojkar enligt region

För de flesta pojkar skedde en utveckling. I Södra Finland presterade nästan alla pojkar som stannade på nivån A1.2 i årskurs 6 bättre i årskurs 9. Av dessa nådde nästan en tredjedel nivån för goda kunskaper B1.1. En tredjedel av pojkarna på nivån A1.3 presterade i årskurs 9 på nivån för goda kunskaper B1.1. Nästan alla pojkar som redan i årskurs 6 nådde nivån B1.1 presterade på samma nivå i årskurs 9. Man kan inte säga hur mycket dessa pojkar utvecklades. I utvärderingarna i årskurs 6 och 9 bedömdes inte prestationerna högre än nivån B1.1.

För 42 procent av pojkarna i Västra Finland som i årskurs 6 nådde nivåerna A2.1 eller A2.2 blev resultatet bättre i årskurs 9. Nästan hälften av pojkarna på nivån A1.3 presterade bättre i årskurs 9 medan cirka hälften stannade på samma nivå. En tydlig utveckling skedde även för pojkarna som i årskurs 6 stannade på nivån A1.2 då 87 procent av pojkarna fick ett bättre resultat i årskurs 9.

En utveckling skedde för pojkarna i båda regionerna även om andelen elever med goda kunskaper inte var lika i årskurs 9. I Södra Finland hade 34 procent av pojkarna goda eller utmärkta kunskaper i årskurs 6. I årskurs 9 hade 46 procent av eleverna goda kunskaper. I Västra Finland hade 13 procent av pojkarna goda eller utmärkta kunskaper i årskurs 6. I årskurs 9 hade 12 procent av pojkarna goda kunskaper.

2.3.2 Utveckling i förmåga att producera texter för flickor och pojkar

I detta kapitel granskas utvecklingen i poäng för flickor och pojkar och utvecklingen enligt kunskapsnivåer i de olika delområdena.

Poängutveckling i förmåga att producera texter

I tabell 15 presenteras resultat i årskurs 6 och 9 samt utveckling i poäng för flickor och pojkar i delområdet förmåga att producera texter.

TABELL 9. Utvecklingen för flickor och pojkar i förmåga att producera texter

Förmåga att producera texter						
Flickor						
	Muntlig produktion			Skriftlig produktion		
	årskurs 6	årskurs 9	utveckling i poäng	årskurs k 6	årskurs 9	utveckling i poäng
Alla flickor	514	590	76	516	576	60
Södra Finland	522	654	131	528	606	78
Västra Finland	506	531	26	504	548	44
Pojkar						
	årskurs 6	årskurs 9	utveckling i poäng	årskurs 6	årskurs 9	utveckling i poäng
	årskurs 6	årskurs 9	utveckling i poäng	årskurs 6	årskurs 9	utveckling i poäng
Alla pojkar	489	563	74	488	546	58
Södra Finland	503	626	123	505	581	76
Västra Finland	477	510	32	473	516	43

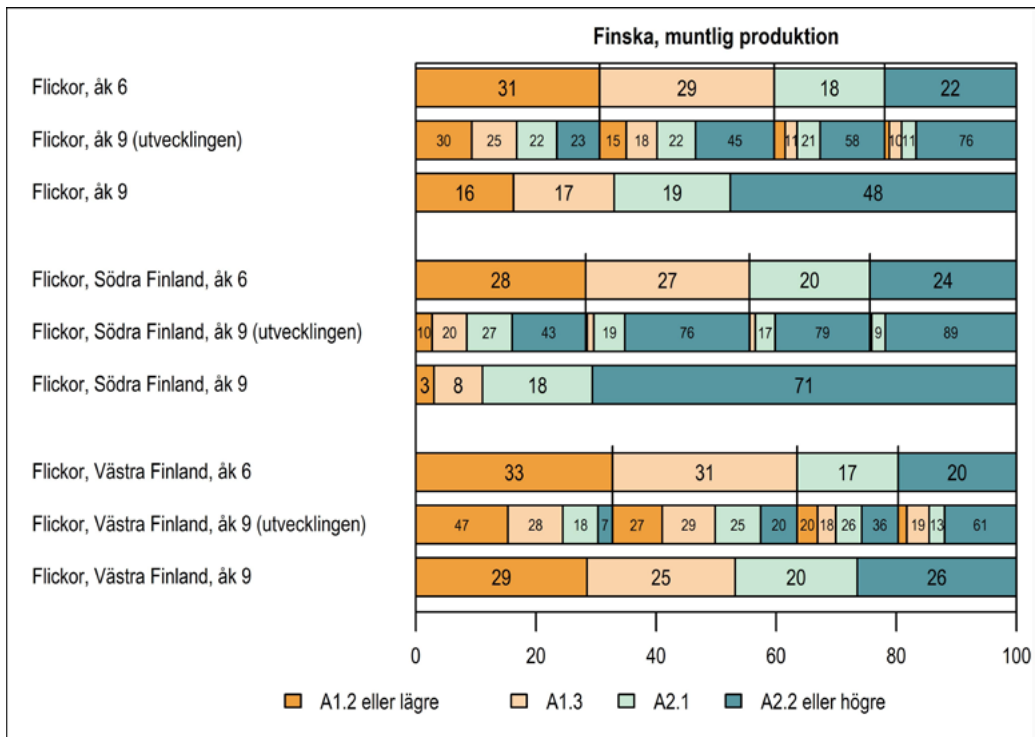
I muntlig och skriftlig produktion var utvecklingen lika för flickor och pojkar. I muntlig produktion fanns skillnader mellan regionerna. Flickorna och pojkarna i Södra Finland utvecklades mer (131 resp. 123 poäng) än flickorna och pojkarna i Västra Finland (26 resp. 32 poäng). Skillnaden var stor mellan de finskspråkiga och de svenskspråkiga kommunerna (131 resp. -21 poäng). I skriftlig produktion utvecklades flickorna och pojkarna i Södra Finland mer men skillnaden mellan regionerna var klart mindre än i muntlig produktion.

Kunskapsutveckling i muntlig produktion för flickor och pojkar

Poängökningen för flickor och pojkar var lika i muntlig produktion (76 resp. 74 poäng). I årskurs 6 fick flickorna 514 poäng och pojkarna 489 poäng. I årskurs 9 fick flickorna 590 poäng och pojkarna 563 poäng. Flickornas och pojkarnas kunskaper var ungefär lika i både årskurs 6 och årskurs 9 och utvecklingen i poäng var lika stor för båda könen.

Kunskapsutveckling i muntlig produktion för flickor enligt region

I figur 17 visas utvecklingen i muntlig produktion för flickorna. Kunskapsnivån A1.3 motsvarar goda kunskaper i årskurs 6 och nivån A2.2 goda kunskaper i årskurs 9.

FIGUR 17. Kunskapsutveckling i muntlig produktion för flickor enligt region

Majoriteten av flickorna i Södra Finland som nådde nivån A1.2 eller lägre i årskurs 6 utvecklades. Av dessa flickor nådde 43 procent nivån för goda kunskaper A2.2 i årskurs 9. Bland flickorna som i årskurs 6 presterade på nivån A1.3 nådde 45 procent nivån för goda kunskaper A2.2 i årskurs 9. Tre fjärdedelar av flickorna på nivån A2.2 presterade på samma nivå, för övriga flickor på denna nivå var resultatet sämre i årskurs 9.

I Södra Finland fanns en tydlig utveckling från nivån A1.3. Av dessa flickor hade tre fjärdedelar ett bättre resultat i årskurs 9. I Västra Finland hade knappt hälften av flickorna på nivån A1.3 bättre resultat i årskurs 9. Drygt en tredjedel utvecklades från nivån A2.1 till nivån A2.2.

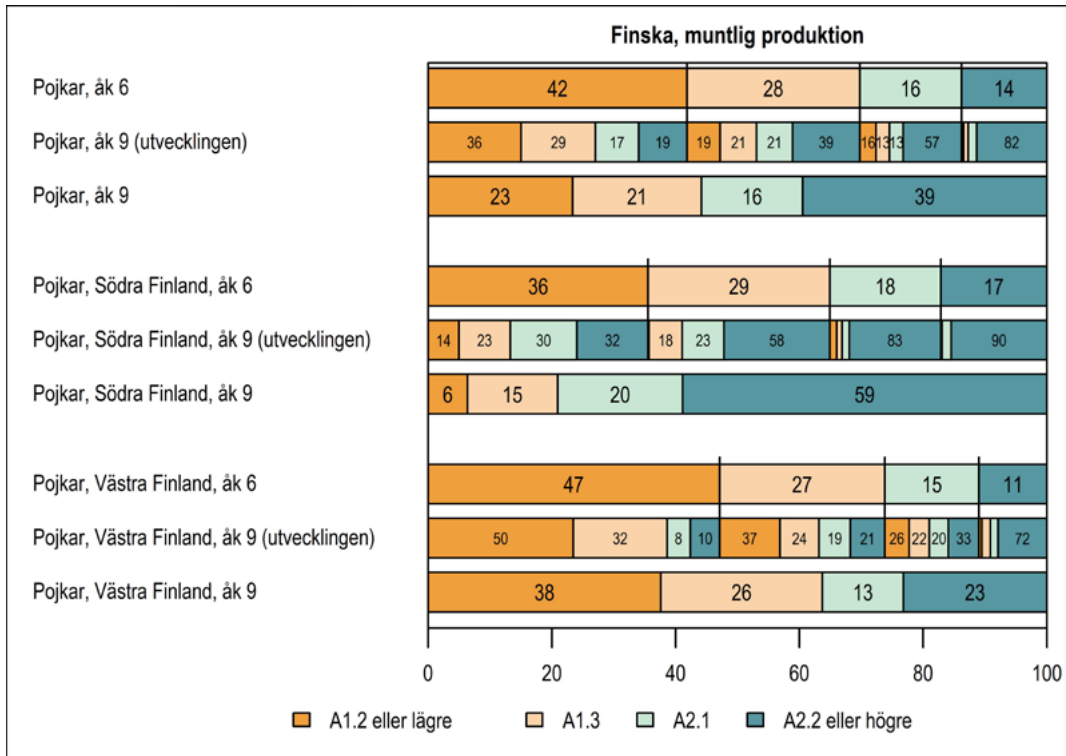
Det fanns fler flickor i Västra Finland än i Södra Finland som presterade på samma nivå i årskurs 9. Dessa flickor kan ha fått fler poäng i årskurs 9, men inte tillräckligt för att uppnå nästa kunskapsnivå. Nästan hälften av flickorna i Västra Finland stannade på nivån A1.2, motsvarande procenttal i Södra Finland var 10. På nivån A1.3 stannade 29 procent av flickorna i Västra Finland på samma nivå och 27 procent presterad sämre i årskurs 9. I Södra Finland utvecklades 95 procent av flickorna på denna nivå. Även på nivån A2.2 fanns skillnader mellan regionerna. I Södra Finland presterade 89 procent på samma nivå, i Västra Finland 61 procent.

Flickorna i Södra Finland utvecklades mer än flickorna i Västra Finland. I Södra Finland hade 71 procent av flickorna goda eller utmärkta kunskaper i årskurs 6. En lika stor andel nådde nivån

för goda kunskaper i årskurs 9. I Västra Finland hade 58 procent av flickorna goda kunskaper i årskurs 6 och 26 procent i årskurs 9.

Kunskapsutveckling i muntlig produktion för pojkar enligt region

I figur 18 visas utvecklingen för pojkar i muntlig produktion. Kunskapsnivån A1.3 motsvarar goda kunskaper i årskurs 6 och nivån A2.2 goda kunskaper i årskurs 9.

FIGUR 18. Kunskapsutveckling i muntlig produktion för pojkar enligt region

I Södra Finland syns en fin utveckling. Drygt 85 procent av pojkarna som i årskurs 6 nådde nivån A1.2 eller lägre utvecklades. Av dessa pojkar nådde nästan en tredjedel nivån för goda kunskaper A2.2 i årskurs 9. Nästan 60 procent av pojkarna utvecklades från nivån A1.3 ända upp till nivån A2.2 och drygt 80 procent från nivån A2.1 till A2.2.

Utvecklingen i muntlig produktion för pojkar i Västra Finland är mindre än för pojkar i Södra Finland. Cirka 70 procent av pojkarna presterade som presterade på nivån A2.2 i årskurs 6 hade samma resultat i årskurs 9. En tredjedel av pojkarna utvecklades från nivån A2.1 till A2.2. Cirka en femtedel utvecklades från nivån A1.3 till A2.2. Oroande är den stora andel pojkar som inte

utvecklades tillräckligt mycket för att nå en högre kunskapsnivå. Hälften av pojkarna på nivån A1.2 stannade på nivån i årskurs 9. För drygt en tredjedel av pojkarna sjönk prestationen från A1.3 till A1.2 och för en fjärdedel från nivån A2.1 till nivån A1.2.

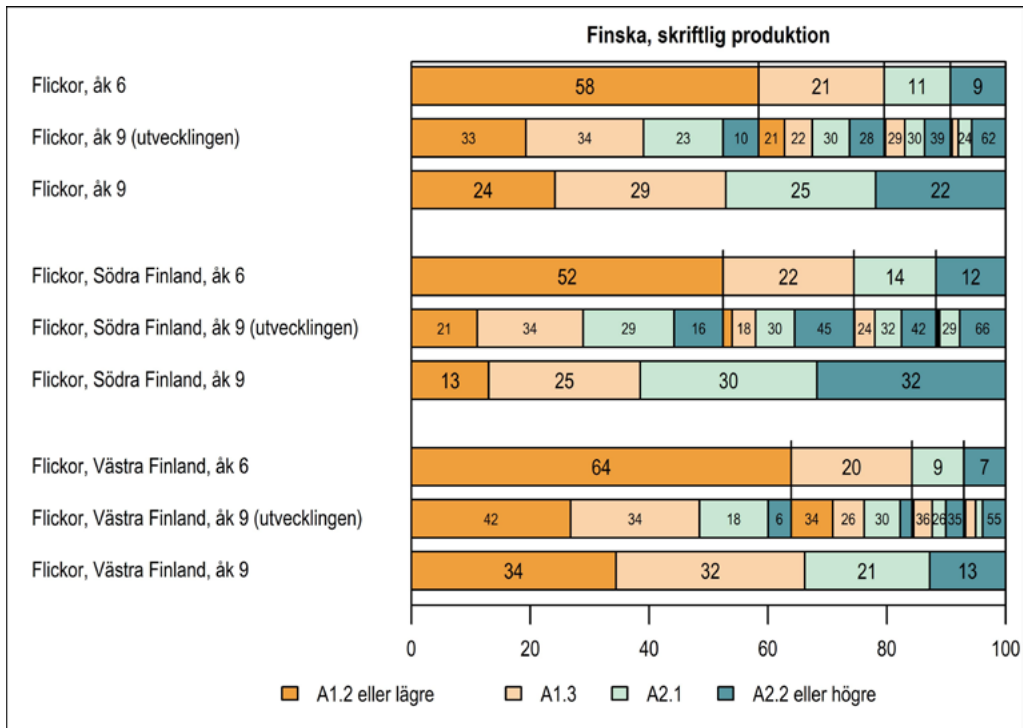
I Södra Finland hade 64 procent av pojkarna goda eller utmärkta kunskaper i årskurs 6. I årskurs 9 hade 59 procent av eleverna goda kunskaper. I Västra Finland hade 53 procent av pojkarna goda kunskaper i årskurs 6. I årskurs 9 var andelen med goda kunskaper 23 procent. Skillnaden i utvecklingen är stor.

Kunskapsutveckling i skriftlig produktion för flickor och pojkar

Utvecklingen i skriftlig produktion var lika för flickor och pojkar (60 resp. 58 poäng). I årskurs 6 fick flickorna 516 poäng och pojkarna 488 poäng. I årskurs 9 fick flickorna 576 poäng och pojkarna 546 poäng. Den poängskillnad som fanns mellan flickor och pojkar i årskurs 6 blev oförändrad.

Kunskapsutveckling i skriftlig produktion för flickor enligt region

I figur 19 visas utvecklingen för flickor i skriftlig produktion. Kunskapsnivån A1.3 motsvarar goda kunskaper i årskurs 6 och nivån A2.2 goda kunskaper i årskurs 9.

FIGUR 19. Kunskapsutveckling i skriftlig produktion för flickor enligt region

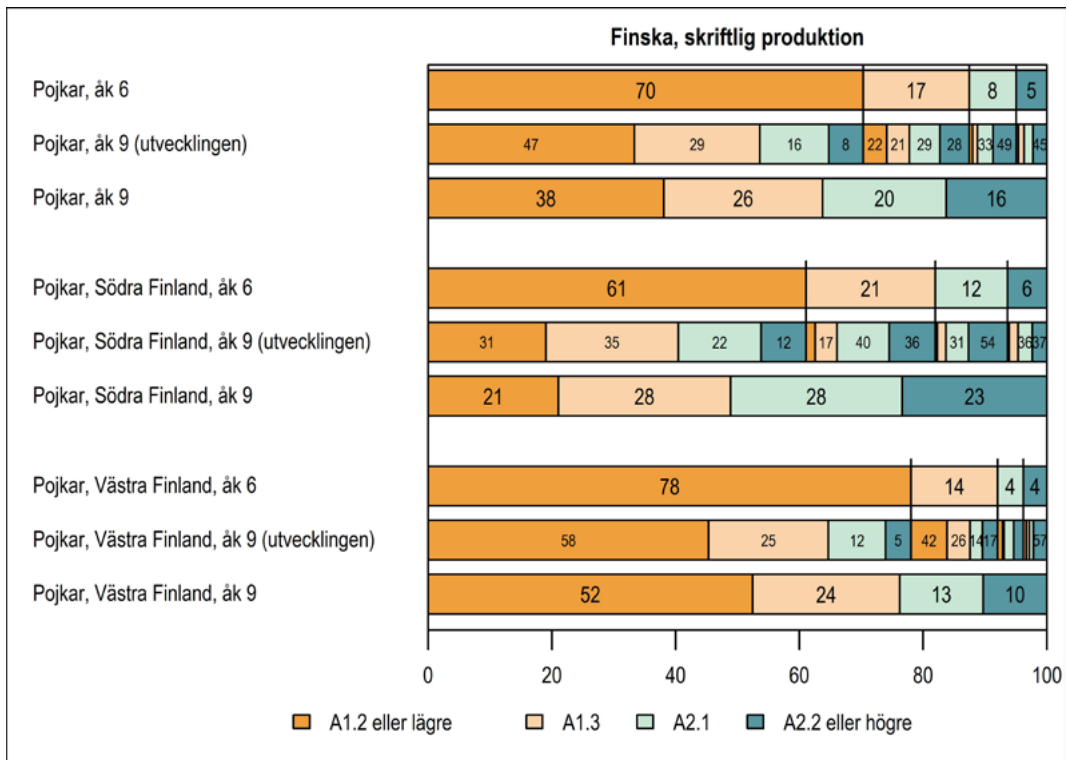
I Södra Finland utvecklades nästan 80 procent av flickorna som i årskurs 6 stannade på nivån A1. 2. Av dessa flickor nådde 16 procent ända upp till nivån för goda kunskaper i årskurs 9. Av flickorna på nivån A1.3 nådde 45 procent och på nivån A2.1 42 procent nivån för goda kunskaper i årskurs 9. Bland de flickor som redan i årskurs 6 nådde nivån A2.2 presterade 66 procent på samma nivå, de övriga på denna nivå fick ett litet sämre resultat.

Många flickor i Västra Finland stannade på samma nivå eller presterade sämre i årskurs 9. Hela 42 procent av flickorna stannade på nivån A1.2. Hälften av flickorna på nivån A1.3 presterade på samma nivå eller sämre i årskurs 9. Cirka 60 procent av flickorna på nivån A2.1 presterade lika eller presterade sämre i årskurs 9. För de flickor som redan i årskurs 6 nådde nivån A2.2 hölls 55 procent på samma nivå, de övriga fick ett sämre resultat i årskurs 9.

I Södra Finland nådde 48 procent av flickorna nivån för goda eller utmärkta kunskaper i årskurs 6. I årskurs 9 hade 32 procent av eleverna goda kunskaper A2.2. I Västra Finland nådde 36 procent av flickorna nivån för goda eller utmärkta kunskaper i årskurs 6. I årskurs 9 nådde 13 procent av flickorna nivån för goda kunskaper. I båda regionerna sjönk andelen flickor med goda kunskaper. Utvecklingen för flickorna i Västra Finland är mindre än för flickorna i Södra Finland.

Kunskapsutveckling i skriftlig produktion för pojkar enligt region

I figur 20 visas utvecklingen för pojkar i skriftlig produktion. Kunskapsnivån A1.3 motsvarar goda kunskaper i årskurs 6 och nivån A2.2 goda kunskaper i årskurs 9.

FIGUR 20. Kunskapsutveckling i skriftlig produktion för pojkar enligt region

Utvecklingen för pojkar är lika som för flickorna i samplet, men precis som hos flickorna fanns en skillnad i utvecklingen mellan regionerna. En tydlig skillnad mellan flickor och pojkar är andelen elever som presterade på nivån A1.2 i årskurs 9. Bland flickorna stannade en fjärdedel på nivån A1.2 och bland pojkarna 38 procent.

I Södra Finland presterade två tredjedelar av pojkarna på nivån A1.2 bättre i årskurs 9. Av dessa pojkar nådde 12 procent ända upp till nivån för goda kunskaper i årskurs 9. Drygt en tredjedel av pojkarna på nivån A1.3 nådde nivån för goda kunskaper i årskurs 9. Cirka hälften av pojkarna på nivån A2.1 presterade på nivån A2.2 i årskurs 9. Drygt en tredjedel av pojkarna som redan i årskurs 6 nådde nivån A2.2 presterade på samma nivå i årskurs 9, de övriga fick ett sämre resultat.

I Västra Finland är utvecklingen svag. Nästan 60 procent av pojkarna i årskurs 6 stannade på nivån A1.2. För 42 procent av pojkarna sjönk prestationen från nivån A1.3 till A1.2. Det fanns pojkar som visade en stor utveckling. Från nivån A1.2 utvecklade 5 procent ända upp till nivån för goda kunskaper i årskurs 9. Bland pojkarna på nivån A1.3 presterade 17 procent på nivån för goda kunskaper i årskurs 9.

I Södra Finland hade 39 procent av pojkarna goda eller utmärkta kunskaper i årskurs 6. I årskurs 9 hade 23 procent av eleverna goda kunskaper. I Västra Finland nådde 22 procent av eleverna

nivån för goda kunskaper eller högre i årskurs 6. I årskurs 9 hade 10 procent av pojkarna goda kunskaper. I båda regionerna sjönk andelen elever med goda kunskaper.

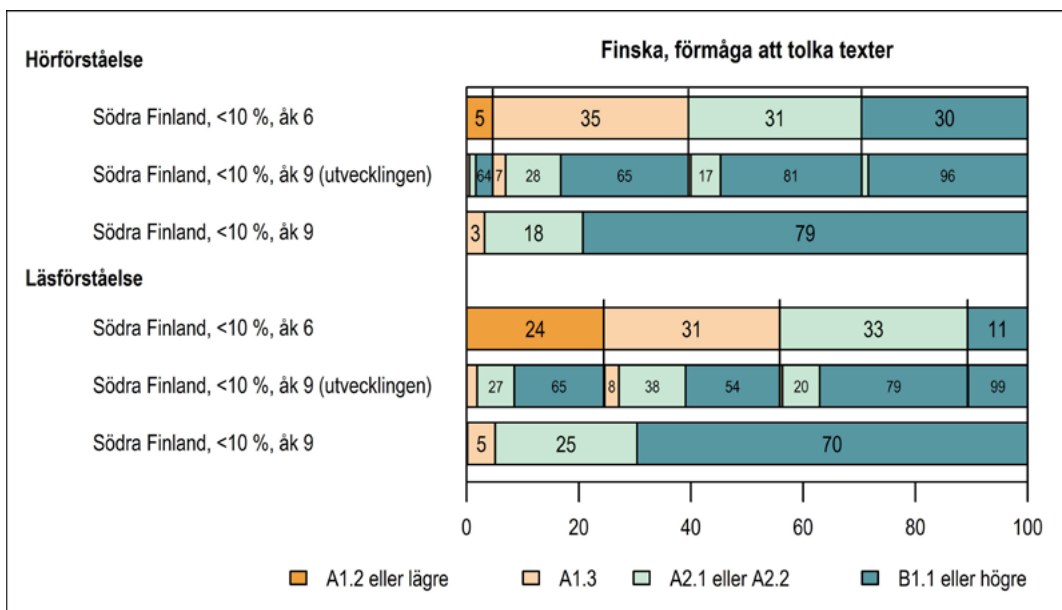
2.4 Utvecklingen i finskspråkiga kommuner

I de finskspråkiga kommunerna är andelen svenskspråkiga under 10 procent. Från Södra Finland deltog 197 elever i båda utvärderingarna. Från Västra Finland deltog endast 26 elever, varför resultatet för dessa elever presenteras inte.

2.4.1 Förmåga att tolka texter

En utveckling i denna kommunprofil skedde både i hörförståelse och läsförståelse. I hörförståelse ökade poängen med 120 poäng och i läsförståelse med 212 poäng. Utvecklingen var god både i hörförståelse och läsförståelse.

I figur 21⁵ presenteras utvecklingen i delområdet förmåga att tolka texter i kunskapsnivåer. Kunskapsnivån för goda kunskaper var A2.1 i årskurs 6 och B1.1 i årskurs 9.

FIGUR 21. Kunskapsutveckling i tolkningsuppgifterna i de finskspråkiga kommunerna

⁵ Tolkning av figuren finns i kapitlet 1.5.3 Kunskapsutvecklingen i de olika kunskapsnivåerna

En tydlig utveckling skedde i **hörförståelse** bland de elever som i årskurs 6 nådde kunskapsnivåerna A1.2 och A1.3. Bland eleverna som i årskurs 6 presterade på nivån A1.3 nådde 65 procent ända upp till nivån för goda kunskaper i årskurs 9. Bland eleverna som i årskurs 6 stannade på nivån A1.2 nådde hela 64 procent nivån för goda kunskaper.

Nästan alla elever som redan i årskurs 6 nådde kunskapsnivån B1.1 presterade på samma nivå i årskurs 9. Eftersom utvärderingen inte mätte högre kunskapsnivåer är det svårt att avgöra hur högt eleverna skulle ha nått i årskurs 9. Det finns endast en liten andel elever hos vilka en utveckling inte skedde.

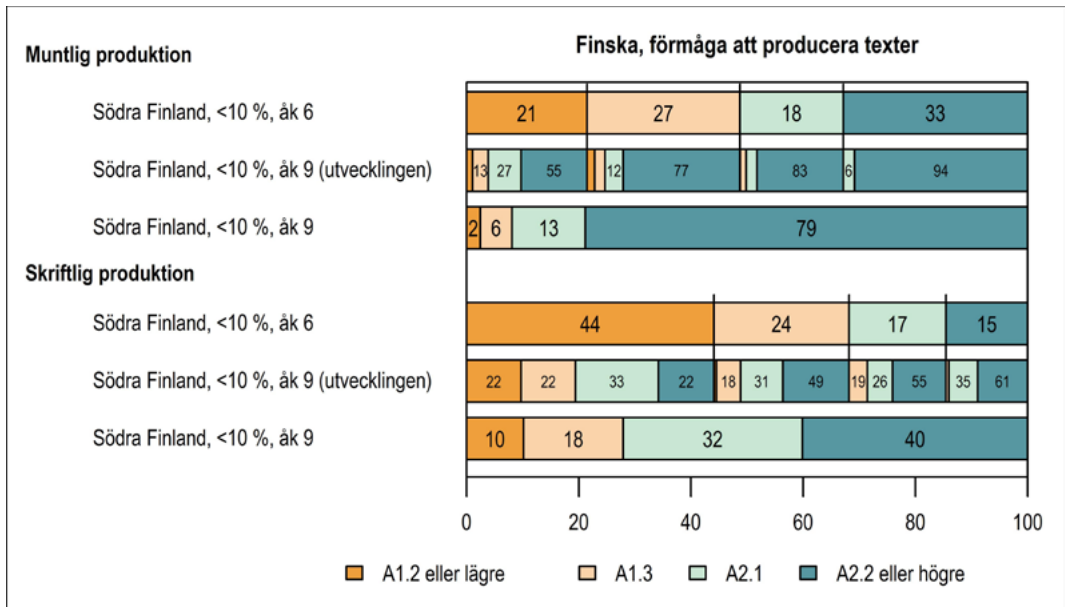
I hörförståelse hade 61 procent av eleverna i årskurs 6 goda eller utmärkta kunskaper. I årskurs 9 hade 79 procent av eleverna goda kunskaper. Andelen elever som nådde goda kunskaper ökade.

I **läsförståelse** var utvecklingen god precis som i hörförståelse. Utvecklingen syns väl i de prestationer som i årskurs 6 låg på nivåerna A1.3 och A1.2. För drygt hälften av eleverna steg resultatet från A1.3 till B1.1 och för 65 procent från A1.2 till B1.1. Få elever presterade på samma nivå eller sämre i årskurs 9.

I årskurs 6 hade 44 procent av eleverna goda eller utmärkta kunskaper. I årskurs 9 hade 70 procent av eleverna goda kunskaper. Detta är en stor utveckling och resultatet är bra.

2.4.2 Förmåga att producera texter

Utvecklingen i muntlig produktion var 131 poäng och i skriftlig produktion 77 poäng. Kunskapsnivån för goda kunskaper var A1.3 i årskurs 6 och A2.2 i årskurs 9. I figur 22 presenteras utvecklingen i delområdet förmåga att producera texter i kunskapsnivåer.

FIGUR 22. Kunskapsutveckling i de produktiva uppgifterna i de finskspråkiga kommunerna

Resultatet i **muntlig produktion** är gott. Drygt hälften av eleverna som i årskurs 6 stannade på nivån A1.2 nådde i årskurs 9 nivån för goda kunskaper A2.2. För cirka tre fjärdedelar av eleverna utvecklades kunskaperna från nivån A1.3 till nivån A2.2. Andelen elever som presterade i årskurs 9 på samma nivå eller sämre är liten.

I årskurs 6 hade 78 procent av eleverna goda eller utmärkta kunskaper. I årskurs 9 hade 79 procent av eleverna goda kunskaper. Andelen elever med goda kunskaper hölls konstant.

I **skriftlig produktion** presterade flera elever på samma eller lägre nivå i utvärderingen i årskurs 9. I skriftlig produktion är andelen elever som presterat på samma nivå i årskurs 6 och årskurs 9 större än i de övriga delområdena.

Drygt en tredjedel av de elever som i årskurs 6 nådde nivån B1.1 presterade sämre i årskurs 9. Nästan hälften av de elever som i årskurs 6 nådde nivån A2.1 presterade på samma nivå eller sämre i årskurs 9. Vad kan detta bero på? Brist på intresse eller svag motivation eller helt enkelt en sämre dag för en dessa elever?

En tydlig utveckling fanns hos de elever som i årskurs 6 stannade på nivån A1.2. Cirka en femtedel av dessa elever nådde i årskurs 9 ända upp till nivån A2.2. För cirka en femtedel av dessa elever låg kunskaperna på samma nivå i årskurs 9.

I skriftlig produktion sjönk andelen elever med goda kunskaper. I årskurs 6 hade 56 procent av eleverna goda eller utmärkta kunskaper. I årskurs 9 hade 40 procent av eleverna goda kunskaper. Varför var utvecklingen i skriftlig produktion svagast av alla delområden? Har elevernas skrivförmåga över lag blivit sämre?

2.5 Utvecklingen i finskt-svenskt tvåspråkiga kommuner

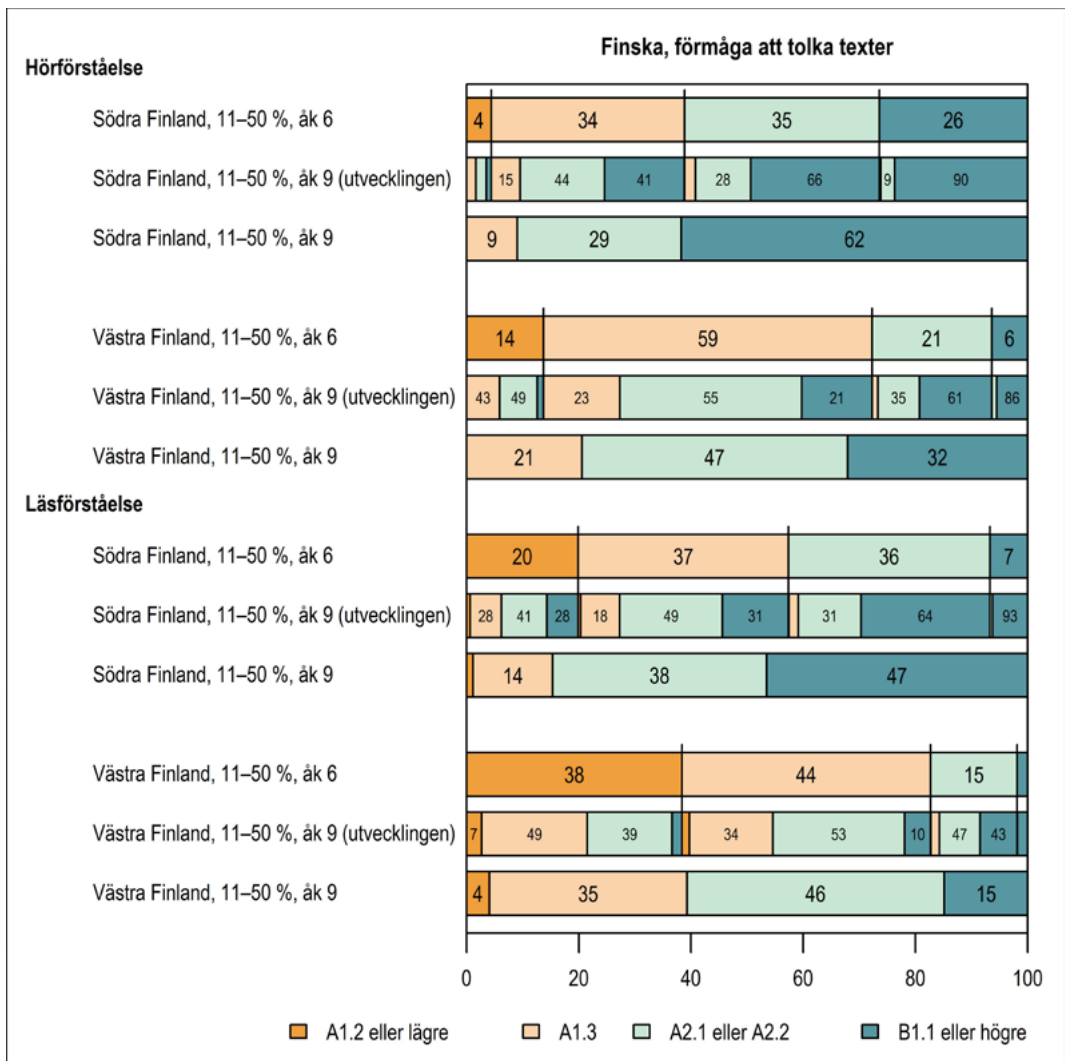
I de tvåspråkiga kommunerna med finskspråkig majoritet är andelen svenskspråkiga i kommunen mellan 11 och 50 procent. Från Södra Finland deltog 305 elever och från Västra Finland 98 elever.

2.5.1 Förmåga att tolka texter

Poängen i hörförståelse ökade i Södra Finland med 86 poäng och i Västra Finland med 109 poäng. Utvecklingen i Västra Finland var en aning större. I läsförståelse var utvecklingen en aning större i Södra Finland. I läsförståelse var poängökningen i Södra Finland 145 poäng och i Västra Finland 113 poäng.

I figur 23⁶ presenteras utvecklingen i delområdet förmåga att tolka texter i kunskapsnivåer. Kunskapsnivån för goda kunskaper var A2.1 i årskurs 6 och B1.1 i årskurs 9.

⁶ Tolkning av figuren finns i kapitlet 1.5.3 Kunskapsutvecklingen i de olika kunskapsnivåerna

FIGUR 23. Kunskapsutveckling i tolkningsuppgifterna i de finsk-svenskt tvåspråkiga kommunerna

Utvecklingen i **hörförståelse** för eleverna från nivåerna A2.1 eller A2.2 såg ungefär likadana ut i Södra och Västra Finland. Alla elever som i årskurs 6 stannade på nivån A1.2 eller lägre utvecklades. En skillnad i utvecklingen fanns hos de elever som i årskurs 6 presterade på nivån A1.3. I Södra Finland nådde 41 procent av dessa elever nivån A2.2 medan i Västra Finland var procenttalet 21. I Södra Finland presterade 15 procent av dessa elever på samma nivå medan i Västra Finland var motsvarande procenttal 23. Utvecklingen var dock större i Västra Finland. Till exempel steg andelen elever i Södra Finland som nådde nivån A2.1 eller högre med 30 procent från årskurs 6 till årskurs 9 (61 -> 91%). I Västra Finland steg andelen med 52 procent (27 -> 79%).

I hörförståelse hade i Södra Finland 61 procent av eleverna i årskurs 6 goda eller utmärkta kunskaper. I årskurs 9 hade 62 procent av eleverna goda kunskaper B1.1. Andelen elever med goda kunskaper har hållits konstant. I Västra Finland hade 27 procent av eleverna i årskurs 6 goda eller utmärkta kunskaper. I årskurs 9 hade 32 procent av eleverna goda kunskaper. Andelen elever med goda kunskaper har ökat en aning i Västra Finland.

Även i **läsförståelse** fanns en skillnad i kunskapsutvecklingen för de elever som i årskurs 6 nådde nivån A1.3. I Södra Finland nådde 31 procent av dessa elever nivån A2.2 i årskurs 9. Motsvarande procenttal i Västra Finland var 10. I Södra Finland presterade 18 procent av dessa elever på samma nivå i årskurs 9. I Västra Finland var andelen elever 34 procent.

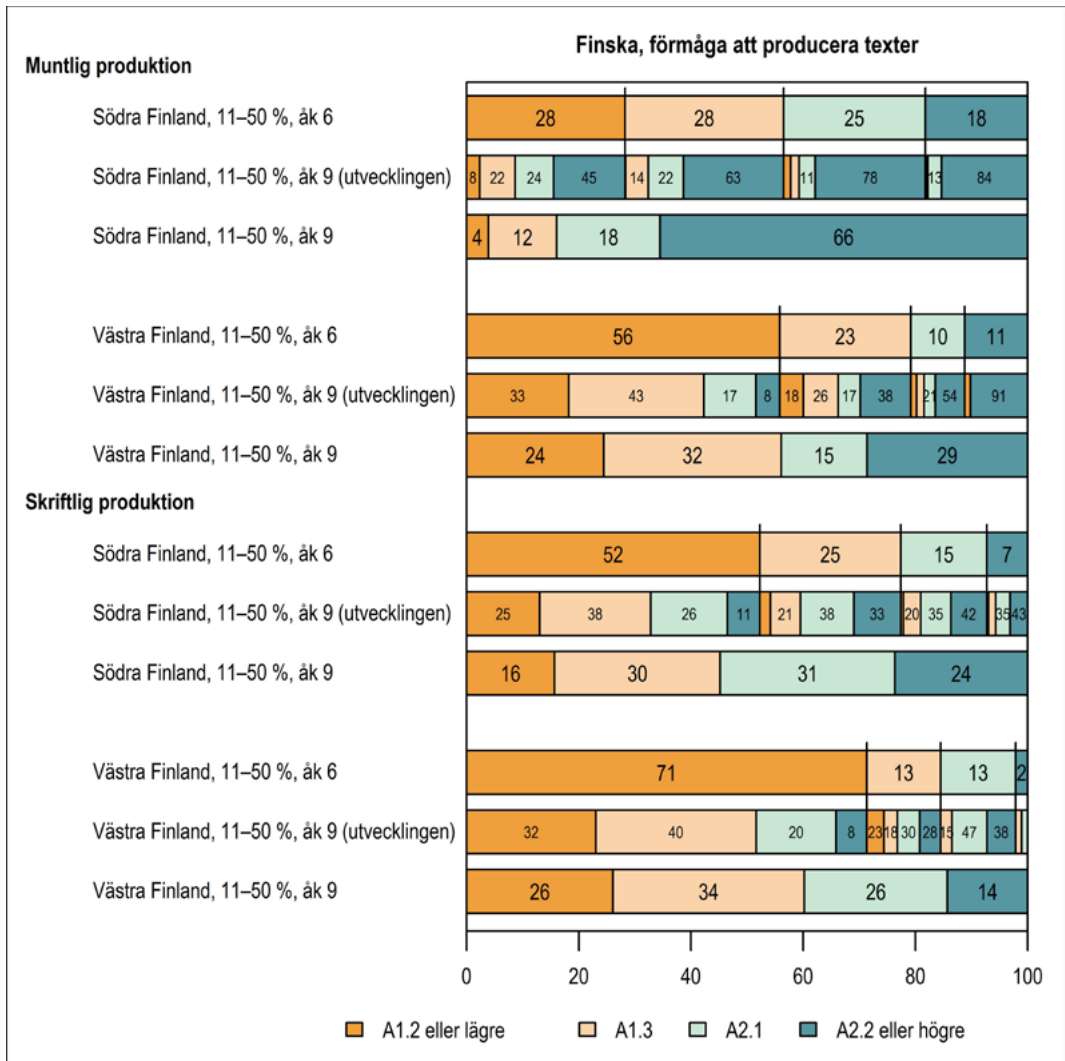
Den kunskapsskillnad som fanns i tolkningsuppgifterna i denna kommunprofil i årskurs 6 var ungefär lika i årskurs 9. I årskurs 6 undervisar oftast klassläraren medan i årskurserna 7–9 undervisar ämnesläraren. Är det klasslärarna i Västra Finland som är i behov av fortbildning så att elevernas kunskaper ska ligga på samma nivå som för eleverna i Södra Finland? Eller finns det någon bakgrundsfaktor som återspeglar sig i resultatet? I årskurs 6 talade eleverna i Södra Finland oftare finska på fritiden med sina vänner och i samband med sina hobbyer än sjätteklassisterna i Västra Finland. Ju mer en elev talade finska på fritiden desto bättre resultat hade eleven i utvärderingen. Kan skillnaden mellan regionerna ha ett samband med detta?

I läsförståelse hade 43 procent av eleverna i Södra Finland goda eller utmärkta kunskaper. I årskurs 9 hade 47 procent av eleverna goda kunskaper. I Västra Finland hade 18 procent av eleverna goda eller utmärkta kunskaper. I årskurs 9 hade 15 procent av eleverna goda kunskaper. Andelen elever med goda kunskaper är ungefär lika.

2.5.2 Förmåga att producera texter

I muntlig produktion var poängökningen i Södra Finland 121 poäng och i Västra Finland 82 poäng. Skillnaden i poängökningen är liten. I skriftlig produktion var poängökningen i Södra Finland 65 poäng och i Västra Finland 82 poäng. Utvecklingen var ungefär lika stor.

I figur 24 presenteras utvecklingen i delområdet förmåga att producera texter i kunskapsnivåer. Kunskapsnivån för goda kunskaper var A1.3 i årskurs 6 och A2.2 i årskurs 9.

FIGUR 24. Kunskapsutveckling i produktionsuppgifterna i de finsk-svenskt tvåspråkiga kommunerna

I **muntlig produktion** utvecklades en stor del av eleverna i Södra Finland som i årskurs 6 stannade på nivån A1.2. Av dessa elever nådde hela 45 procent ända upp till nivån A2.2. Bland de elever som i årskurs 6 nådde nivån A1.3 presterade hela 63 procent på nivån A2.2.

Cirka en tredjedel av eleverna i Västra Finland presterade på samma nivå A1.2 i båda utvärderingarna medan för två tredjedelar var prestationen bättre i årskurs 9. Eleverna som i årskurs 6 nådde nivån A1.3 hade varierande resultat. Av dessa elever utvecklades cirka hälften och presterade bättre i årskurs 9. Cirka en fjärdedel av eleverna presterade på samma nivå i årskurs 9 och för 18 procent av eleverna var resultatet i årskurs 9 sämre än i årskurs 6.

I muntlig produktion hade 71 procent av eleverna i Södra Finland i årskurs 6 goda eller utmärkta kunskaper. I årskurs 9 hade 66 procent av eleverna goda kunskaper. I Västra Finland hade 44 procent av eleverna goda eller utmärkta kunskaper. I årskurs 9 hade 29 procent av eleverna goda kunskaper. Andelen elever med goda kunskaper minskade mer i Västra Finland.

I **skriftlig produktion** utvecklades tre fjärdedelar av eleverna i Södra Finland och två tredjedelar av eleverna i Västra Finland som i årskurs 6 presterade från nivån A1.2. Av dessa elever nådde 11 procent i Södra Finland och 8 procent i Västra Finland nivån för goda kunskaper i årskurs 9.

Oroande är andelen elever som inte utvecklades nämnvärt eller till och med presterade sämre i årskurs 9. En fjärdedel av eleverna i Södra Finland och cirka en tredjedel av eleverna i Västra Finland stannade på nivån A1.2. Bland de elever som i årskurs 6 nådde nivån A1.3 presterade drygt en fjärdedel av eleverna i Södra Finland och cirka 40 procent av eleverna i Västra Finland på samma nivå eller en nivå lägre. Alla de elever i Västra Finland och drygt hälften av eleverna i Södra Finland som i årskurs 6 nådde upp till nivån A2.2 hade sämre resultat i årskurs 9.

I skriftlig produktion hade 47 procent av eleverna i Södra Finland goda eller utmärkta kunskaper. I årskurs 9 hade 24 procent av eleverna goda kunskaper. I Västra Finland hade 28 procent av eleverna goda kunskaper i årskurs 6. I årskurs 9 hade 14 procent av eleverna goda kunskaper. Andelen elever med goda kunskaper minskade i båda regionerna.

2.6 Utvecklingen i svensk-finskt tvåspråkiga kommuner

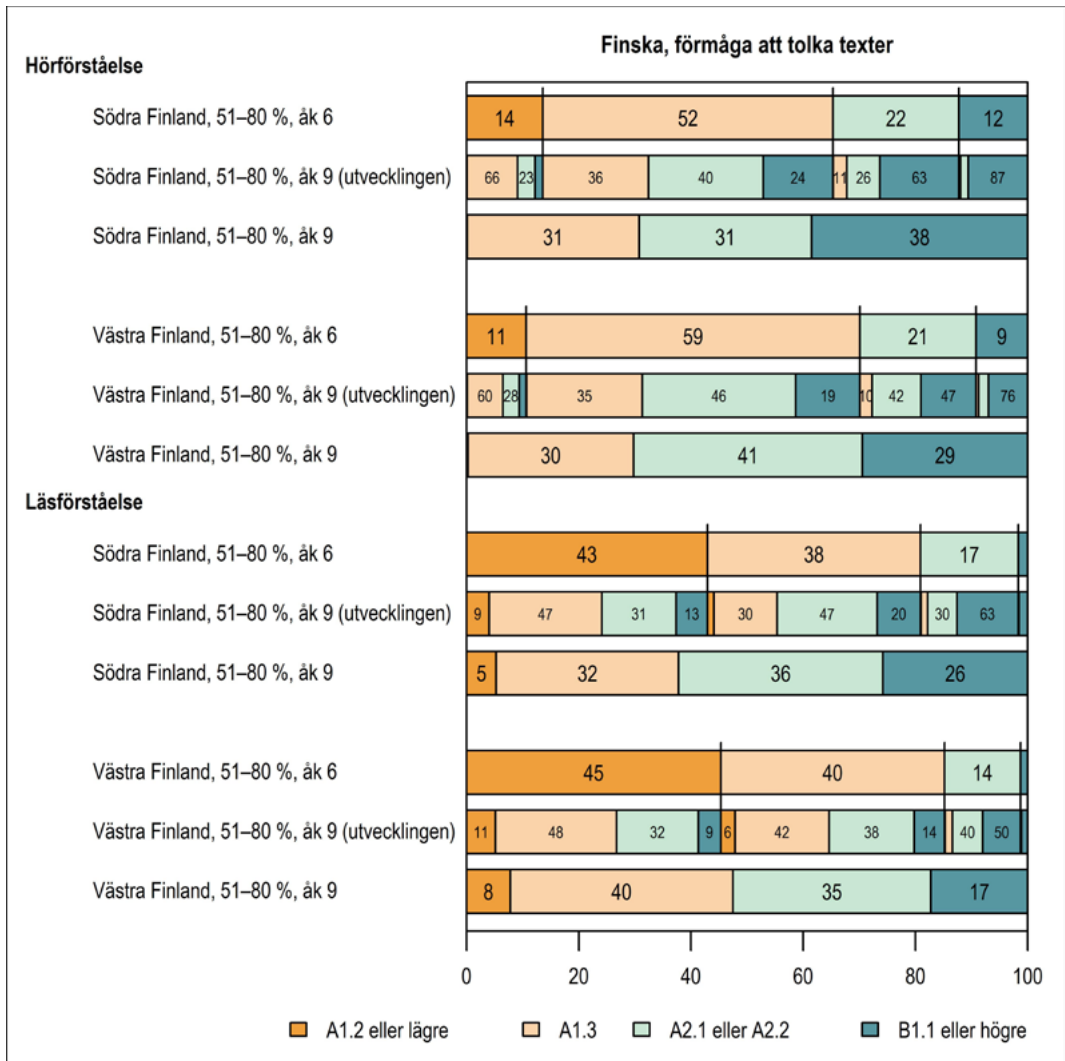
I tvåspråkiga kommuner med svenskspråkig majoritet är andelen svenskspråkiga i kommunen mellan 51 och 80 procent. Från Södra Finland deltog 186 elever i båda utvärderingarna och från Västra Finland 376 elever.

2.6.1 Förmåga att tolka texter

Utvecklingen i hörförståelse var i Södra Finland 97 poäng och i Västra Finland 89 poäng. Utvecklingen i hörförståelse var lika i båda regionerna. I läsförståelse var utvecklingen i Södra Finland 142 poäng och i Västra Finland 116 poäng. Skillnaden i utvecklingen i läsförståelse mellan regionerna är liten.

I figur 25⁷ presenteras utvecklingen i delområdet förmåga att tolka texter i kunskapsnivåer. Kunskapsnivån för goda kunskaper var A2.1 i årskurs 6 och B1.1 i årskurs 9.

7 Tolkning av figuren finns i kapitlet 1.5.3 Kunskapsutvecklingen i de olika kunskapsnivåerna

FIGUR 25. Kunskapsutveckling i tolkningsuppgifterna i de svensk-finskt tvåspråkiga kommunerna

I **hörförståelse** utvecklades alla elever som i årskurs 6 stannade på nivån A1.2. Cirka en tiondel av dessa elever i båda regionerna presterade i årskurs 9 på nivån B1.1. En fjärdedel av eleverna i Södra Finland och en femtedel av eleverna i Västra Finland höjde sin prestation från nivån A1.3 till B1.1.

Det fanns elever vars utveckling var liten och som presterade på samma nivå i årskurs 9. Drygt en tredjedel av eleverna i båda regionerna stannade på nivån A1.3. För cirka en tiondel av eleverna i båda regionerna som i årskurs 6 nådde nivån A2.1 presterade sämre i årskurs 9 och prestationen sjönk till nivån A1.3.

I **hörförståelse** hade 34 procent av eleverna i Södra Finland goda kunskaper i årskurs 6. I årskurs 9 hade 38 procent av eleverna goda kunskaper. I Västra Finland hade 30 procent av eleverna goda kunskaper i årskurs 6. I årskurs 9 hade 29 procent av eleverna goda kunskaper.

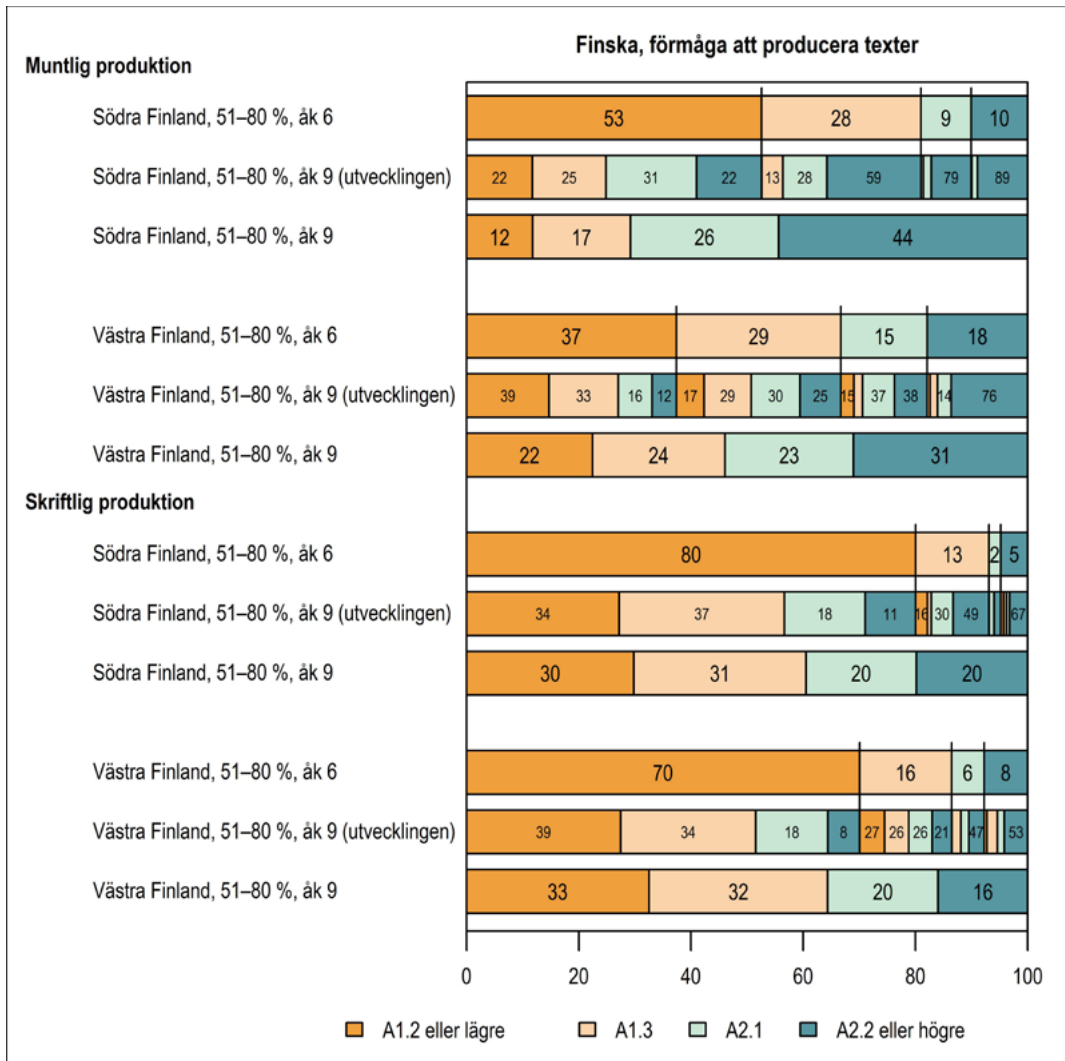
I **läsförståelse** skedde en tydlig utveckling bland de elever i båda regionerna som i årskurs 6 presterade på nivån A1.2. Bland dessa elever nådde drygt en tiondel i Södra Finland och knappt en tiondel i Västra Finland upp till nivån för goda kunskaper i årskurs 9. För 20 procent av eleverna i Södra Finland och 14 procent i Västra Finland steg kunskapsnivån från A1.3 till nivån B1.1.

I läsförståelse hade 19 procent av eleverna i årskurs 6 i Södra Finland goda eller utmärkta kunskaper. I årskurs 9 hade 26 procent av eleverna goda kunskaper. Andelen elever med goda kunskaper ökade. I Västra Finland hade 15 procent av eleverna goda kunskaper i årskurs 6. I årskurs 9 hade 17 procent av eleverna goda kunskaper. Andelen elever med goda kunskaper var lika.

2.6.2 Förmåga att producera texter

I muntlig produktion var utvecklingen i Södra Finland 125 poäng och i Västra Finland bara 46 poäng. Skillnaden i utvecklingen mellan regionerna är stor. I skriftlig produktion var utvecklingen i Södra Finland 98 poäng och i Västra Finland 58 poäng.

I figur 26 presenteras utvecklingen i delområdet förmåga att producera texter i kunskapsnivåer. Kunskapsnivån för goda kunskaper var A1.3 i årskurs 6 och A2.2 i årskurs 9.

FIGUR 26. Kunskapsutveckling i de produktiva uppgifterna i de svensk-finskt tvåspråkiga kommunerna

I **muntlig produktion** skedde en utveckling i Södra Finland. Bland eleverna på nivån A1.2 nådde 22 procent nivån för goda kunskaper i årskurs 9. Bland eleverna på nivån A1.3 nådde 59 procent nivån för goda kunskaper i årskurs 9. Nästan 80 procent utvecklades från nivån A2.1 till nivån A2.2. Få elever hade sämre resultat i årskurs 9 än i årskurs 6.

I Västra Finland presterade flera elever sämre i utvärderingen i årskurs 9. För en fjärdedel av eleverna sjönk prestationen från nivån A2.2, likaså sjönk prestationen för en fjärdedel från nivån A2.1. Bland de elever som i årskurs 6 presterade på nivån A1.2 stannade 39 procent på samma nivå.

I muntlig produktion hade 47 procent av eleverna i Södra Finland goda eller utmärkta kunskaper. I årskurs 9 hade 44 procent av eleverna goda kunskaper. Andelen elever med goda kunskaper är oförändrad. I Västra Finland hade 62 procent av eleverna goda eller utmärkta kunskaper. I årskurs 9 hade 31 procent av eleverna goda kunskaper. Andelen elever med goda kunskaper minskade mycket i Västra Finland.

Skillnaderna i regionerna i **skriftlig produktion** fanns bland annat hos de elever som i årskurs 6 presterade på nivån A1.3. I Södra Finland fick 79 procent av dessa elever bättre resultat i årskurs 9. I Västra Finland var motsvarande procenttal 47. Bland de elever som presterade på nivån A2.1 utvecklades majoriteten av eleverna i Södra Finland medan i Västra Finland utvecklades cirka hälften. Eleverna som i årskurs 6 stannade på nivåerna A1.3 och A2.1 utvecklades mer i Södra Finland än i Västra Finland.

I skriftlig produktion hade 20 procent av eleverna i Södra Finland goda kunskaper både i årskurs 6 och årskurs 9. I Västra Finland hade 30 procent av eleverna i årskurs 6 och 16 procent i årskurs 9 goda kunskaper. Andelen elever med goda kunskaper sjönk i Västra Finland. Nästan hälften av eleverna som i årskurs 6 nådde nivån A2.2 presterade sämre i årskurs 9.

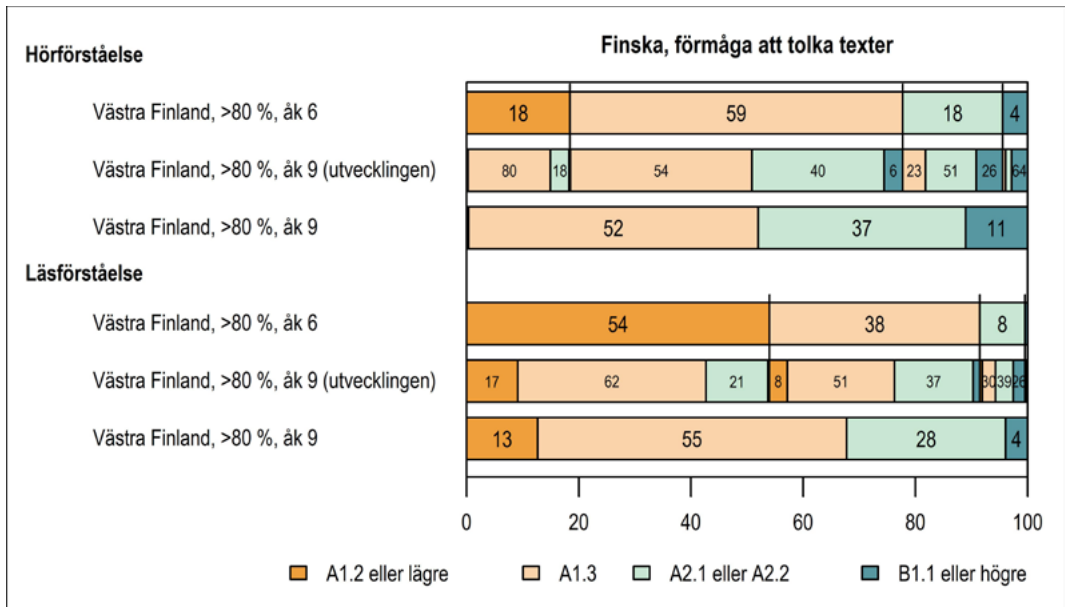
2.7 Utvecklingen i svenskspråkiga kommuner

I de svenskspråkiga kommunerna är andelen svenskspråkiga över 80 procent. Från Västra Finland deltog 281 elever. I Södra Finland fanns inte kommuner med denna kommunprofil.

2.7.1 Förmåga att tolka texter

Utvecklingen i hörförståelse i denna kommunprofil var 70 poäng och i läsförståelse 83 poäng. I figur 27⁸ presenteras utvecklingen i delområdet förmåga att tolka texter i kunskapsnivåer. Kunskapsnivån för goda kunskaper var A2.1 i årskurs 6 och B1.1 i årskurs 9.

8 Tolkning av figuren finns i kapitlet 1.5.3 Kunskapsutvecklingen i de olika kunskapsnivåerna

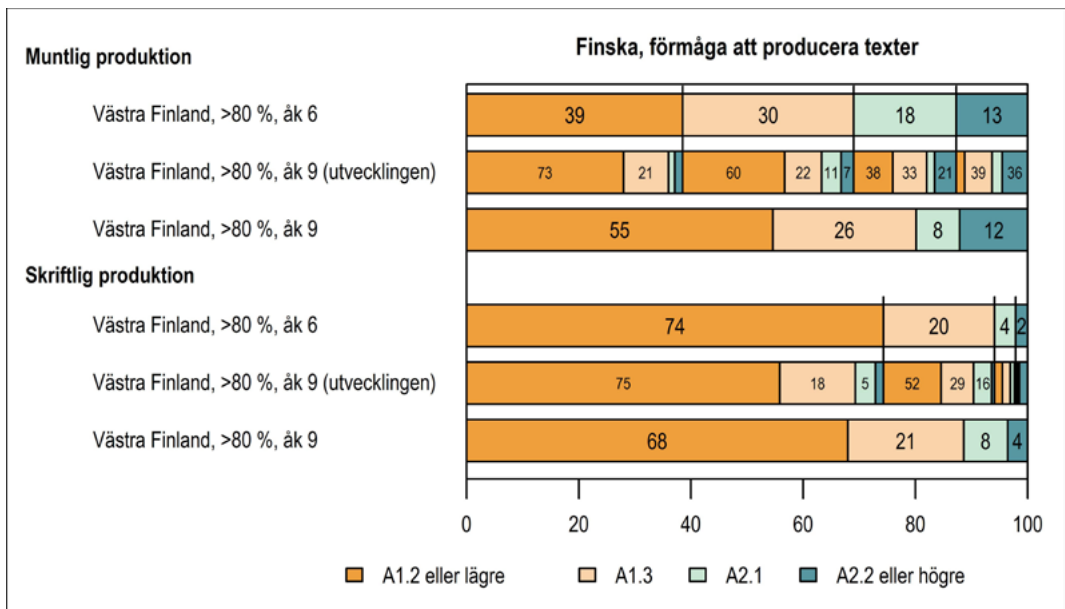
FIGUR 27. Kunskapsutveckling i tolkningsuppgifterna i de svenskspråkiga kommunerna

I **hörförståelse** stannade cirka hälften av eleverna på nivåerna A2.1 eller A2.2 i årskurs 9. Drygt hälften av eleverna som presterade på nivån A1.3 stannade på samma nivå i årskurs 9. Eleverna som i årskurs 6 stannade på nivån A1.2 utvecklades, men 80 procent av dem bara till nivån A1.3. Cirka en tredjedel av eleverna på nivån B1.1 presterade sämre i årskurs 9. I hörförståelse hade 22 procent av eleverna goda kunskaper i årskurs 6. I årskurs 9 hade 11 procent av eleverna goda kunskaper.

I **läsförståelse** skedde en utveckling bland de elever som stannade på nivån A1.2 i årskurs 6. En femtedel av dessa elever nådde i årskurs 9 nivåerna A2.1 eller A2.2. Cirka en fjärdedel av eleverna på nivån A2.1 eller A2.2 utvecklades till nivån B1.1. Utvecklingen i de svenskspråkiga kommunerna är liten. Flera elever stannar på stället eller har sämre resultat i årskurs 9. I läsförståelse hade 8 procent av eleverna i årskurs 6 goda kunskaper. Andelen elever med goda kunskaper sjönk i årskurs 9 till 4 procent i årskurs 9.

2.7.2 Förmåga att producera texter

I delområdet förmåga att producera texter skedde ingen utveckling i denna kommunprofil. Eleverna fick i muntlig produktion 21 poäng mindre i årskurs 9. I skriftlig produktion var utvecklingen endast 10 poäng. Vad kan detta bero på? I figur 28 presenteras utvecklingen i delområdet förmåga att producera texter i kunskapsnivåer. Kunskapsnivån för goda kunskaper var A1.3 i årskurs 6 och A2.2 i årskurs 9.

FIGUR 28. Kunskapsutveckling i de produktiva uppgifterna i de svenskspråkiga kommunerna

I **muntlig produktion** hade 61 procent av eleverna goda kunskaper i årskurs 6. I årskurs 9 hade 12 procent av eleverna goda kunskaper. Andelen elever med goda kunskaper minskade mycket. Resultatet är liknande på alla kunskapsnivåer. Det fanns elever som presterat bättre i årskurs 9. Till exempel bland eleverna på nivån A1.3 presterade 18 procent bättre och bland eleverna på nivån A2.1 presterade cirka 30 procent bättre i årskurs 9.

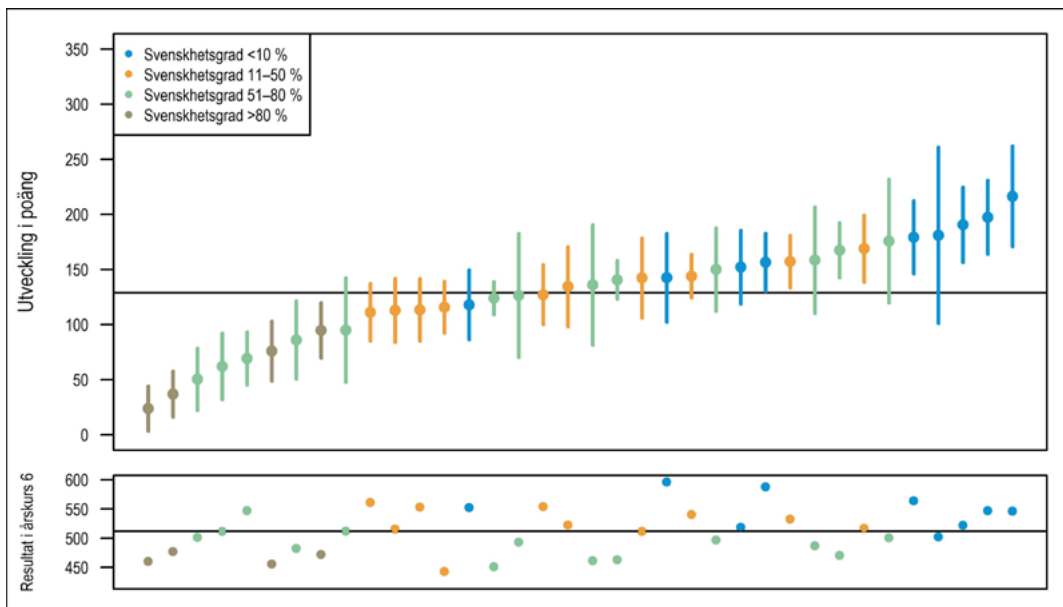
Oroande är den höga andelen elever som stannade på samma låga kunskapsnivå A1.2 i årskurs 9 samt den stora andelen elever vars prestationer sjönk från nivån A1.3 till nivån A1.2 och från nivån A2.1 till A1.2. Är orsaken blyghet, att eleven inte vågade tala högt i klassen, eller har eleverna inte haft tillräckligt med muntliga övningar i de högre klasserna? Om resultatet visar elevernas verkliga kunnande, är detta mycket oroväckande.

I **skriftlig produktion** hade 26 procent av eleverna goda kunskaper i årskurs 6. I årskurs 9 hade endast 4 procent av eleverna goda kunskaper. Många elever presterade sämre i årskurs 9. Hela 75 procent av elever med kunskaper på nivån A1.2 i årskurs 6 utvecklades inte alls. Bland eleverna på nivån A1.3 presterade cirka 30 procent på samma nivå och cirka hälften fick i årskurs 9 ett sämre resultat. Att eleverna i de svenskspråkiga kommunerna inte utvecklades i de produktiva uppgifterna är mycket oroväckande.

2.8 Utvecklingen i skolorna

I detta kapitel granskas utvecklingen i skolorna. En stor del av eleverna bytte skola då de började i årskurs 7. I utvärderingen i årskurs 6 deltog elever från 165 skolor och i årskurs 9 elever från 38 skolor. Skolornas utveckling räknades ut så att elevens resultat i årskurs 6 kopplades ihop med den skola eleven gick i på årskurs 9.

Skolornas resultat i årskurs 6 och utvecklingen i poäng till årskurs 9 visas i figur 29. I den övre bilden markerar den lodräta linjen i varje cirkel det genomsnittliga utvecklingskonfidensintervallet, vilket betyder att sannolikheten att elevernas medeltal ligger inom detta område är 95 procent. Den runda cirkeln markerar elevernas genomsnittliga utveckling i skolan. För varje skola finns en cirkel och den är färgad enligt kommunens svenskhetsgrad.

FIGUR 29. Kunskapsutveckling i skolorna enligt kommunens svenskhetsgrad

Varje skola har en cirkel i den nedre delen av figuren och en cirkel rakt ovanför i den övre delen. Den nedre delen i figuren visar resultatet i årskurs 6. Den lodräta axeln visar resultatet i poäng. Den vågräta svarta linjen i bilden visar det genomsnittliga resultatet för skolorna.

Den lodräta axeln vid den övre delen av figuren visar utvecklingen i poäng. Den vågräta svarta linjen visar genomsnittsutvecklingen för skolorna. Den genomsnittliga utvecklingen för skolorna var cirka 130 poäng. (Den genomsnittliga utvecklingen för eleverna var 116 poäng.)

Om vi till exempel tittar på den blå cirkeln längst till höger, ser vi att skolans medeltal var cirka 550 poäng i årskurs 6, vilket ligger över medeltalet för alla skolor. Utvecklingen till årskurs 9 finns rakt ovanför resultatet i årskurs 6. Elevernas poäng i skolan ökade i genomsnitt med cirka 225 poäng. Den övre blå cirkeln ligger även över medeltalet för skolorna. I denna skola var resultatet i genomsnitt bättre i årskurs 6 och utvecklingen var större än genomsnittet. Cirkeln för denna skola ligger högst upp, vilket visar att i denna skola har utvecklingen varit störst.

I de finskspråkiga kommunerna var utvecklingen för nästan alla skolor över genomsnittet. Resultatet i skolorna i de tvåspråkiga kommunerna är varierande. Det finns skolor med god utveckling och skolor med liten utveckling. Skolorna ligger på vardera sidan om genomsnittet.

Utvecklingen i skolorna i de svenskspråkiga kommunerna varierar. Till exempel eleverna i skolan med den bruna cirkeln längst till höger utvecklades mer än skolorna på vardera sida om den (de gröna cirkelarna i den nedre delen av figuren). I skolan som ligger längst till vänster var utvecklingen mycket liten (25 poäng).

Eleverna i skolorna utvecklades inte jämnt. I skolorna i de finskspråkiga kommunerna var poängökningen i medeltal klart bättre än i de övriga kommunprofilerna. Drygt hälften av skolorna i de tvåspråkiga kommunerna utvecklades mer än skolorna i genomsnitt. Utvecklingen var minst i de svenskspråkiga kommunerna och mindre än genomsnittet för knappt hälften av de svenskt-finskt tvåspråkiga skolorna.

2.9 Bakgrundsfaktorer som hade samband med utvecklingen

Utvecklingen för elever med olika framtidsplaner

I utvärderingen i årskurs 9 fick eleverna berätta om sina framtidsplaner. Bland eleverna uppgav 65 procent att de planerade att fortsätta med gymnasieutbildningen och 34 procent med yrkesutbildningen. De elever som planerade att fortsätta med gymnasiet fick 515 poäng i årskurs 6 och i 649 poäng i årskurs 9. Poängökningen var 134 poäng. De elever som planerade att fortsätta inom yrkesutbildningen fick 472 poäng i årskurs 6 och 553 poäng i årskurs 9. Poängökningen var 81 poäng.

Redan i årskurs 6 fanns en skillnad i resultaten mellan eleverna då resultaten granskades enligt planerade utbildningsvägar. Utvecklingen under årskurserna 7 – 9 var inte lika. Poängökningen för de elever som planerade gymnasieutbildning var större. Skillnaden i utvecklingen är medelstor.

Vårdnadshavarnas utbildningsbakgrund

Vårdnadshavarnas utbildningsbakgrund har ett litet samband med kunskapsutvecklingen. De elever vars mor hade universitets- eller yrkeshögskoleutbildning fick 508 poäng i årskurs 6 och 635 poäng i årskurs 9. Poängökningen var 127 poäng. De elever vars mor hade grundskoleutbildning eller

utbildning på andra stadiet fick 486 poäng i årskurs 6 och 581 poäng i årskurs 9. Poängökningen var 95 poäng. I årskurs 6 hade eleverna ungefär samma resultat oberoende av mors utbildningsbakgrund. Skillnaden i utvecklingen med bakgrundsfaktorn mors utbildningsbakgrund är liten.

De elever vars far har universitets- eller yrkeshögskoleutbildning fick 507 poäng i årskurs 6 och 635 poäng i årskurs 9. Poängökningen var 128 poäng. De elever vars far hade grundskoleutbildning eller utbildning på andra stadiet fick 491 poäng i årskurs 6 och 591 poäng i årskurs 9. Poängökningen var 100 poäng. I årskurs 6 hade eleverna samma resultat oberoende av fars utbildningsbakgrund. Skillnaden i utvecklingen med bakgrundsfaktorn fars utbildningsbakgrund är liten.

Inställning till skolarbetet och läroämnet finska

Samma bakgrundsfrågor gällande inställning till skolan frågades i årskurs 6 och i årskurs 9. Bakgrundsvariablerna gällande inställning till skolan var indelade i tre grupper. Den första handlade om **skolarbetet**: hur gärna eleven går till skolan, om hen tycker om de olika uppgifterna som eleverna gör i skolan och om hen tror sig ha nytta av det hen lär sig i skolan i sitt privatliv. Den andra gruppen gällde **flit**: hur väl eleven förbereder sig inför prov och om hen gärna gör även sådana uppgifter som känns svåra för hen. Den tredje gruppen handlade om **skoltrivsel** och innefattade bland annat hur eleven trivs i skolan, om hen har vänner i skolan och om hen blir retad i skolan.

En jämförelse gjordes mellan den fjärdedel av elever som hade den mest positiva inställningen med den fjärdedel av elever som hade den minst positiva inställningen i årskurs 6. Gällande inställningarna skolarbete, flit och skoltrivsel fanns inga skillnader i kunskapsutvecklingen.

Eleverna besvarade frågorna gällande deras inställning till finska i årskurs 6. Attitydpåståendena indelas i tre attitydhelheter: a) **att tycka om läroämnet**, b) **att ha nytta av läroämnet** och c) **att behärska läroämnet**.

Den fjärdedel av eleverna som i årskurs 6 upplevde att de har nytta av ämnet fick 41 poäng mer i utvärderingen i årskurs 9 än den fjärdedel som upplevde att de har minst nytta av ämnet. Den fjärdedel av eleverna som i årskurs 6 upplevde att de behärskar ämnet fick 29 poäng mer i utvärderingen i årskurs 9 än den fjärdedel som upplever att de inte behärskar ämnet.

Finska hemma och på fritiden

Eleverna besvarade frågan om användning av finska hemma och på fritiden både i årskurs 6 och i årskurs 9. De elever som i årskurs 6 talade finska hemma fick 32 poäng mer i utvärderingen i årskurs 9 än de elever som inte talade finska hemma. De elever som i årskurs 6 uppgav att de talar finska med sina kompisar fick 43 poäng mer i utvärderingen i årskurs 9 än de elever som uppgav att de inte gjorde det.

Lärokursen i mof

3

I detta kapitel presenteras resultaten i lärokursen i mofi. Resultaten presenteras som ett helhetsresultat, det vill säga resultatet i alla utvärderingsuppgifter, samt resultaten i de olika delområdena. Helhetsresultaten och utvecklingen presenteras i poäng, resultaten och utvecklingen i de olika delområdena presenteras både i poäng och i kunskapsnivåer. Till sist granskas sambandet mellan utvecklingen och olika bakgrundsfaktorer.

3.1 Helhetsresultat i årskurs 6 och årskurs 9 samt utveckling i poäng

Med helhetsresultat menas det genomsnittliga resultatet i alla delområden i utvärderingen. Resultatet presenteras enligt en standardiserad skala, där det nationella genomsnittet i årskurs 6 ställdes på femhundra (500) poäng. Detta betyder att en elev i årskurs 6 med genomsnittliga kunskaper fick 500 poäng. Resultatet i årskurs 9 är relaterad till resultatet i årskurs 6. I tabell 10 presenteras helhetsresultatet i årskurs 6 och 9 samt utvecklingen i poäng enligt kommunens svenskhetsgrad och region.

TABELL 10. Helhetsresultatet i poäng enligt kommunens språkprofil och region.

Kommunens svenskhetsgrad	Mofi		
	Resultatet i poäng åk 6	Resultatet i poäng åk 9	Utveckling i poäng
Hela samplet	500	639	139
Södra Finland	512	649	137
Västra Finland	480	623	143
<10 % alla elever	518	659	140
Södra Finland	524	656	133
Västra Finland	504	665	161
11–50 % alla elever	488	632	144
Södra Finland	500	644	144
Västra Finland	458	604	145
51–80 % alla elever	494	611	118

Helhetsresultatet för eleverna var 500 poäng i årskurs 6 och 639 poäng i årskurs 9. Utvecklingen i hela samplet var i genomsnitt 139 poäng. Standardavvikelsen i årskurs 6 var 100 poäng och 93 poäng i årskurs 9, vilket visar att spridningen bland elevresultaten var så gott som oförändrad. Utvecklingen för eleverna i Södra Finland var i genomsnitt 137 poäng och i Västra Finland 143 poäng. I genomsnitt utvecklades eleverna i de olika regionerna i samma takt.

En liten skillnad i utvecklingen fanns mellan Västra och Södra Finland i de finskspråkiga kommunerna. Eleverna i Västra Finland utvecklades en aning mer och kom upp till ungefär samma kunskapsnivå i årskurs 9 som eleverna i Södra Finland. I de finskt-svenskt tvåspråkiga kommunerna var utvecklingen ungefär lika i de båda regionerna. Eleverna i de mer finskspråkiga kommunerna utvecklades en aning mer än eleverna i de svenskt-finskt tvåspråkiga kommunerna. Skillnaden i utvecklingen är liten.

3.2 Utvecklingen i de olika delområdena

Utvecklingen i de olika delområdena presenteras både i poäng och i kunskapsnivåer. Utvecklingen presenteras för hela samplet, för kommuner med olika svenskhetsgrad, region och kön.

3.2.1 Förmåga att tolka texter

I tabell 11 visas helhetsresultat och utvecklingen i poäng i tolkningsuppgifterna enligt kommunens språkprofil och region.

TABELL 11. Resultat i poäng i tolkningsuppgifterna enligt kommunens språkprofil och region.

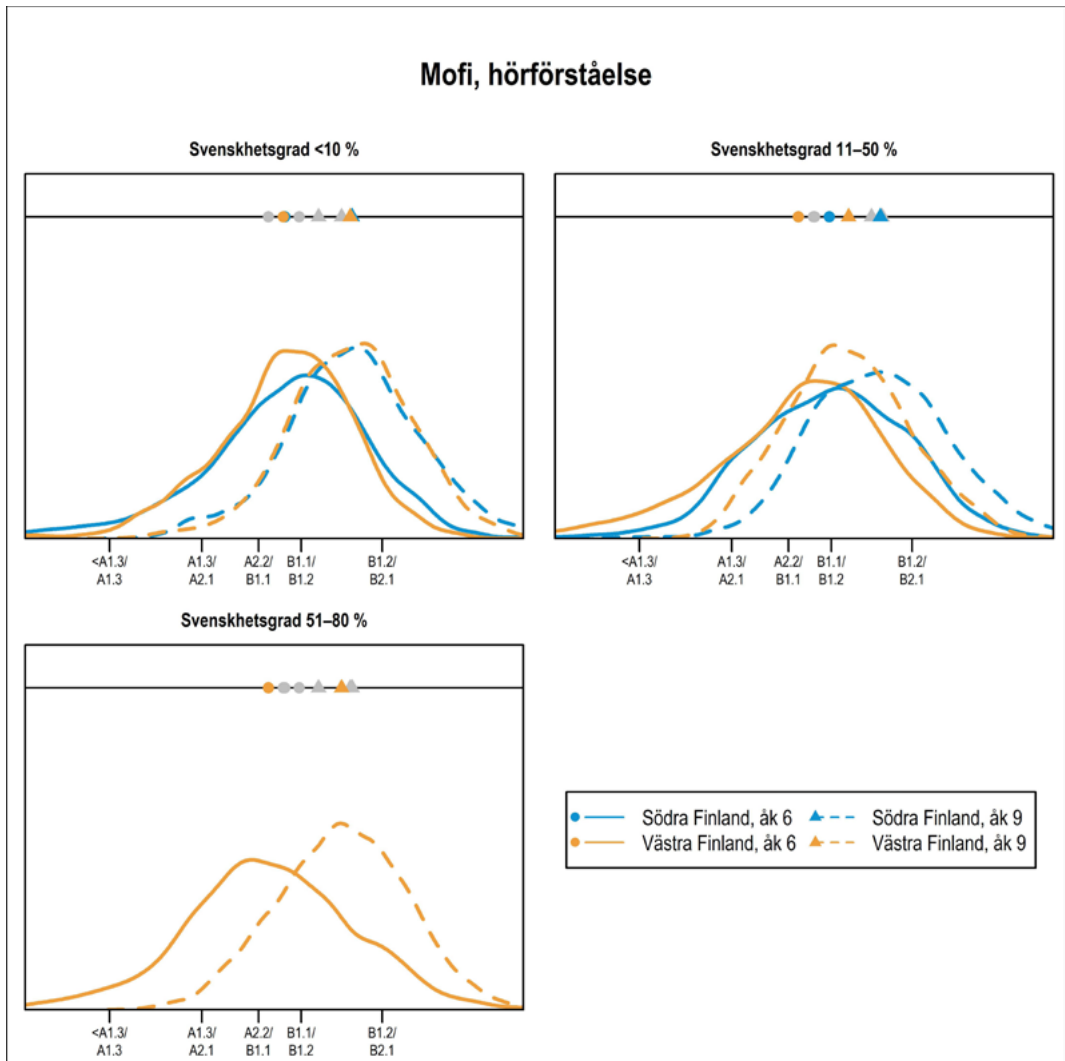
Kommunens svenskhetsgrad	Mofi					
	Hörförståelse			Läsförståelse		
	åk 6	åk 9	utveckling i poäng	åk 6	åk 9	utveckling i poäng
Hela samplet	647	743	95	662	857	195
Södra Finland	659	751	93	687	867	179
Västra Finland	628	729	100	620	840	221
<10 %	649	752	103	703	868	164
Södra Finland	649	753	103	699	866	167
Västra Finland	647	750	103	717	873	156
11–50 %	658	736	78	673	852	180
Södra Finland	671	750	78	684	866	182
Västra Finland	624	701	77	645	818	174
51–80 %	631	740	109	586	847	261

I **hörförståelse** skedde en utveckling i alla kommunprofiler. Utvecklingen i kommunerna med olika språkprofiler var ungefär lika stor. Det fanns ingen skillnad i utvecklingen mellan Södra och Västra Finland. I Södra Finland var ökningen 93 poäng och i Västra Finland 100 poäng.

I **läsförståelse** var poängökningen i Södra Finland 179 poäng och i Västra Finland 221 poäng. Skillnaden i utvecklingen mellan regionerna är liten. Den största utvecklingen skedde i de svensk-finskt tvåspråkiga kommunerna (261 poäng). Skillnaden i utvecklingen är liten mellan de finskt-svenskt tvåspråkiga kommunerna och närmar sig medelstor i jämförelse med de finskspråkiga kommunerna.

Kunskapsutveckling i hörförståelse

I figur 30 visas spridningen av resultaten i årskurs 6 och årskurs 9. Resultaten presenteras enligt kommunens språkprofil och region. Nere i varje bild finns utmärkt kunskapsnivåerna. Uppe i varje bild finns utmärkt det genomsnittliga resultatet i varje kommunprofil, en cirkel för årskurs 6 och en triangel för årskurs 9. De grå märkena visar det genomsnittliga resultaten i de övriga kommunprofilerna.

FIGUR 30. Spridning av resultatet i hörförståelse enligt kommunens svenskhetsgrad

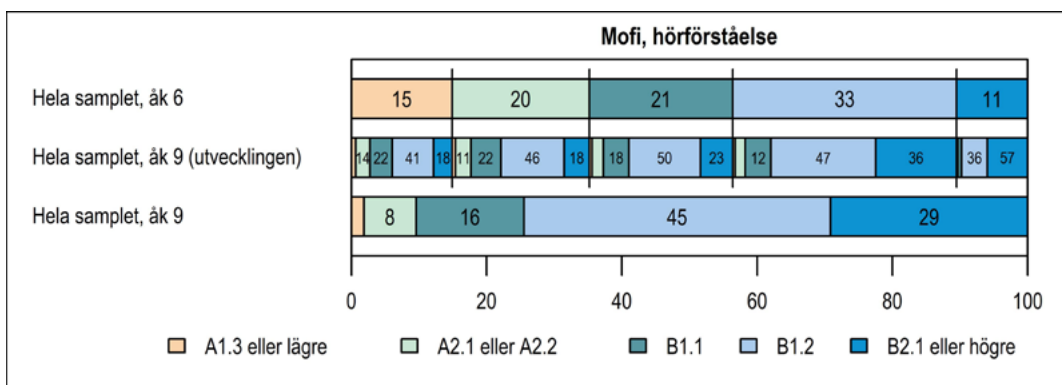
I de finskspråkiga kommunerna var utvecklingen ungefär lika i de båda regionerna. Andelen elever med goda resultat ökade och andelen elever med svaga resultat minskade. I denna kommunprofil minskade standardavvikelsen i Södra Finland från 126 till 105 poäng och i Västra Finland från 109 till 98 poäng, vilket visar att elevernas resultat ligger närmare varandra i årskurs 9. Den genomsnittliga kunskapsnivån för båda regionerna ligger i årskurs 9 på kunskapsnivån B1.2.

I de finskt-svenskt tvåspråkiga kommunerna var utvecklingen lika i Södra och Västra Finland. Eleverna i Södra Finland fick 47 poäng mer i årskurs 6 än eleverna i Västra Finland (671 resp. 624 poäng). Denna poängskillnad var lika stor i årskurs 9 (750 resp. 701 poäng). I båda regionerna ökade andelen elever med goda resultat och andelen elever med svaga resultat minskade. I

Södra Finland minskade standardavvikelsen från 120 till 109 poäng och i Västra Finland från 118 till 98 poäng. Den genomsnittliga kunskapsnivån för båda regionerna ligger i årskurs 9 på kunskapsnivån B1.2.

I de svensk-finskt tvåspråkiga kommunerna ökade andelen elever med goda resultat mer än i de övriga kommunprofilerna. I årskurs 9 fick eleverna 112 poäng mer än i årskurs 6. Standardavvikelsen minskade från 127 poäng till 100 poäng. Den genomsnittliga kunskapsnivån för alla kommunprofiler ligger på nivån för goda kunskaper B1.2.

Elevernas resultat i kunskapsnivåer samt utvecklingen visas i figur 31⁹. Kunskapsnivån B1.1 motsvarar goda kunskaper i årskurs 6 och nivån B1.2 goda kunskaper i årskurs 9.

FIGUR 31. Kunskapsutveckling i hörförståelse

Så gott som alla elever som i årskurs 6 stannade på nivån A1.3 utvecklades. Av dessa elever nådde 59 procent ända upp till nivån för goda kunskaper B1.2 eller högre. Även för eleverna som i årskurs 6 nådde nivåerna A2.1 eller A2.2 skedde en tydlig utveckling. Av dessa elever nådde 64 procent ända upp till nivån för goda kunskaper B1.2 eller högre. Bland de elever som i årskurs 6 nådde nivån B1.1 utvecklades cirka tre fjärdedelar av eleverna.

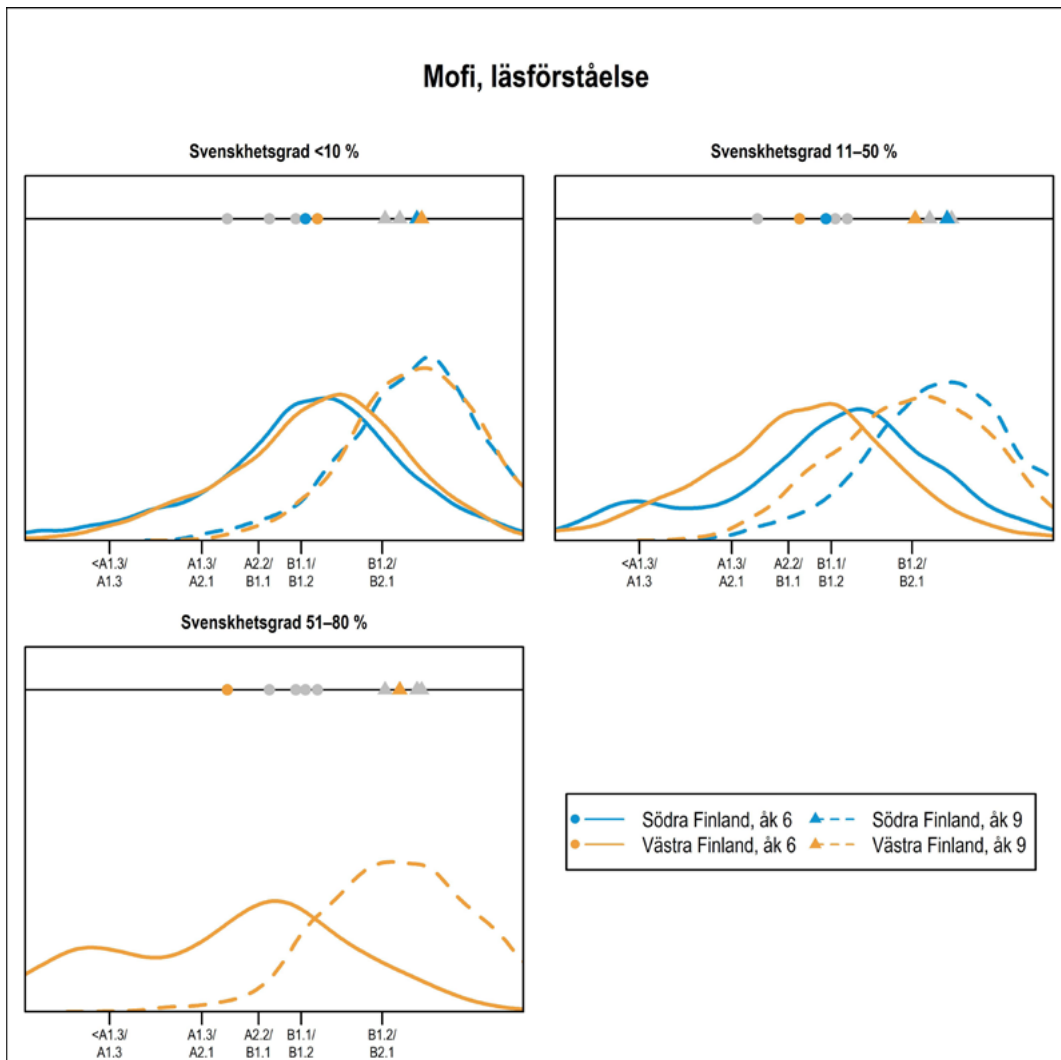
Utvecklingen är inte likadan för de elever som hade goda resultat i årskurs 6. Nästan hälften av eleverna som i årskurs 6 nådde nivån B1.2 stannade på samma nivå i utvärderingen i årskurs 9 och för 17 procent av eleverna var resultatet sämre. Nästan hälften av eleverna som i årskurs 6 nådde nivån B2.1 presterade sämre i utvärderingen i årskurs 9.

I årskurs 6 hade 65 procent av eleverna goda eller utmärkta kunskaper. I årskurs 9 hade 74 procent av eleverna goda kunskaper. Andelen elever med goda kunskaper har ökat.

⁹ Tolkning av figuren finns i kapitlet 1.5.3 Kunskapsutvecklingen i de olika kunskapsnivåerna

Kunskapsutveckling i läsförståelse

I läsförståelse var utvecklingen stor. I figur 32 visas spridningen av resultaten i årskurs 6 och årskurs 9. Resultaten presenteras enligt kommunens språkprofil och region. Nere i varje bild finns utmärkt kunskapsnivåerna. Uppe i varje bild finns utmärkt det genomsnittliga resultatet i varje kommunprofil, en cirkel för årskurs 6 och en triangel för årskurs 9. De grå märkena visar det genomsnittliga resultaten i de övriga kommunprofilerna.

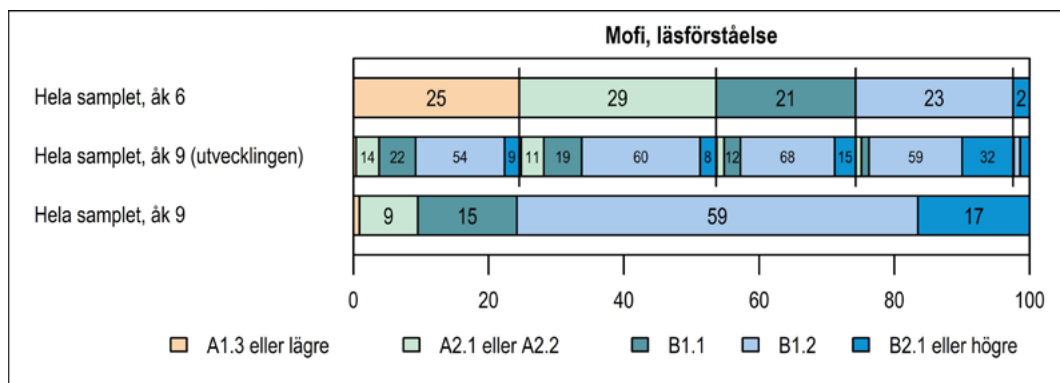
FIGUR 32. Spridning av resultatet i läsförståelse enligt kommunens svenskhetsgrad

I de finskspråkiga kommunerna ligger linjerna för Södra och Västra Finland nästan helt på varandra både i årskurs 6 och årskurs 9. Andelen elever med svaga kunskaper har minskat mycket. Standardavvikelsen i Södra Finland sjönk från 153 till 112 poäng och i Västra Finland från 145 till 111 poäng. Den genomsnittliga kunskapsnivån för båda regionerna ligger i årskurs 9 på kunskapsnivån B2.1, vilket är ett mycket gott resultat och som motsvarar vitsorden 9 och 10.

I de finsk-svenskt tvåspråkiga kommunerna ser linjerna för årskurs 6 och årskurs 9 en aning olika ut i regionerna. Andelen elever med svaga kunskaper minskade tydligt och andelen elever med goda kunskaper ökade. Standardavvikelsen i Södra Finland sjönk från 176 till 122 poäng, vilket visar att elevernas resultat närmade sig varandra. I Västra Finland var standardavvikelsen ungefär lika (140 resp. 127 poäng). Den genomsnittliga kunskapsnivån i Södra Finland ligger i årskurs 9 på kunskapsnivån B2.1 och i Västra Finland på nivån B1.2, nära gränsen till nivån B2.1. Eleverna i Södra Finland utvecklades en aning mer än eleverna i Västra Finland.

I de svensk-finskt tvåspråkiga kommunerna har linjen flyttat sig starkt till höger och toppen har blivit högre. Linjen visar en större utveckling jämfört med de andra kommunprofilerna. Poängökningen var stor i denna kommunprofil (259 poäng). Standardavvikelsen i de svenskt-finskt tvåspråkiga kommunerna sjönk från 182 poäng till 117 poäng. Den genomsnittliga kunskapsnivån ligger i årskurs 9 vid kunskapsgränsen mellan B1.2 och B2.1. Den genomsnittliga kunskapsnivån för alla kommunprofiler ligger på nivån för goda kunskaper B1.2 eller högre, vilket är ett utmärkt resultat.

Elevernas utveckling i läsförståelse i kunskapsnivåer visas i figur 33. Kunskapsnivån B1.1 motsvarar goda kunskaper i årskurs 6 och nivån B1.2 goda kunskaper i årskurs 9.

FIGUR 33. Kunskapsutveckling i läsförståelse

En stor utveckling skedde bland de elever som i årskurs 6 stannade på nivån A1.3. Så gott som alla elever visar en utveckling och av dessa elever nådde hela 63 procent nivån för goda kunskaper eller högre i årskurs 9. Även för de flesta elever som i årskurs 6 nådde nivåerna A2.1 eller A2.2 skedde en tydlig utveckling. Av dessa elever nådde 68 procent nivån för goda kunskaper eller

högre i årskurs 9. Utvecklingen var stor bland de elever som i årskurs 6 presterade på de lägre nivåerna. En stor del av dem fick goda resultat i årskurs 9. Det fanns elever för vilka kunskaperna inte utvecklades så mycket att de nådde en högre kunskapsnivå. Till exempel bland de elever som i årskurs 6 nådde nivån B1.2 presterade 59 procent på samma nivå. För knappt en tiondel var resultatet sämre i årskurs 9.

I årskurs 6 hade 46 procent av eleverna goda eller utmärkta kunskaper. I årskurs 9 hade 76 procent av eleverna goda eller utmärkta kunskaper. Andelen elever med goda kunskaper ökade märkbart. I årskurs 9 hade 59 procent goda kunskaper och 17 procent utmärkta kunskaper.

3.2.2 Förmåga att producera texter

I muntlig produktion ökade poängen för eleverna i Södra Finland med 79 poäng och i Västra Finland med 68 poäng. Utvecklingen är lika i båda regionerna. I skriftlig produktion ökade poängen i Södra Finland med 63 poäng och i Västra Finland med 97 poäng. Skillnaden i utvecklingen är liten. I tabell 12 visas helhetsresultat och utvecklingen i poäng i produktionsuppgifterna enligt kommunens språkprofil och region.

TABELL 12. Resultatet i poäng i produktionsuppgifterna enligt kommunens språkprofil och region.

Kommunens svenskhetsgrad	Mofi					
	Muntlig produktion			Skriftlig produktion		
	åk 6	åk 9	utveckling i poäng	åk 6	åk 9	utveckling i poäng
Hela samplet	516	591	75	541	617	76
Södra Finland	518	597	79	547	610	63
Västra Finland	513	581	68	530	627	97
<10 %	521	611	90	559	626	67
Södra Finland	524	607	83	569	617	48
Västra Finland	511	620	109	530	650	120
11–50 %	499	587	88	517	611	94
Södra Finland	507	590	83	523	604	81
Västra Finland	479	578	99	503	629	126
51–80 %	538	553	15	550	609	59

Skillnaden i utvecklingen i **muntlig produktion** i de finskspråkiga kommunerna mellan Södra och Västra Finland är liten. I Västra Finland var poängökningen 109 poäng och i Södra Finland 83 poäng. Standardavvikelsen i Västra Finland sjönk från 75 till 44 poäng och i Södra Finland från 80 till 49 poäng. Spridningen av elevernas resultat minskade märkbart. I de finsk-svenskt tvåspråkiga kommunerna var utvecklingen ungefär lika i de båda regionerna. I Södra Finland var poängökningen 83 poäng och i Västra Finland 99 poäng. Standardavvikelsen sjönk i Södra Finland från 76 till 63 poäng och i Västra Finland var den oförändrad (67 resp. 70 poäng).

I de svensk-finskt tvåspråkiga kommunerna skedde ingen egentlig utveckling, poängökningen var endast 15 poäng. Standardavvikelsen var ungefär lika i båda utvärderingarna (69 resp. 75 poäng). Skillnaden i utvecklingen mellan de svenskt-finskt tvåspråkiga kommunerna och de övriga kommunprofilerna är stor.

Även i **skriftlig produktion** var utvecklingen en aning större i Västra Finland än i Södra Finland. I Västra Finland var poängökningen 97 poäng och i Södra Finland ökade poängen med 63 poäng. Standardavvikelsen sjönk i Västra Finland från 94 till 85 poäng och i Södra Finland från 99 till 80 poäng.

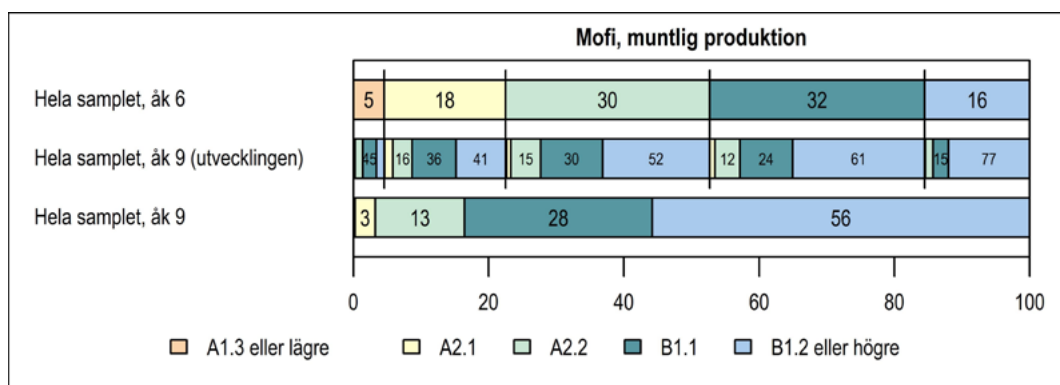
Det fanns en klar skillnad i utvecklingen mellan Södra och Västra Finland i de finskspråkiga kommunerna. Poängökningen i Västra Finland var 120 poäng och i Södra Finland 48 poäng. Skillnaden i utvecklingen närmar sig stor. Standardavvikelsen i Västra Finland sjönk från 92 till 71 poäng och i Södra Finland sjönk från 97 till 77 poäng.

I de finsk-svenskt tvåspråkiga kommunerna var utvecklingen större i Västra Finland än i Södra Finland. I Västra Finland ökade poängen med 126 poäng och i Södra Finland med 81 poäng. Standardavvikelsen i Södra Finland sjönk från 92 till 82 poäng men steg i Västra Finland från 80 till 90 poäng.

I de svensk-finskt tvåspråkiga kommunerna var utveckling 57 poäng. Skillnaden i utvecklingen mellan de övriga kommunprofilerna är dock liten. Standardavvikelsen sjönk från 100 till 93 poäng.

Kunskapsutveckling i muntlig produktion

Utvecklingen kunskapsnivåer i muntlig produktion visas i figur 34. Kunskapsnivån A2.2 motsvarar goda kunskaper i årskurs 6 och nivån B1.2 goda kunskaper i årskurs 9.

FIGUR 34. Kunskapsutveckling i muntlig produktion

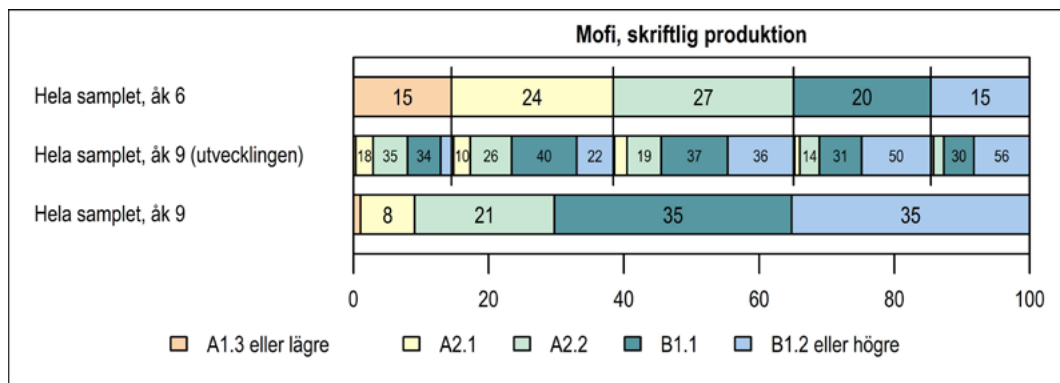
I årskurs 6 presterade 16 procent av eleverna redan på nivån B1.2. Tre fjärdedelar av dessa elever presterade på samma nivå i utvärderingen i årskurs 9 medan för en fjärdedel blev resultatet sämre. För 61 procent av de elever som i årskurs 6 presterade på nivån B1.1 utvecklades kunskaperna till nivån B1.2. En fjärdedel av dessa elever hade samma resultat i årskurs 9 och för 14 procent var resultatet sämre.

Cirka hälften av eleverna som i årskurs 6 presterade på nivån A2.2 nådde nivån för goda kunskaper B1.2 i årskurs 9. Nästan alla elever som i årskurs 6 stannade på nivån A2.1 utvecklades. Av dessa elever nådde 41 procent nivån B1.2 i årskurs 9.

I årskurs 6 hade 78 procent av eleverna goda eller utmärkta kunskaper. I årskurs 9 hade 56 procent av eleverna goda kunskaper. Andelen elever med goda kunskaper sjönk i årskurs 9 även om många elever utvecklades bra.

Kunskapsutveckling i skriftlig produktion

Utvecklingen i kunskapsnivåer i skriftlig produktion visas i figur 35. Kunskapsnivån A2.2 motsvarar goda kunskaper i årskurs 6 och nivån B1.2 goda kunskaper i årskurs 9.

FIGUR 35. Kunskapsutveckling i skriftlig produktion

En god utveckling skedde bland de elever som i årskurs 6 stannade på de lägre nivåerna. Bland eleverna på nivån A1.3 eller lägre nådde 34 procent nivån B1.1 och cirka en tiondel ända upp till nivån B1.2. Bland eleverna på nivån A2.1 nådde 40 procent nivån B1.1 och 22 procent nivån B1.2.

Det fanns elever som i årskurs 9 presterade på samma nivå som i årskurs 6 eller på en lägre nivå. Drygt hälften av eleverna som i årskurs 6 nådde nivån B1.2 presterade på samma nivå, de övriga hade ett sämre resultat i årskurs 9. Bland de elever som nådde nivån B1.1 presterade 31 procent på samma nivå och 19 procent fick ett sämre resultat i årskurs 9.

I årskurs 6 hade 62 procent av eleverna goda eller utmärkta kunskaper. I årskurs 9 hade 35 procent av eleverna goda kunskaper. Andelen elever med goda kunskaper minskade. Hälften av eleverna som i årskurs 6 nådde nivån B1.1 fick i årskurs 9 samma eller sämre resultat. Resultatet visar inte hur mycket eleverna som nådde nivån B1.2 utvecklades då i prestationerna i årskurs 6 och årskurs 9 inte bedömdes högre nivåer.

3.3 Helhetsresultat för flickor och pojkar

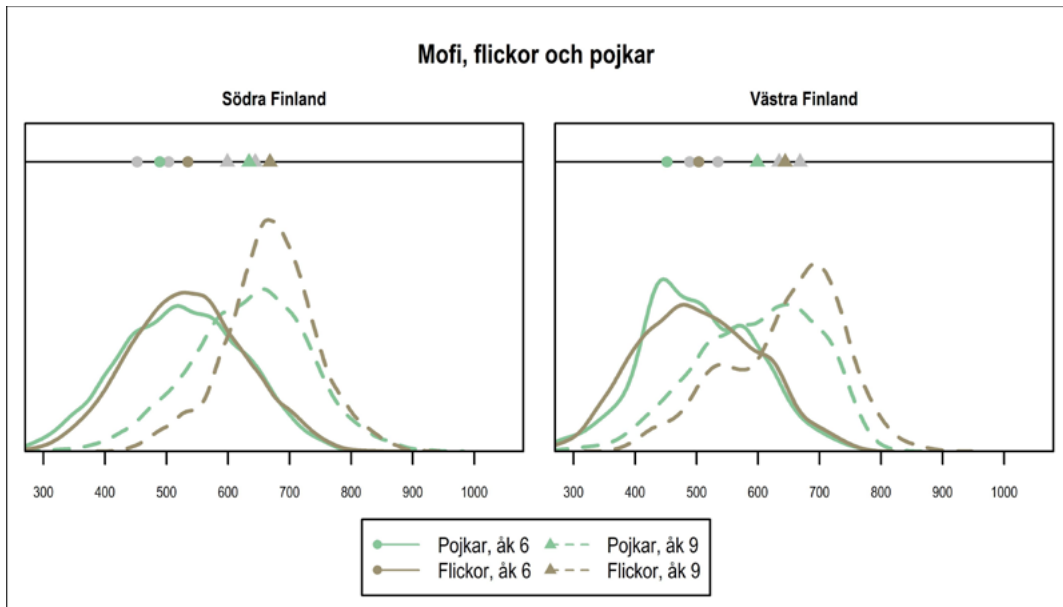
I årskurs 6 fick flickorna i genomsnitt 523 poäng och 658 poäng i årskurs 9. Pojkarna fick i årskurs 6 i genomsnitt 475 poäng och 621 poäng i årskurs 9. Utvecklingen var lika stor för flickor och pojkar. I tabell 13 visas helhetsresultaten i årskurs 6 och årskurs 9 samt utvecklingen i poäng för flickor och pojkar i regionerna.

TABELL 13. Helhetsresultat för flickor och pojkar enligt kommunens språkprofil och region

	Mofi		
	Resultatet i poäng årskurs 6	Resultatet i poäng årskurs 9	Utveckling i poäng
Flickor			
Alla flickor	523	658	136
Södra Finland	535	668	133
Västra Finland	503	644	140
Pojkar			
Alla pojkar	475	621	145
Södra Finland	489	634	145
Västra Finland	452	599	146

Utvecklingen var lika stor för flickor och pojkar i samplet. Även i regionerna utvecklades flickorna och pojkarna lika mycket. Den skillnad som fanns mellan flickor och pojkar i regionerna i årskurs 6 är lika stor i årskurs 9.

Spridning av resultaten för flickor och pojkar i årskurs 6 och årskurs 9 visar i figur 36. Nere i varje bild finns utmärkt poängen i helhetsresultatet. Uppe i varje bild finns utmärkt det genomsnittliga resultatet för flickor och pojkar i regionen, en cirkel för årskurs 6 och en triangel för årskurs 9. De grå märkena visar det genomsnittliga resultaten i den andra regionen.

FIGUR 36. Spridning av resultaten för flickor och pojkar

I båda regionerna syns en tydlig utveckling. Linjerna i årskurs 9 ligger längre till höger. Linjerna för flickor och pojkar i Södra Finland ligger på varandra i årskurs 6 men i årskurs 9 är toppen för flickorna högre. I Västra Finland är linjerna för flickor och pojkar en aning olika i årskurs 6. I årskurs 9 är toppen för flickorna längre till höger och högre än hos pojkarna.

Upp till figurerna finns det genomsnittliga resultatet utmärkt för båda könen. Utvecklingen var i genomsnitt lika för flickor och pojkar i båda regionerna.

3.3.1 Utvecklingen i förmåga att tolka texter för flickor och pojkar

I detta kapitel granskas utvecklingen i poäng för flickor och pojkar och utvecklingen enligt kunskapsnivåer i de olika delområdena.

Poängutvecklingen i förmåga att tolka texter

I tabell 14 presenteras resultat i årskurs 6 och 9 samt utveckling i poäng för flickor och pojkar i hörförståelse och läsförståelse.

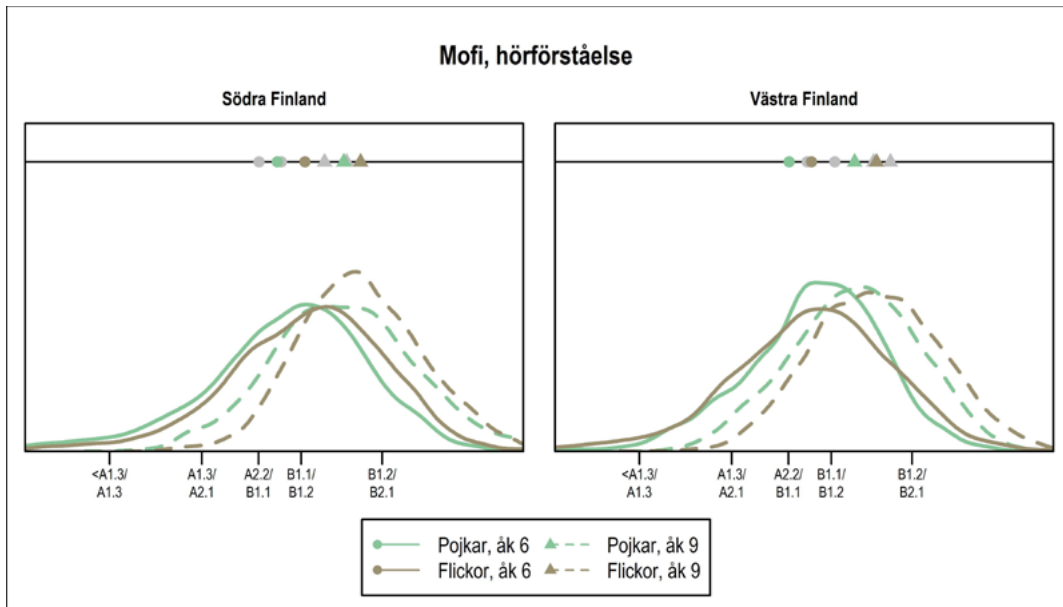
TABELL 14. Utvecklingen för flickor och pojkar i förmåga att tolka texter

Mofi	Förmåga att tolka texter					
	Hörförståelse			Läsförståelse		
Flickor						
	årskurs 6	årskurs 9	utveckling i poäng	årskurs 6	årskurs 9	utveckling i poäng
Alla flickor	666	757	91	675	875	199
Södra Finland	680	765	85	702	883	182
Västra Finland	644	744	100	633	861	228
Pojkar						
	årskurs 6	årskurs 9	utveckling i poäng	årskurs 6	årskurs 9	utveckling i poäng
Alla pojkar	627	729	101	647	840	193
Södra Finland	638	740	102	673	853	180
Västra Finland	610	710	100	601	817	216

I hörförståelse var poängökningen lika stor för flickor och pojkar (101 resp. 91 poäng). Det fanns inga skillnader mellan Södra och Västra Finland. Även i läsförståelse var poängökningen för flickor och pojkar lika stor. I läsförståelse fanns en skillnad mellan regionerna. I Västra Finland var poängökningen större för både flickor och pojkar. Poängökningen för flickor i Västra Finland var 228 och i Södra Finland 182 poäng. Poängökningen för pojkar i Västra Finland var 216 och i Södra Finland 180 poäng.

Kunskapsutveckling i hörförståelse för flickor och pojkar

Spridning av resultaten i hörförståelse för flickor och pojkar i årskurs 6 och årskurs 9 visar i figur 37. Nere i varje bild finns utmärkt kunskapsnivåerna. Uppe i varje bild finns utmärkt det genomsnittliga resultatet för flickor och pojkar i regionen, en cirkel för årskurs 6 och en triangel för årskurs 9. De grå märkena visar det genomsnittliga resultaten i den andra regionen.

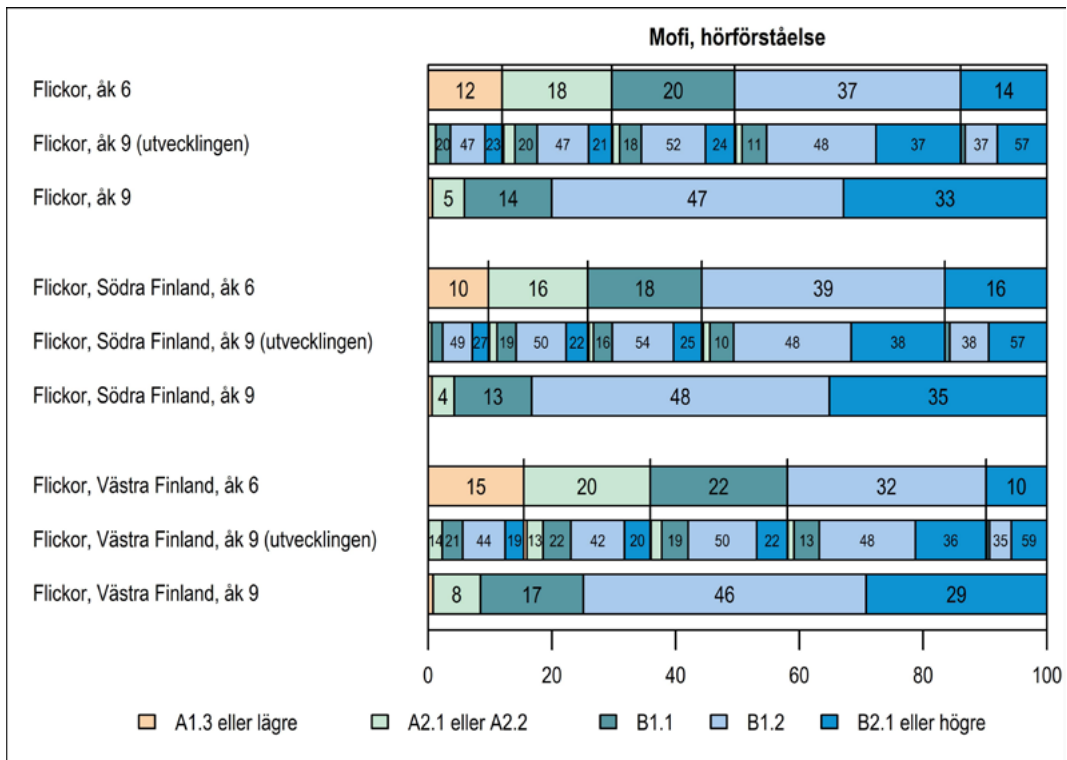

FIGUR 37. Spridning av resultat i hörförståelse för flickor och pojkar enligt region

Linjerna för flickor och pojkar i båda regionerna är ungefär lika. Linjerna i årskurs 9 är längre till höger. Andelen elever med svaga resultat minskade och andelen elever med goda resultat ökade. Uppre i figurerna syns utvecklingen i hörförståelse, som var lika stor för flickorna och pojkarna i Södra och Västra Finland.

Kunskapsutveckling i hörförståelse för flickor enligt region

I figur 38 visas utvecklingen i hörförståelse enligt kunskapsnivåer för flickor. Kunskapsnivån B1.1 motsvarar goda kunskaper i årskurs 6 och nivån B1.2 goda kunskaper i årskurs 9.

FIGUR 38. Kunskapsutveckling i hörförståelse för flickor enligt region

I Södra Finland nådde 16 procent av flickorna redan i årskurs 6 nivån B2.1 eller högre. Av dessa flickor presterade drygt hälften på samma nivå i årskurs 9. Hur stor dessa flickors utveckling var visar inte resultatet, då den högsta bedömda nivån var B2.1. Bland de flickor som i årskurs 6 nådde nivån B1.2 presterade 86 procent på samma nivå eller bättre. Drygt en tiondel av dessa flickor fick ett sämre resultat i årskurs 9.

Drygt 90 procent av flickorna i Södra Finland som i årskurs 6 nådde nivåerna A2.1 eller A2.2 utvecklades. Av dessa elever nådde 72 procent nivån för goda kunskaper B1.2 eller högre i årskurs 9. Likaså utvecklades 76 procent av flickorna från nivån A1.3 till nivån B1.2 eller högre.

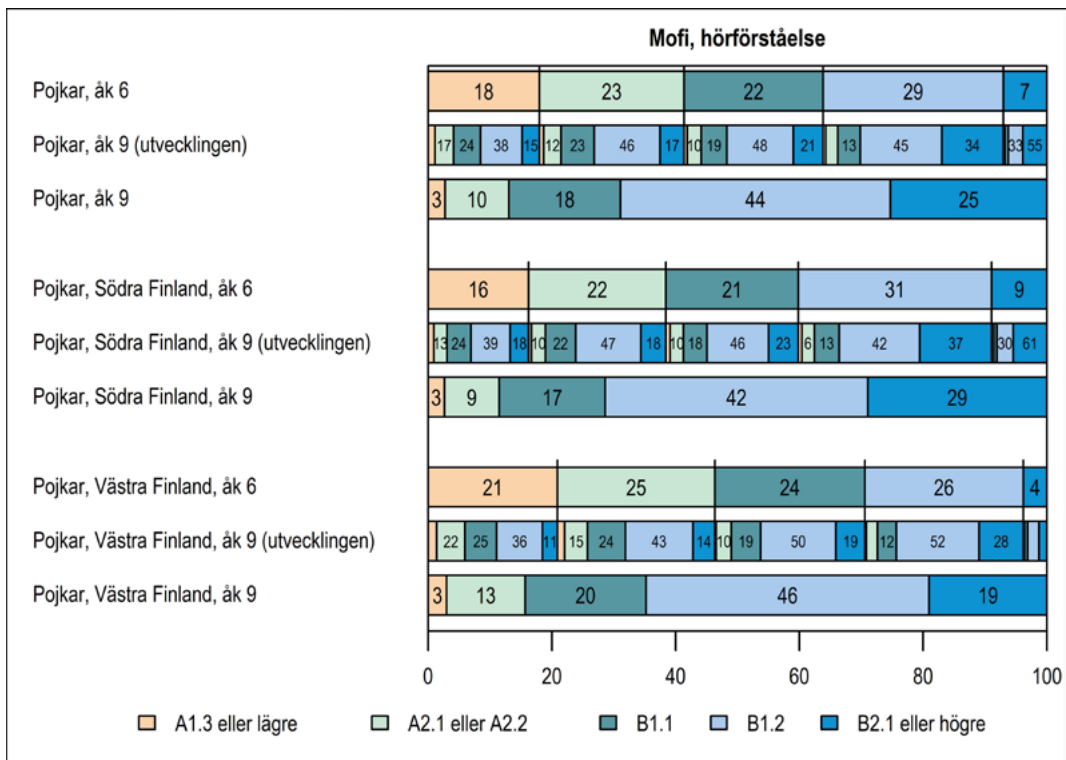
Även i Västra Finland skedde stor utveckling bland flickorna på de lägre nivåerna. Bland flickorna på nivån A1.3 nådde 63 procent nivån för goda kunskaper B1.2 eller högre i årskurs 9. Drygt 60 procent av flickorna på nivåerna A2.1 eller A2.2 presterade i årskurs 9 på nivån B1.2 eller bättre.

Bland flickorna i Västra Finland som redan i årskurs 6 presterade på nivåerna B1.2 och B2.1 syns inte utvecklingen lika tydligt. Cirka 60 procent presterade i båda utvärderingarna på samma nivå B2.1 eller högre. Då resultaten inte granskades på högre nivå än B2.1 kan man inte säga hur stor utvecklingen var för dessa flickor. De övriga fick ett sämre resultat. För flickorna på nivån B1.2 presterade drygt en tredjedel bättre i årskurs 9, knappt hälften på samma nivå och 14 procent fick ett sämre resultat.

I Södra Finland hade 73 procent av flickorna goda eller utmärkta kunskaper i årskurs 6. I årskurs 9 nådde 83 procent nivån för goda eller utmärkta kunskaper. I Västra Finland hade 64 procent av flickorna goda eller utmärkta kunskaper. I årskurs 9 nådde 75 procent av eleverna nivån för goda eller utmärkta kunskaper.

Kunskapsutveckling i hörförståelse för pojkar enligt region

I figur 39 visas utvecklingen i hörförståelse enligt kunskapsnivåer för pojkarna. Kunskapsnivån B1.1 motsvarar goda kunskaper i årskurs 6 och nivån B1.2 goda kunskaper i årskurs 9.

FIGUR 39. Kunskapsutveckling i hörförståelse för pojkar enligt region

För de flesta pojkar i Södra Finland skedde en utveckling. Nästan alla pojkar som i årskurs 6 nådde nivå A1.3 utvecklades. Av dessa pojkar nådde 57 procent ända upp till nivån för goda kunskaper B1.2 eller högre i årskurs 9. Bland pojkarna som i årskurs 6 stannade på nivåerna A2.1 eller A2.2 presterade 65 procent på nivån för goda kunskaper B1.2 eller högre i årskurs 9.

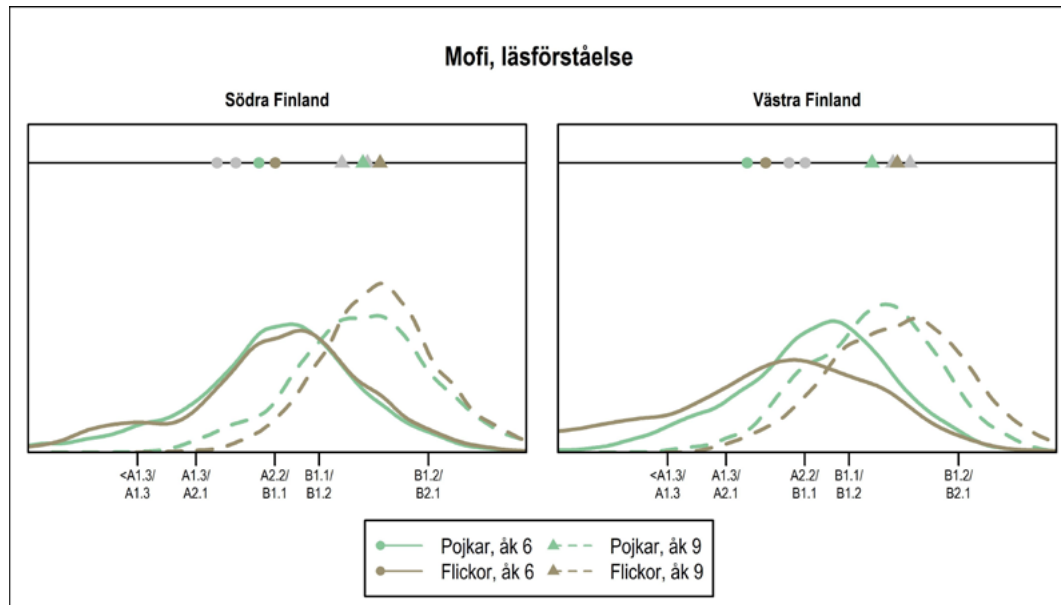
Även i Västra Finland skedde en klar utveckling bland pojkarna på de lägre nivåerna. Nästan alla pojkar som i årskurs 6 låg på nivån A1.3 eller lägre utvecklades. Av dessa pojkar nådde 47 procent upp till nivån för goda kunskaper B1.2 eller högre i årskurs 9. Bland pojkarna som i årskurs 6 stannade på nivåerna A2.1 eller A2.2 nådde 57 procent nivån för goda kunskaper B1.2 eller högre i årskurs 9.

Det fanns pojkar som inte visade någon utveckling. Till exempel bland de pojkar som i årskurs 6 nådde nivån B1.2 presterade cirka en femtedel i båda regionerna sämre i årskurs 9.

I Södra Finland hade 61 procent av pojkarna goda eller utmärkta kunskaper i årskurs 6. I årskurs 9 nådde 71 procent nivån för goda eller utmärkta kunskaper. I Västra Finland hade 54 procent av pojkarna goda eller utmärkta kunskaper i årskurs 6. I årskurs 9 nådde 65 procent av eleverna nivån för goda eller utmärkta kunskaper. Utvecklingen för pojkarna på lägre nivåerna var god.

Kunskapsutveckling i läsförståelse för flickor och pojkar

Spridning av resultaten i läsförståelse för flickor och pojkar i årskurs 6 och årskurs 9 visas i figur 40. Nere i varje bild finns utmärkt kunskapsnivåerna. Uppe i varje bild finns utmärkt det genomsnittliga resultatet för flickor och pojkar i regionen, en cirkel för årskurs 6 och en triangel för årskurs 9. De grå märkena visar det genomsnittliga resultaten i den andra regionen.

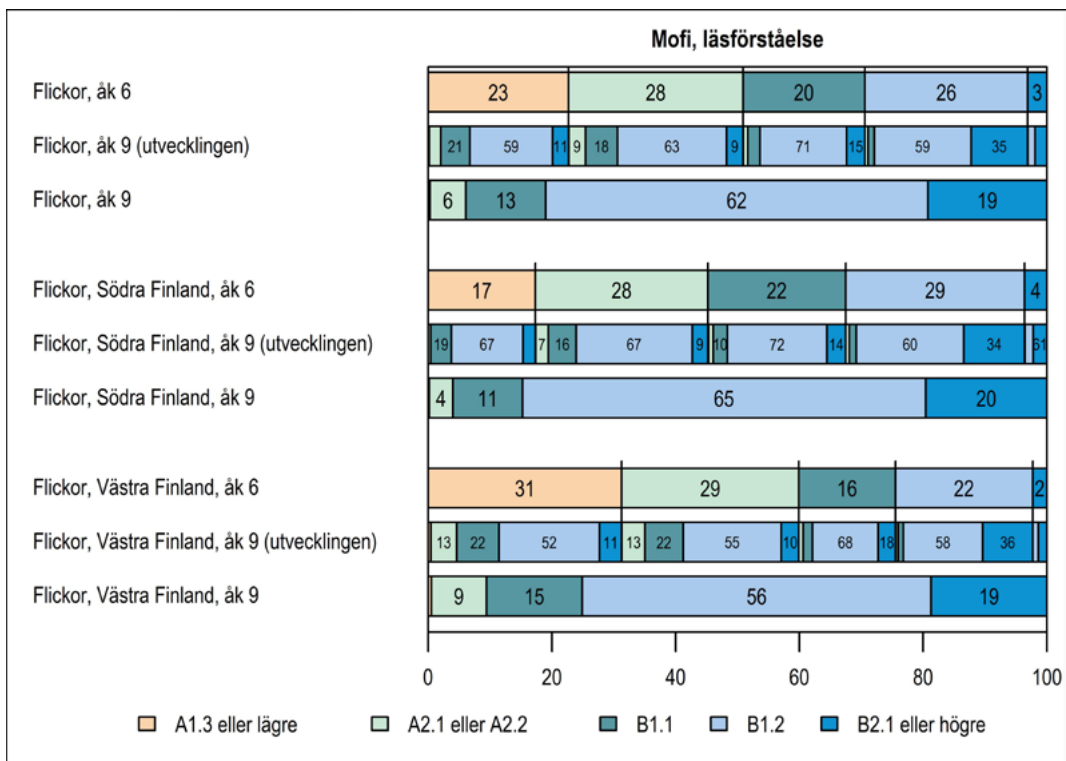

FIGUR 40. Spridning av resultat i läsförståelse för flickor och pojkar enligt region

I Södra Finland är linjerna för flickor och pojkar ungefär lika. Både flickorna och pojkarna når i genomsnitt kunskapsnivån B1.2. I Västra Finland skiljer sig linjerna för flickor och pojkar i årskurs 6 en aning. Flickornas linje visar en större spridning i resultaten. I årskurs 9 närmar sig linjernas form varandra. Medeltalet för flickor och pojkar i Västra Finland ligger på nivån B1.2. Utvecklingen är tydlig i båda regionerna.

Kunskapsutveckling i läsförståelse för flickor enligt region

I figur 41 visas utvecklingen i läsförståelse enligt kunskapsnivåer för flickor. Kunskapsnivån B1.1 motsvarar goda kunskaper i årskurs 6 och nivån B1.2 goda kunskaper i årskurs 9.

FIGUR 41. Kunskapsutveckling i läsförståelse för flickor enligt region

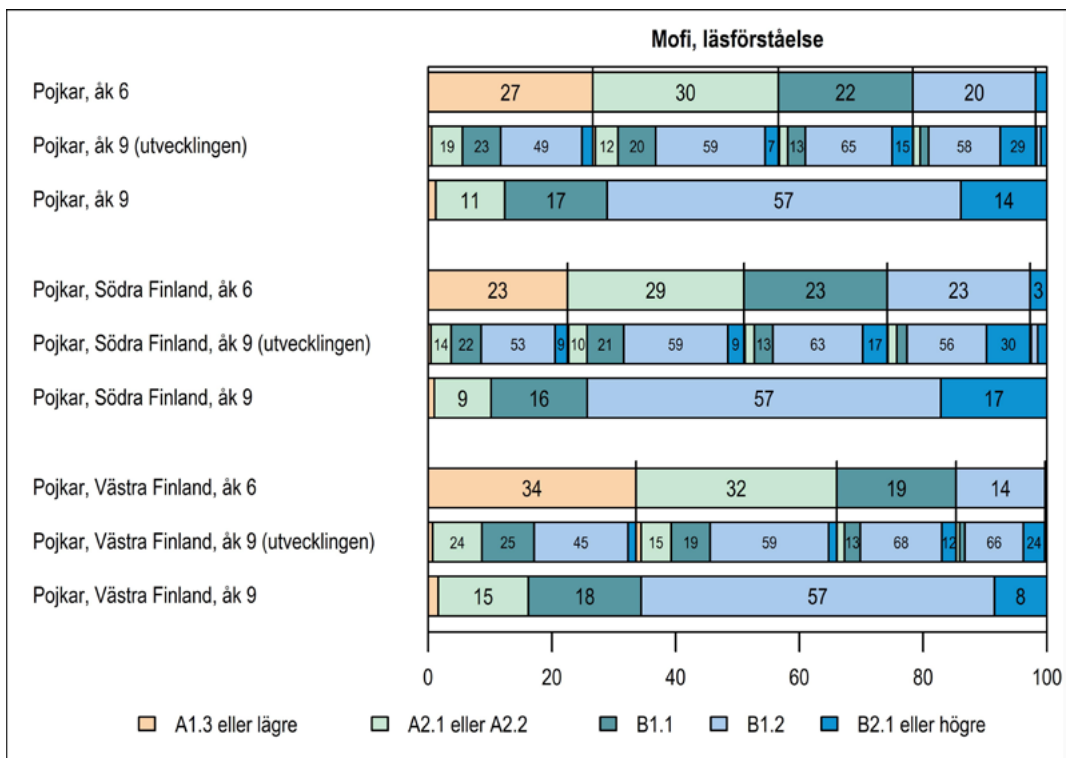
I Södra Finland skedde för de flesta flickor på de lägre nivåerna en utveckling. Nästan alla flickor som i årskurs 6 låg på nivån A1.3 eller lägre utvecklades. Av dessa flickor nådde hela 81 procent nivån för goda kunskaper B1.2 eller högre i årskurs 9. Bland flickorna som presterade på nivåerna A2.1 eller A2.2 nådde tre fjärdedelar procent nivån för goda kunskaper B1.2 eller högre.

På samma vis skedde utvecklingen i Västra Finland. Nästan alla flickor som i årskurs 6 låg på nivån A1.3 eller lägre utvecklades. Av dessa flickor 63 procent nivån för goda kunskaper B1.2 eller högre. Bland flickorna som presterade på nivåerna A2.1 eller A2.2 nådde 65 procent nivån för goda kunskaper eller högre.

I Södra Finland hade 83 procent av flickorna goda eller utmärkta kunskaper i årskurs 6. I årskurs 9 hade 85 procent nivån för goda eller utmärkta kunskaper. I Västra Finland hade 69 procent av flickorna goda eller utmärkta kunskaper i årskurs 6. I årskurs 9 hade 75 procent av flickorna goda kunskaper. I Västra Finland ökade andelen elever med goda kunskaper och i Södra Finland var andelen elever med goda kunskaper oförändrad.

Kunskapsutveckling i läsförståelse för pojkar enligt region

I figur 42 visas utvecklingen i läsförståelse enligt kunskapsnivåer för pojkar. Kunskapsnivån B1.1 motsvarar goda kunskaper i årskurs 6 och nivån B1.2 goda kunskaper i årskurs 9.

FIGUR 42. Kunskapsutveckling i läsförståelse för pojkar enligt region

I båda regionerna utvecklades pojkarna bra i läsförståelse. Bland pojkarna som presterade på nivån B1.1 i årskurs 6 nådde 80 procent nivån för goda kunskaper eller högre i årskurs 9 både i Södra Finland och Västra Finland. Även knappt en tredjedel av pojkarna i Södra Finland och cirka en fjärdedel av pojkarna i Västra Finland utvecklades från nivån B1.2 till nivån B2.1. En tydlig utveckling fanns även hos pojkarna som presterade på de lägre nivåerna i årskurs 6. Nästan alla presterade bättre i årskurs 9. Bland pojkarna på nivån A1.3 nådde 62 procent i Södra Finland och cirka hälften i Västra Finland nivån för goda kunskaper eller högre i årskurs 9.

I Södra Finland hade 49 procent av pojkarna goda eller utmärkta kunskaper i årskurs 6. I årskurs 9 nådde 74 procent av pojkarna nivån för goda eller utmärkta kunskaper. I Västra Finland hade 33 procent av pojkarna goda eller utmärkta kunskaper i årskurs 6. I årskurs 9 nådde 65 procent av pojkarna nivån för goda eller utmärkta kunskaper. En god utveckling skedde bland pojkarna i läsförståelse.

3.3.2 Utvecklingen i förmåga att producera texter för flickor och pojkar

I detta kapitel granskas utvecklingen i poäng för flickor och pojkar och utvecklingen enligt kunskapsnivåer i muntlig och skriftlig produktion.

Poängutvecklingen i förmåga att producera texter

I tabell 15 presenteras resultat i årskurs 6 och 9 samt utveckling i poäng för flickor och pojkar i muntlig och skriftlig produktion.

TABELL 15. Utvecklingen för flickor och pojkar i förmåga att producera texter

Mofi	Förmåga att producera texter					
	Muntlig produktion			Skriftlig produktion		
Flickor						
	årskurs 6	årskurs 9	utveckling i poäng	årskurs 6	årskurs 9	utveckling i poäng
Alla flickor	530	604	73	559	639	80
Södra Finland	530	609	79	566	633	67
Västra Finland	530	595	65	550	649	100
Pojkar						
	årskurs 6	årskurs 9	utveckling i poäng	årskurs 6	årskurs 9	utveckling i poäng
Alla pojkar	499	578	79	522	592	70
Södra Finland	504	586	82	530	587	57
Västra Finland	492	565	73	509	601	92

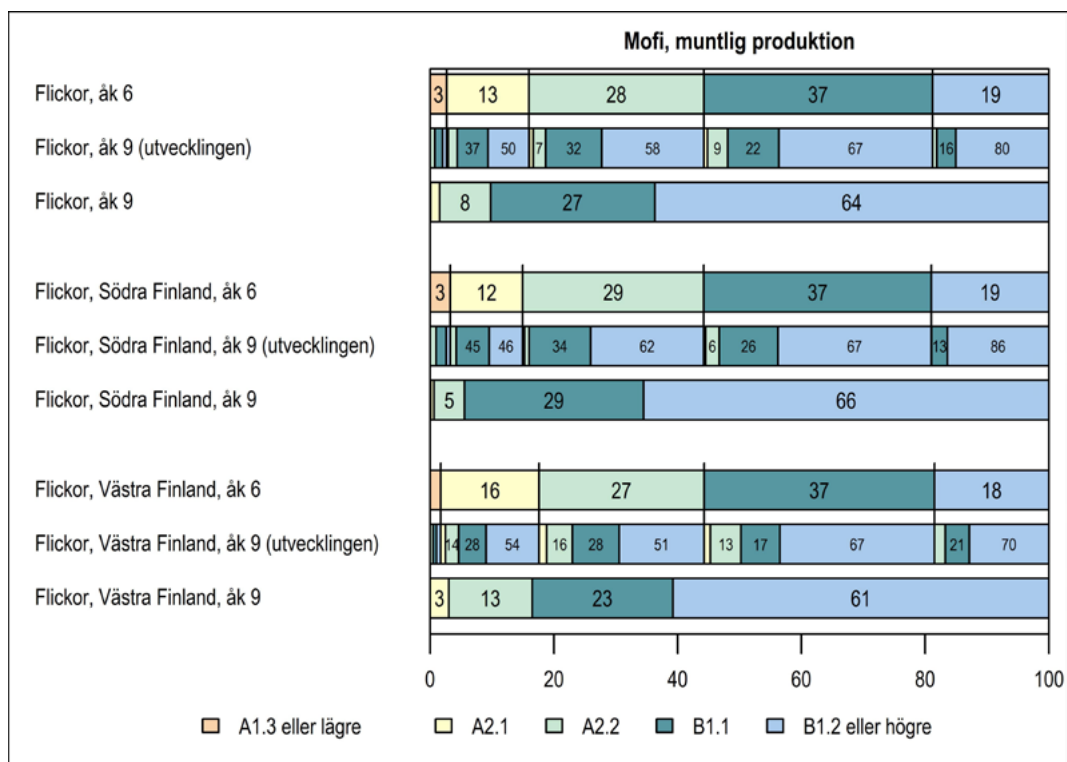
I muntlig produktion var poängökningen lika för flickor och pojkar. Det fanns inga skillnader i utvecklingen mellan Södra och Västra Finland. Även i skriftlig produktion var poängökningen lika för flickor och pojkar, men det fanns skillnader mellan regionerna. Flickorna och pojkarna i Västra Finland utvecklades mer än flickorna och pojkarna i Södra Finland. I Västra Finland var poängökningen för flickor 100 poäng och i Södra Finland 67 poäng. Hos pojkarna var poängökningen i Västra Finland 92 poäng och i Södra Finland 57 poäng.

Kunskapsutveckling i muntlig produktion för flickor och pojkar

Poängökningen för flickor och pojkar var lika i muntlig produktion (73 resp. 79 poäng). Flickorna fick i årskurs 6 en aning mer poäng än pojkarna. I årskurs 6 fick flickorna 530 poäng och pojkarna 499 poäng. I årskurs 9 fick flickorna 604 poäng och pojkarna 578 poäng. Den lilla poängskillnad som fanns i årskurs 6 var lika i årskurs 9.

Kunskapsutveckling i muntlig produktion för flickor enligt region

I figur 43 visas utvecklingen i muntlig produktion enligt kunskapsnivåer för flickor. Kunskapsnivån A2.2 motsvarar goda kunskaper i årskurs 6 och nivån B1.2 goda kunskaper i årskurs 9.

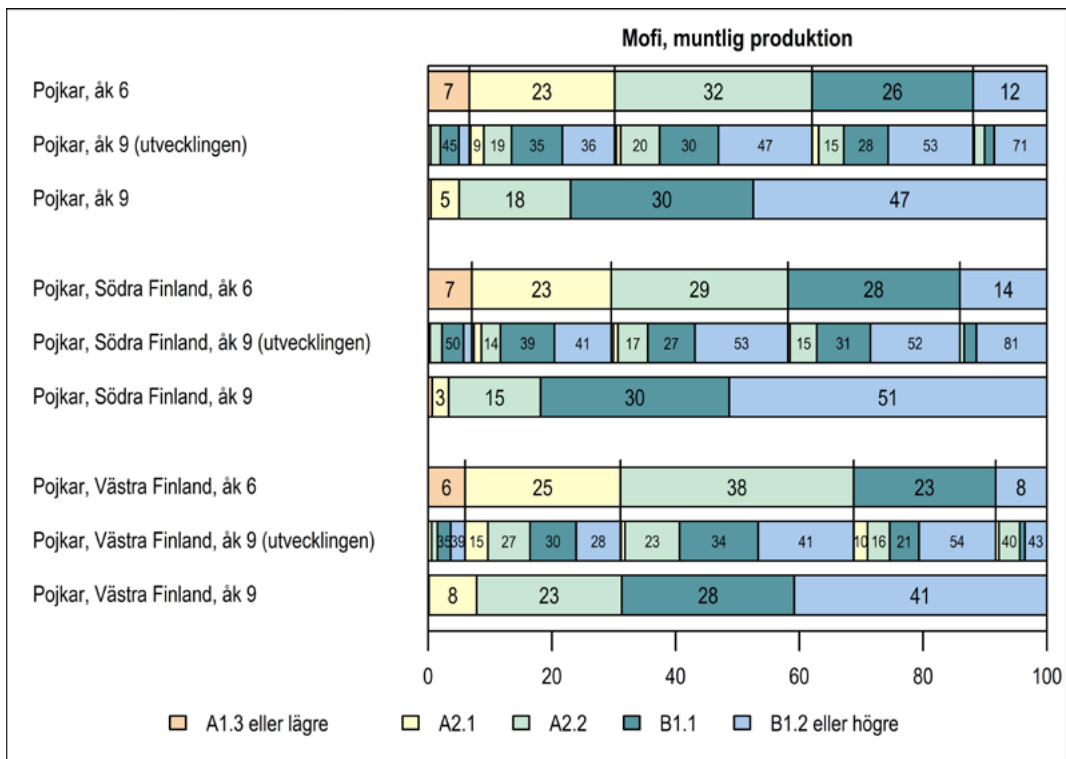
FIGUR 43. Kunskapsutveckling i muntlig produktion för flickor enligt region

En utveckling syns på alla kunskapsnivåer. Nästan alla flickor på nivåerna A1.3 och A2.1 utvecklades både i Södra och Västra Finland. Cirka hälften av flickorna i båda regionerna utvecklades från nivån A2.1 till nivån för goda kunskaper B1.2. Bland flickorna som i årskurs 6 presterade på nivån B1.2 var resultatet lika för 86 procent av flickorna i Södra Finland och 70 procent av flickorna i Västra Finland. Utvärderingarna mätte inte högre nivåer så hur stor dessa flickors utveckling var visar inte resultatet.

Även om utvecklingen är tydlig nådde inte lika stor andel flickor nivån för goda kunskaper i årskurs 9. I Södra Finland hade 85 procent av flickorna goda eller utmärkta kunskaper årskurs 6. I årskurs 9 hade 66 procent av eleverna goda eller utmärkta kunskaper. I Västra Finland hade 82 procent av flickorna goda eller utmärkta kunskaper i årskurs 6. I årskurs 9 hade 61 procent av eleverna goda kunskaper.

Kunskapsutveckling i muntlig produktion för pojkar enligt region

I figur 44 visas utvecklingen i muntlig produktion enligt kunskapsnivåer för pojkar. Kunskapsnivån A2.2 motsvarar goda kunskaper i årskurs 6 och nivån B1.2 goda kunskaper i årskurs 9.

FIGUR 44. Kunskapsutveckling i muntlig produktion för pojkar enligt region

Utveckling syns i alla kunskapsnivåer även om det fanns pojkar som stannade på samma nivå eller presterade sämre i årskurs 9. Bland pojkarna som redan i årskurs 6 nådde nivån B1.2 fanns en skillnad mellan regionerna. I Södra Finland presterade 81 procent och i Västra Finland 43 procent av dessa pojkar på samma nivå. Även på nivån A2.1 fanns en skillnad mellan regionerna. Bland pojkarna i Södra Finland nådde 41 procent nivån B1.2. I Västra Finland var motsvarande procenttal 28.

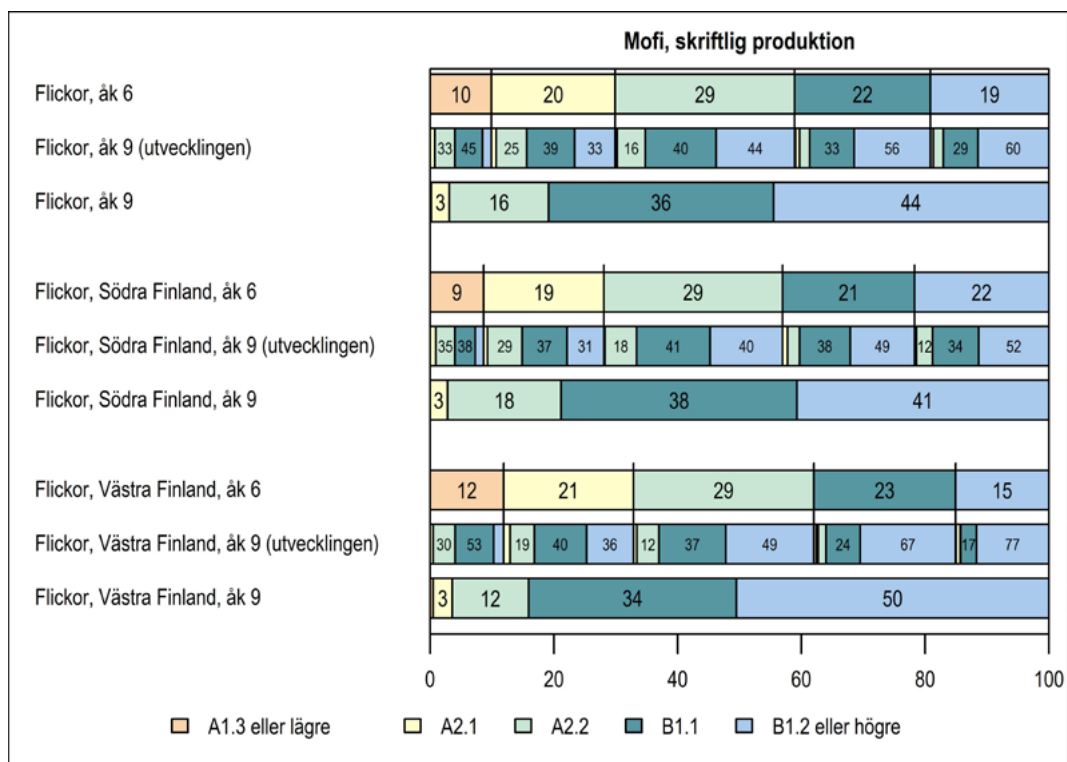
I Södra Finland nådde 71 procent av eleverna nivån för goda kunskaper eller högre i årskurs 6. I årskurs 9 hade 51 procent av pojkarna goda kunskaper. I Västra Finland hade 69 procent av pojkarna goda eller utmärkta kunskaper i årskurs 6. I årskurs 9 nådde 41 procent av pojkarna nivån för goda kunskaper. Andelen pojkar med goda kunskaper sjönk i båda regionerna. En bidragande orsak fanns bland pojkarna i de svenskt-finskt tvåspråkiga kommunerna där det inte skedde någon utveckling.

Kunskapsutveckling i skriftlig produktion för flickor och pojkar

Utvecklingen i skriftlig produktion var lika för flickor och pojkar (80 resp. 70 poäng). I årskurs 6 fick flickorna 559 poäng och pojkarna 522 poäng. I årskurs 9 fick flickorna 639 poäng och pojkarna 592 poäng. Den poängskillnad som fanns mellan flickor och pojkar i årskurs 6 var ungefär lika stor i årskurs 9.

Kunskapsutveckling i skriftlig produktion för flickor enligt region

I figur 45 visas utvecklingen i skriftlig produktion enligt kunskapsnivåer för flickor. Kunskapsnivån A2.2 motsvarar goda kunskaper i årskurs 6 och nivån B1.2 goda kunskaper i årskurs 9.

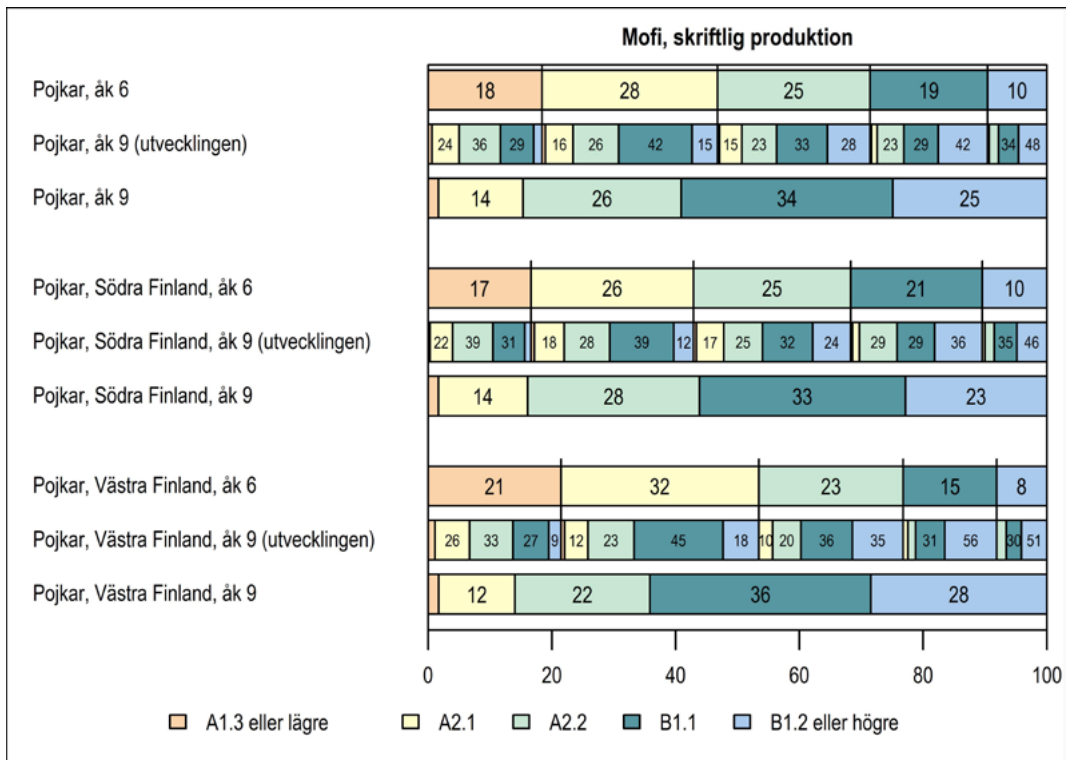
FIGUR 45. Kunskapsutveckling i skriftlig produktion för flickor enligt region

På alla kunskapsnivåer skedde en utveckling i båda regionerna. Alla flickor som i årskurs 6 stannade på nivån A1.3 presterade bättre i årskurs 9. Nästan alla elever som nådde nivån A2.1 presterade bättre i årskurs 9. I utvecklingen för flickorna på de högre nivåerna fanns en skillnad mellan regionerna. Till exempel steg prestationen för 67 procent av flickorna i Västra Finland från nivån B1.1 till B1.2. Motsvarande procenttal i Södra Finland var 49. Tre fjärdedelar av flickorna i Västra Finland presterade på samma nivå B1.2 i årskurs 9. I Södra Finland presterade cirka hälften på samma nivå. Hur mycket dessa flickor utvecklades kan man inte säga, då utvärderingen inte mätte högre nivåer.

I Södra Finland hade 72 procent av flickorna goda eller utmärkta kunskaper i årskurs 6. I årskurs 9 nådde 41 procent av flickorna nivån för goda kunskaper. I Västra Finland hade 67 procent av flickorna goda eller utmärkta kunskaper i årskurs 6. I årskurs 9 nådde 50 procent av flickorna nivån för goda kunskaper. Andelen flickor med goda kunskaper sjönk i båda regionerna, men flickorna i Västra Finland utvecklades mer än flickorna i Södra Finland.

Kunskapsutveckling i skriftlig produktion för pojkar enligt region

I figur 46 visas utvecklingen i skriftlig produktion enligt kunskapsnivåer för pojkar. Kunskapsnivån A2.2 motsvarar goda kunskaper i årskurs 6 och nivån B1.2 goda kunskaper i årskurs 9.

FIGUR 46. Kunskapsutveckling i skriftlig produktion för pojkar enligt region

Nästan alla pojkar på nivån A1.3 eller lägre utvecklades. Även en stor del av pojkarna på nivån A2.1 utvecklades och fick bättre resultat i årskurs 9. Cirka 60 procent av pojkarna på nivån A2.2 utvecklades.

Det fanns en skillnad mellan regionerna bland pojkarna som i årskurs 6 presterade på nivån B1.1. I Västra Finland hade 56 procent av pojkarna ett bättre resultat i årskurs 9 medan i Södra Finland var andelen pojkar 36 procent. I Västra Finland fick drygt 10 procent av pojkarna ett sämre resultat, medan andelen pojkar i Södra Finland var drygt 40 procent.

Nästan alla pojkar som presterade på nivån A1.3 i årskurs 6 utvecklades. Av dessa pojkar presterade cirka en tredjedel i Södra Finland och drygt en tredjedel i Västra Finland på nivån B1.1 eller högre. Bland pojkarna på nivån A2.2 nådde en fjärdedel av pojkarna i Södra Finland och en tredjedel i Västra Finland nivån för goda kunskaper B1.2 i årskurs 9.

I Södra Finland hade 56 procent av pojkarna goda eller utmärkta kunskaper i årskurs 6. I årskurs 9 nådde 23 procent av pojkarna nivån för goda kunskaper. I Västra Finland hade 41 procent av eleverna goda eller utmärkta kunskaper. I årskurs 9 nådde 28 procent av eleverna nivån för goda kunskaper. Andelen elever med goda kunskaper sjönk mer i Södra Finland än i Västra Finland. För pojkarna i Västra Finland skedde en större utveckling än i Södra Finland.

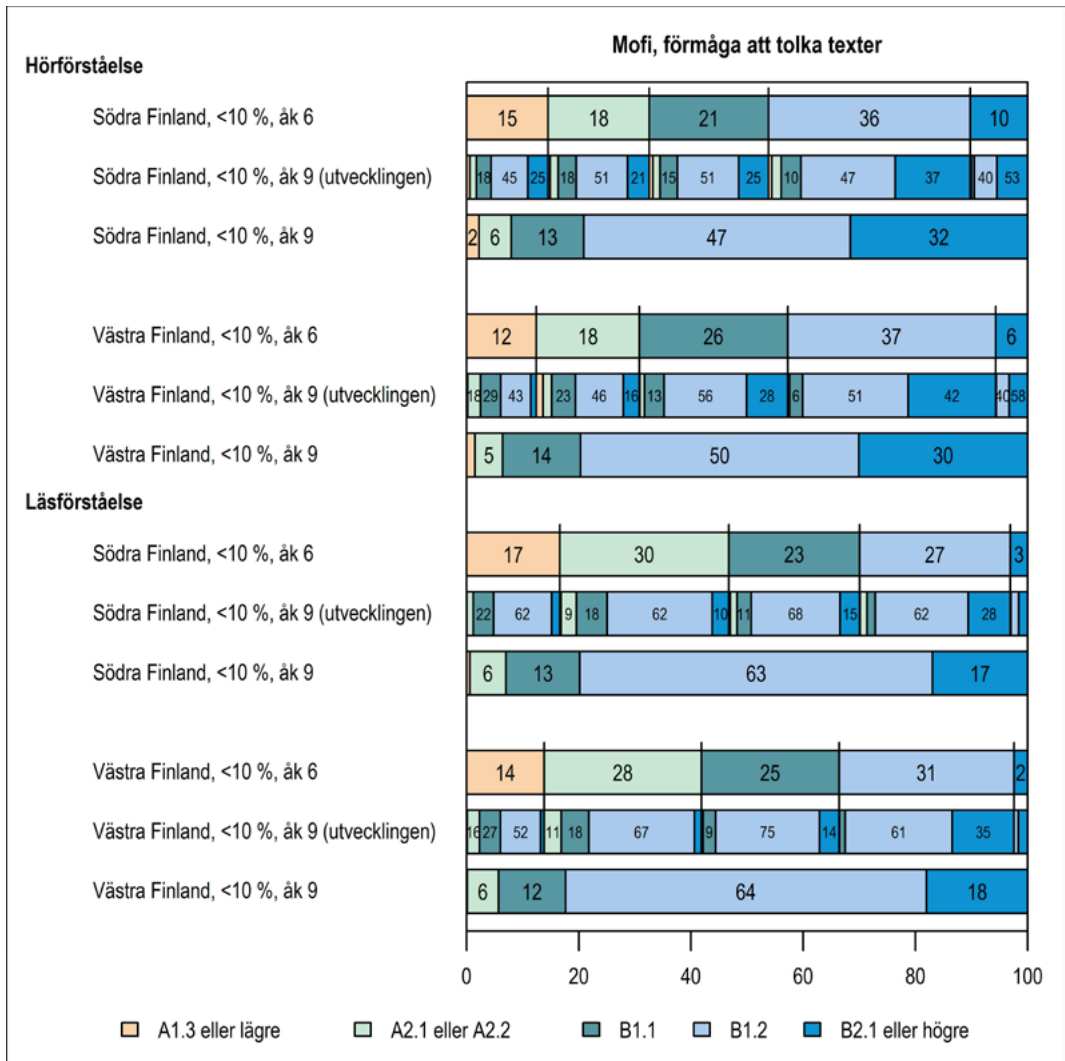
3.4 Utvecklingen i finskspråkiga kommuner

I de finskspråkiga kommunerna är andelen svenskspråkiga under 10 procent. Från Södra Finland deltog 336 elever och från Västra Finland 121 elever.

3.4.1 Förmåga att tolka texter

Resultaten var goda i tolkningsuppgifterna redan i årskurs 6. Utvecklingen i de båda regionerna var i genomsnitt lika stor. I figur 47¹⁰ presenteras utvecklingen i delområdet förmåga att tolka texter i kunskapsnivåer. Kunskapsnivån B1.1 motsvarar goda kunskaper i årskurs 6 och nivån B1.2 goda kunskaper i årskurs 9.

¹⁰ Tolkning av figuren finns i kapitlet 1.5.3 Kunskapsutvecklingen i de olika kunskapsnivåerna

FIGUR 47. Kunskapsutveckling i tolkningsuppgifterna i de finskspråkiga kommunerna.

Det fanns en tydlig utveckling i **hörförståelse** bland de elever som i årskurs 6 presterade på de lägre nivåerna. Så gott som alla elever på nivån A1.3 utvecklades. I Södra Finland nådde hela 70 procent av dessa elever nivån för goda kunskaper eller högre. I Västra Finland var motsvarande procenttal 53.

Även de flesta elever som i årskurs 6 presterade på nivåerna A2.1 eller A2.2 utvecklades. I Södra Finland nådde av dessa elever 72 procent nivån för goda kunskaper eller högre. Motsvarande procenttal i Västra Finland var 62. Andelen elever som presterade sämre i årskurs 9 är liten.

I hörförståelse hade 67 procent av eleverna i Södra Finland och 69 procent av eleverna i Västra Finland goda eller utmärkta kunskaper i årskurs 6. I årskurs 9 hade 79 procent av eleverna i Södra Finland och 80 procent av eleverna i Västra Finland goda eller utmärkta kunskaper. Andelen elever med goda kunskaper ökade.

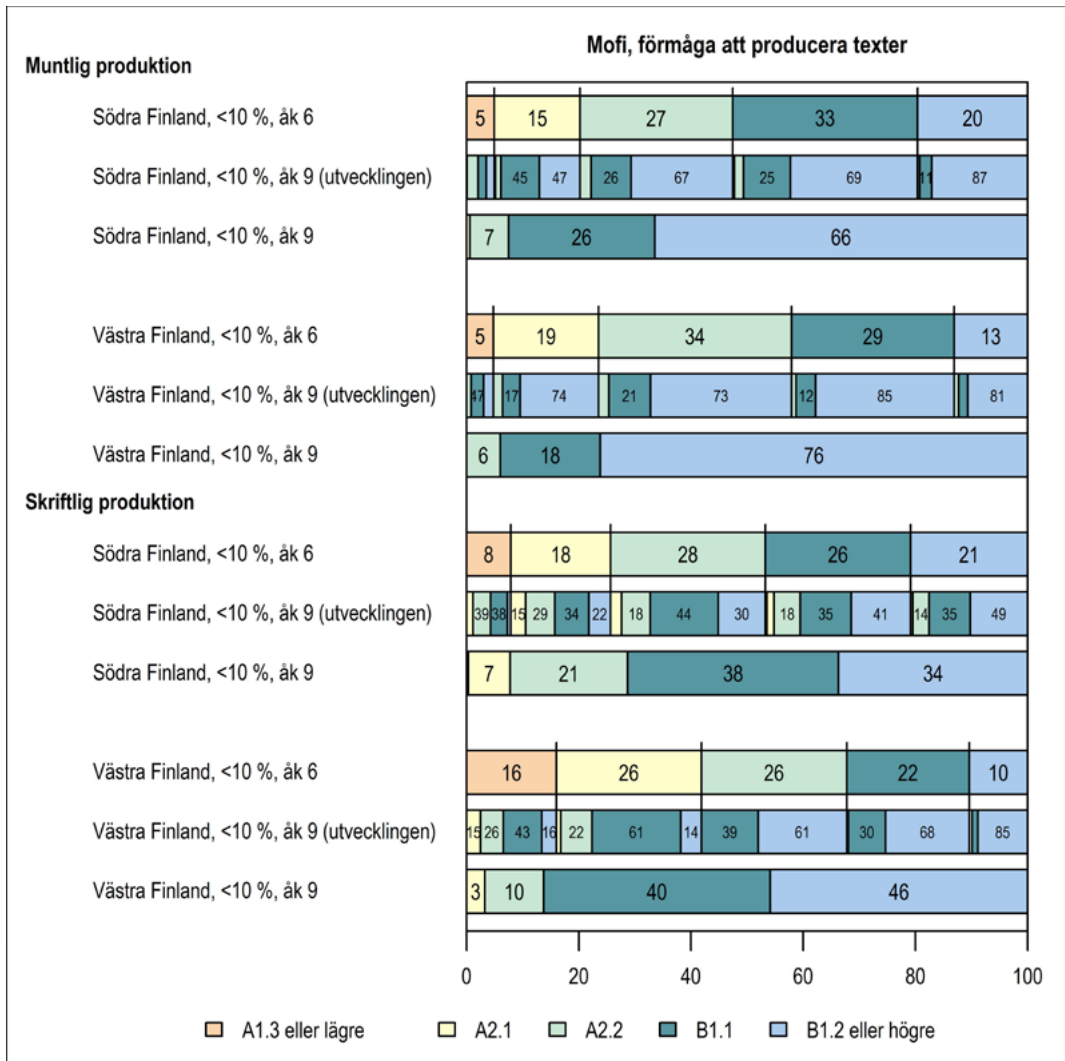
Även i **läsförståelse** skedde en god utveckling bland de elever som stannade på nivån A1.3 i årskurs 6. Av dessa elever nådde i Södra Finland cirka 70 procent och i Västra Finland 57 procent nivån för goda kunskaper eller högre i årskurs 9. Likaså fanns en tydlig utveckling bland de elever som presterade på nivåerna A2.1 eller A2.2. Cirka 70 procent av eleverna på dessa nivåer nådde i årskurs 9 nivån B1.2 eller högre i båda regionerna.

I läsförståelse hade 53 procent av eleverna i Södra Finland och 58 procent av eleverna i Västra Finland goda eller utmärkta kunskaper i årskurs 6. I årskurs 9 hade 80 procent av eleverna i Södra Finland och 82 procent av eleverna i Västra Finland goda eller utmärkta kunskaper. Andelen elever med goda kunskaper ökade märkbart.

3.4.2 Förmåga att producera texter

I utvecklingen i muntlig och skriftlig produktion fanns en skillnad mellan regionerna. I Västra Finland var utvecklingen en aning större i muntlig produktion. I muntlig produktion var ökningen i Västra Finland 109 poäng och i Södra Finland 83 poäng. I skriftlig produktion var ökningen i Västra Finland 120 poäng och i Södra Finland 48 poäng. I skriftlig produktion är skillnaden stor.

I figur 48 presenteras utvecklingen i delområdet förmåga att producera texter i kunskapsnivåer. Kunskapsnivån A2.2 motsvarar goda kunskaper i årskurs 6 och nivån B1.2 goda kunskaper i årskurs 9.

FIGUR 48. Kunskapsutveckling i de produktiva uppgifterna i mofi i de finskspråkiga kommunerna.

I de finskspråkiga kommunerna var elevantalet i Västra Finland mindre (112 elever) än i Södra Finland (254 elever). Detta betyder att en elevs individuella prestation inverkar mer på den genomsnittliga utvecklingen i Västra Finland.

I **muntlig produktion** syns en skillnad mellan regionerna. Till exempel bland de elever som i årskurs 6 nådde nivån A2.1 presterade hela 74 procent av eleverna i Västra Finland på nivån för goda kunskaper, medan i Södra Finland var motsvarande procenttal 47. Likaså utvecklades en större andel elever i Västra Finland från nivån A2.2. till nivån B1.2 (73 resp. 67%) och från nivån B1.1 till nivån B1.2 (85 resp. 69%).

I muntlig produktion hade 80 procent av eleverna i Södra Finland och 76 procent av eleverna i Västra Finland goda eller utmärkta kunskaper i årskurs 6. I årskurs 9 hade 66 procent av eleverna i Södra Finland och 76 procent av eleverna i Västra Finland goda kunskaper.

I **skriftlig produktion** var utvecklingen större i Västra Finland än i Södra Finland. Så gott som alla elever i Västra Finland som i årskurs 6 nådde nivån B1.1 presterade på samma nivå eller bättre i årskurs 9. I Södra Finland presterade en fjärdedel av eleverna på denna nivå sämre i årskurs 9. I Västra Finland presterade 85 procent av eleverna på samma nivå B1.2 i årskurs 9. I Södra Finland var motsvarande procenttal 49.

Även eleverna i Västra Finland som i årskurs 6 stannade på nivåerna A1.3 eller A2.1 utvecklades mer än eleverna i Södra Finland. Till exempel 75 procent av eleverna i Västra Finland utvecklades från nivån A2.1 till nivåerna B1.1 och B1.2. Motsvarande procenttal i Södra Finland var 56.

I **skriftlig produktion** hade tre fjärdedelar av eleverna i Södra Finland goda eller utmärkta kunskaper i årskurs 6. I Västra Finland var motsvarande procenttal 58. I årskurs 9 hade 34 procent av eleverna i Södra Finland och 46 procent av eleverna i Västra Finland goda kunskaper. Andelen elever med goda kunskaper sjönk i båda regionerna men klart mer i Södra Finland.

3.5 Utvecklingen i finskt-svenskt tvåspråkiga kommuner

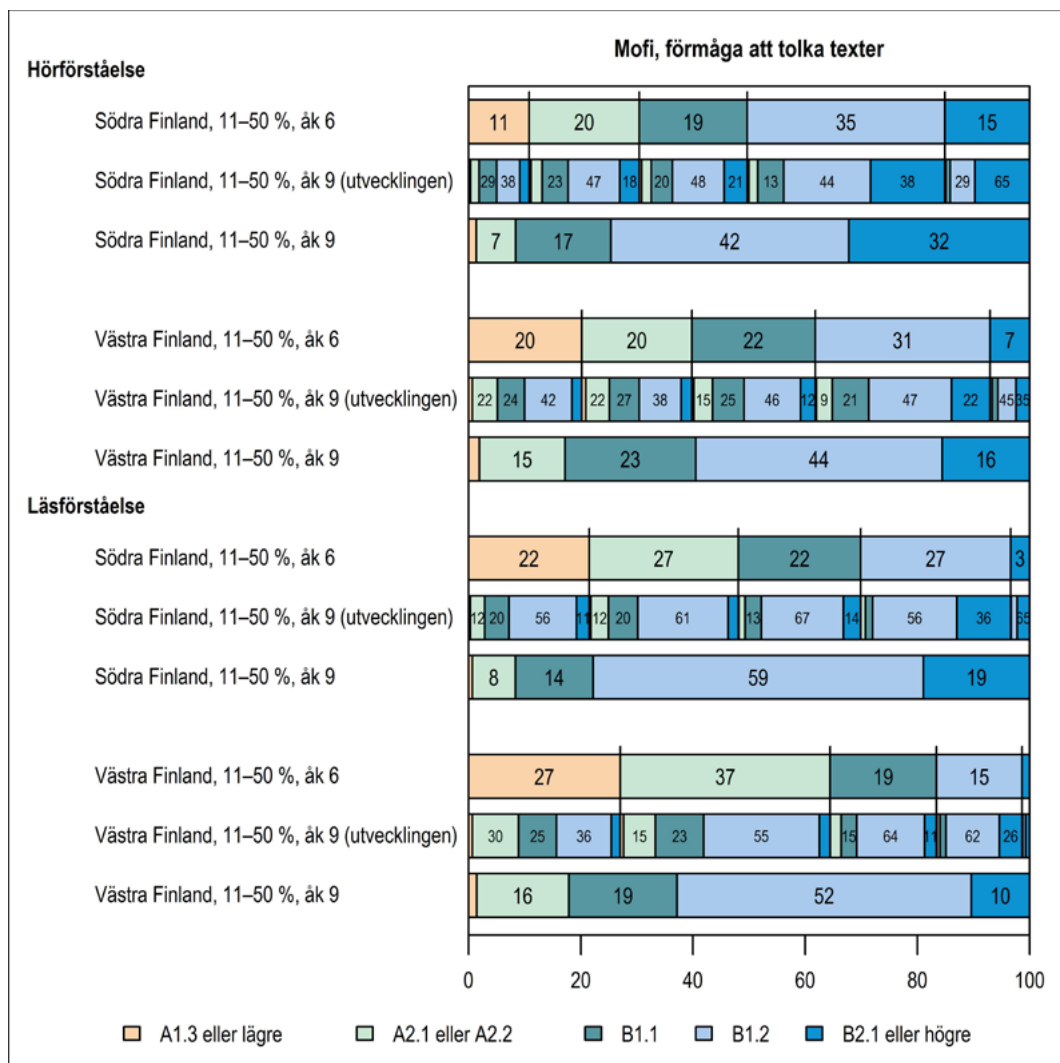
I de finsk-svenskt tvåspråkiga kommunerna med finskspråkig majoritet är andelen svenskspråkiga mellan 11 och 50 procent. Från Södra Finland deltog 267 elever och från Västra Finland 110 elever.

3.5.1 Förmåga att tolka texter

Utvecklingen i hörförståelse och läsförståelse var lika i Södra och Västra Finland. I hörförståelse var poängökningen i Södra Finland 78 poäng och i Västra Finland 77 poäng. I läsförståelse var poängökningen i Södra Finland 182 poäng och i Västra Finland 174 poäng.

I figur 49¹¹ presenteras utvecklingen i delområdet förmåga att tolka texter i kunskapsnivåer. Kunskapsnivån för goda kunskaper var B1.1 i årskurs 6 och B1.2 i årskurs 9.

11 Tolkning av figuren finns i kapitlet 1.5.3 Kunskapsutvecklingen i de olika kunskapsnivåerna

FIGUR 49. Kunskapsutveckling i tolkningsuppgifterna i mofi i de finsk-svenskt tvåspråkiga kommunerna

I **hörförståelse** fanns en tydlig utveckling bland eleverna på de olika kunskapsnivåerna, speciellt på de lägre nivåerna. Bland de elever som i årskurs 6 stannade på nivån A1.3 presterade så gott som alla bättre i årskurs 9. Av dessa elever nådde cirka hälften ända upp till nivån för goda kunskaper eller högre i årskurs 9. På nivåerna A2.1 och A2.2 presterade nästan 90 procent av eleverna i Södra och Västra Finland bättre i årskurs 9. Av dessa elever nådde i Södra Finland cirka 60 procent och i Västra Finland drygt 40 procent nivån för goda kunskaper eller högre i årskurs 9.

Bland de elever som i årskurs 6 nådde de högre kunskapsnivåerna fanns en liten skillnad mellan regionerna. Till exempel i Södra Finland presterade 82 procent på samma nivå B1.2 eller högre. Motsvarande procenttal i Västra Finland var 69.

I hörförståelse hade 69 procent av eleverna i Södra Finland och 60 procent av eleverna i Västra Finland goda eller utmärkta kunskaper i årskurs 6. I årskurs 9 hade 74 procent av eleverna i Södra Finland och 60 procent av eleverna i Västra Finland goda eller utmärkta kunskaper.

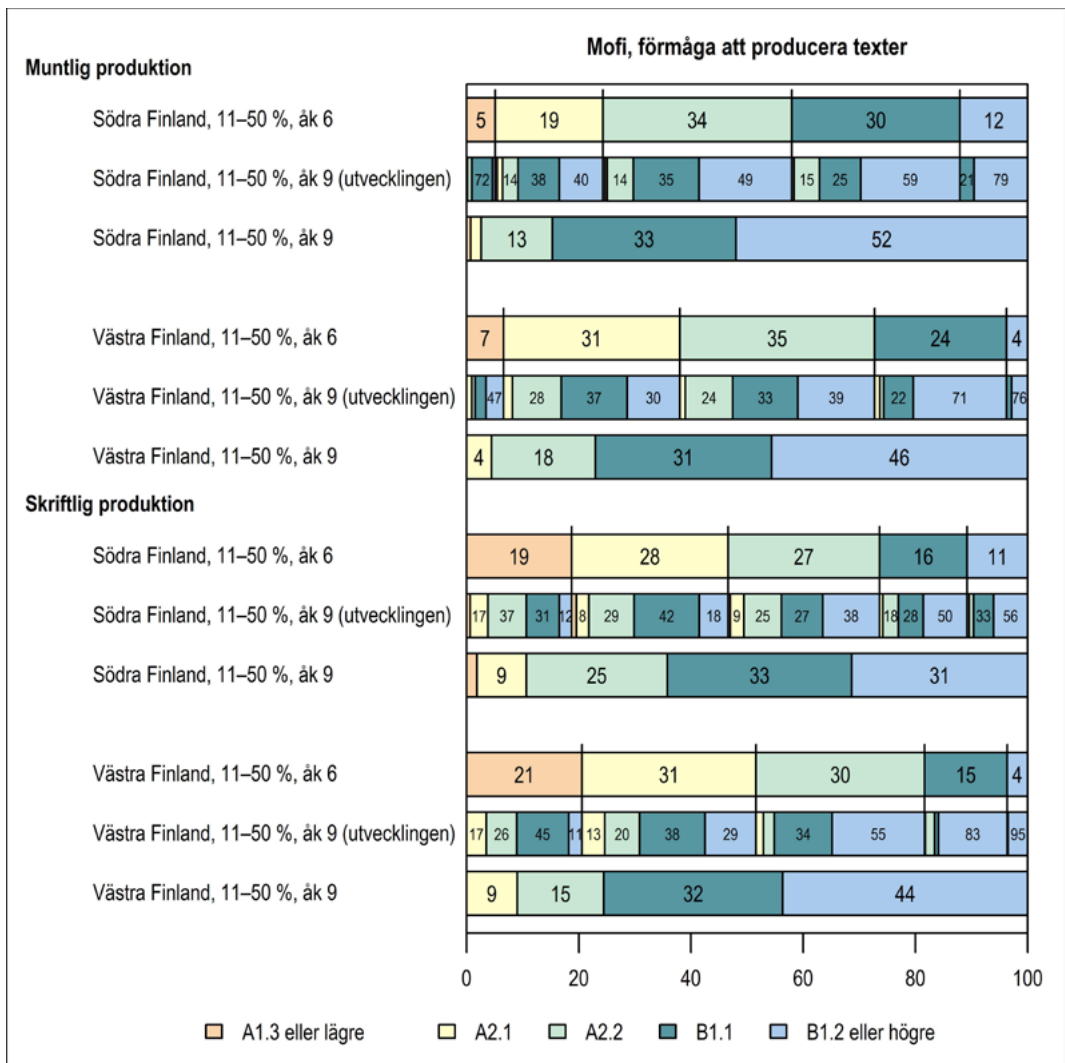
I **läsförståelse** skedde på alla kunskapsnivåer en utveckling. Så gott som alla elever som presterade på nivån A1.3 eller lägre i årskurs 6 utvecklades. Av dessa elever nådde hela 67 procent i Södra Finland och cirka 40 procent i Västra Finland ända upp till nivån för goda kunskaper B1.2 eller högre i årskurs 9. För cirka 70 procent av eleverna i Södra Finland och cirka 60 procent av eleverna i Västra Finland steg kunskapsnivån från nivåerna A2.1 eller A2.2 till nivån för goda kunskaper B1.2 eller högre. En stor del av eleverna på de högre kunskapsnivåerna presterade lika i utvärderingen i årskurs 9.

I läsförståelse var andelen elever i Södra Finland med goda eller utmärkta kunskaper 52 procent i årskurs 6 och 78 procent i årskurs 9. I Västra Finland hade 36 procent av eleverna i årskurs 6 och 62 procent i årskurs 9 goda eller utmärkta kunskaper. Eleverna i Södra Finland utvecklades mer.

3.5.2 Förmåga att producera texter

I muntlig produktion var utvecklingen lika i båda regionerna. I Södra Finland var poängökningen 83 poäng och i Västra Finland 99 poäng. I skriftlig produktion var poängökningen i Södra Finland 81 poäng och i Västra Finland 126 poäng. Eleverna i Västra Finland utvecklades en aning mer.

I figur 50 presenteras utvecklingen i delområdet förmåga att producera texter i kunskapsnivåer. Kunskapsnivån för goda kunskaper var A2.2 i årskurs 6 och B1.2 i årskurs 9.

FIGUR 50. Kunskapsutveckling i produktionsuppgifterna i mofi i de finsk-svenskt tvåspråkiga kommunerna.

I **muntlig produktion** fanns en utveckling på alla kunskapsnivåer. Alla elever i båda regionerna på nivån A1.3 i årskurs 6 fick bättre resultat i årskurs 9. Bland dessa elever nådde i Västra Finland nästan hälften ända upp till nivån för goda kunskaper B1.2. Från nivån A2.1 nådde 40 procent av eleverna i Södra Finland och 30 procent av eleverna i Västra Finland nivån för goda kunskaper.

För cirka 60 procent av eleverna i Södra Finland och 71 procent av eleverna i Västra Finland steg prestationen från nivån B1.1 till nivån B1.2. För cirka hälften av eleverna i Södra Finland och 39 procent av eleverna i Västra Finland steg prestationen från nivån A2.2 till nivån B1.2.

I muntlig produktion hade 76 procent av eleverna i Södra Finland och 63 procent av eleverna i Västra Finland goda eller utmärkta kunskaper A2.2 i årskurs 6. I årskurs 9 hade 52 procent av eleverna i Södra Finland och 46 procent av eleverna i Västra Finland goda kunskaper B1.2. Andelen elever med goda kunskaper sjönk en aning i Södra Finland än i Västra Finland.

I **skriftlig produktion** fanns skillnader i utvecklingen mellan regionerna. I Västra Finland skedde en aning större utveckling än i Södra Finland. I årskurs 6 hade eleverna i Södra Finland en aning bättre resultat (523 resp. 503 poäng) men i årskurs 9 hade eleverna i Västra Finland en aning bättre resultat (629 resp. 604 poäng). I Västra Finland presterade nästan alla elever på samma nivå B1.2 i årskurs 9. I Södra Finland presterade 56 procent av eleverna på samma nivå, de övriga fick sämre resultat i årskurs 9. På lika vis fanns en skillnad bland eleverna på nivån B1.1. I Västra Finland steg resultatet för 83 procent från nivån B1.1 till nivån B1.2. I Södra Finland nådde hälften av dessa elever nivån B1.2.

En fin utveckling skedde för en stor del av eleverna på nivåerna A1.3 och A2.1. Cirka en tiondel av eleverna i båda regionerna utvecklades från A1.3 ända upp till B1.2. Cirka en femtedel av eleverna i Södra Finland och 29 procent av eleverna i Västra Finland utvecklades från nivån A2.1 till nivån B1.2.

I skriftlig produktion hade 54 procent av eleverna i Södra Finland och 49 procent i Västra Finland goda eller utmärkta kunskaper i årskurs 6. I årskurs 9 hade 31 procent av eleverna i Södra Finland och 44 procent av eleverna i Västra Finland goda kunskaper. Andelen elever med goda kunskaper sjönk i Södra Finland medan i Västra Finland låg den ungefär på samma nivå.

3.6 Utvecklingen i svensk-finskt tvåspråkiga kommuner

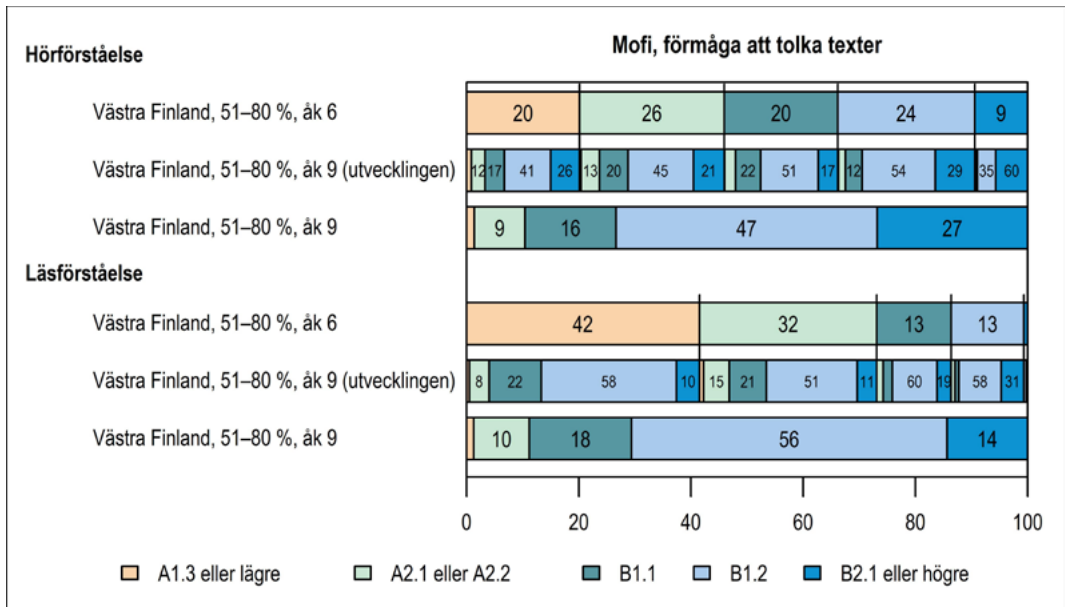
I svensk-finskt tvåspråkiga kommuner med svenskspråkig majoritet är andelen svenskspråkiga mellan 51 och 80 procent. Från Västra Finland deltog 125 elever. Antalet elever från Södra Finland var för lågt för att presentera ett resultat och utveckling för dem.

3.6.1 Förmåga att tolka texter

Poängökningen i hörförståelse var i denna kommunprofil 112 poäng. Utvecklingen är lika som i de övriga kommunprofilerna. I läsförståelse var ökningen 259 poäng. Utvecklingen i läsförståelse var större i denna kommunprofil än i de övriga kommunprofilerna. Skillnaden i utvecklingen är medelstor i jämförelse med de finskspråkiga kommunerna och liten i jämförelse med de finskt-svenskt tvåspråkiga kommunerna.

I figur 51¹² presenteras utvecklingen i delområdet förmåga att tolka texter i kunskapsnivåer. Kunskapsnivån för goda kunskaper var B1.1 i årskurs 6 och B1.2 i årskurs 9.

¹² Tolkning av figuren finns i kapitlet 1.5.3 Kunskapsutvecklingen i de olika kunskapsnivåerna

FIGUR 51. Kunskapsutveckling i tolkningsuppgifterna i mofi i de svensk-finskt tvåspråkiga kommunerna.

Utvecklingen i **hörförståelse** på de lägre kunskapsnivåerna är stor. Bland de elever som i årskurs 6 stannade på nivån A1.3 presterade 67 procent ända upp till nivån B1.2 eller högre i årskurs 9. Bland de elever som i årskurs 6 nådde nivåerna A2.1 eller A2.2 presterade 66 procent ända upp till nivån B1.2 eller högre i årskurs 9.

Bland de elever som redan i årskurs 6 nådde nivån B1.2 presterade 54 procent på samma nivå och 29 procent nådde upp till nivån B2.1. Bland de elever som i årskurs 6 nådde nivån B2.1 presterade 60 procent på samma nivå.

I hörförståelse nådde 53 procent av eleverna i årskurs 6 nivån för goda kunskaper eller högre. I årskurs 9 nådde 74 procent av eleverna nivån för goda kunskaper. Andelen elever med goda kunskaper ökade.

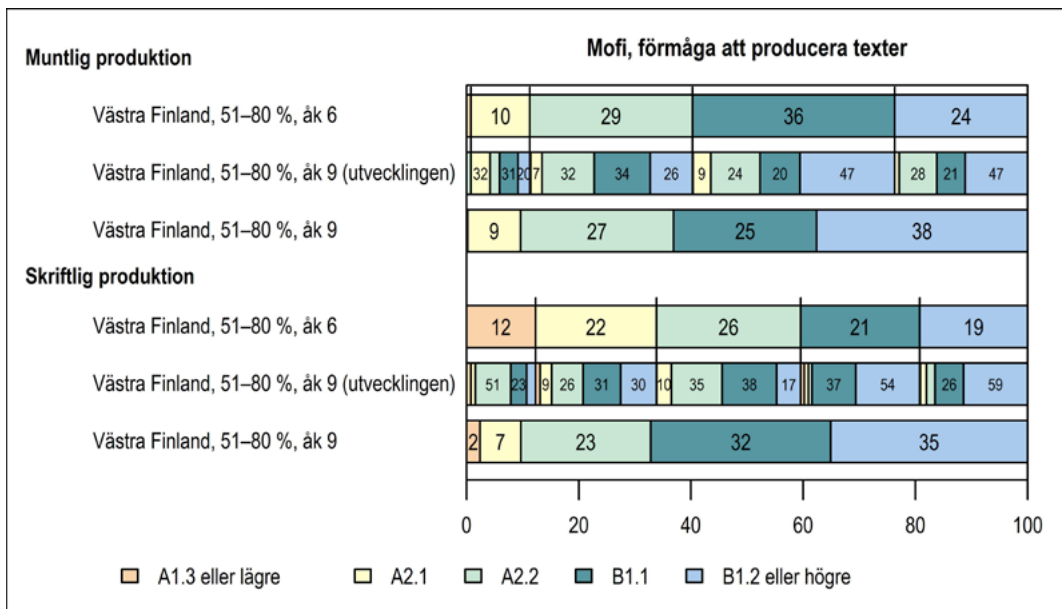
I **läsförståelse** steg prestationen för 68 procent av eleverna från nivån A1.3 ända upp till nivån för goda kunskaper B1.2 eller högre. På nivåerna A2.1 och A2.2 utvecklades 62 procent av eleverna ända upp till nivån för goda kunskaper eller höger. För drygt tre fjärdedelar av eleverna på nivån B1.1 blev resultatet bättre i årskurs 9.

I läsförståelse nådde 26 procent av eleverna nivån för goda kunskaper eller högre i årskurs 6. I årskurs 9 nådde 70 procent v eleverna nivån för goda kunskaper eller högre. Detta är en märkbar utveckling.

3.6.2 Förmåga att producera texter

Poängökningen i muntlig produktion var endast 14 poäng och i skriftlig produktion 57 poäng. Skillnaden i utvecklingen i muntlig produktion mellan de övriga kommunprofilerna är stor. Utvecklingen i skriftlig produktion är lika som i de finskspråkiga kommunerna och en aning mindre än i de finskt-svenskt tvåspråkiga kommunerna.

I figur 52 presenteras utvecklingen i delområdet förmåga att producera texter i kunskapsnivåer. Kunskapsnivån för goda kunskaper var A2.2 i årskurs 6 och B1.2 i årskurs 9.

FIGUR 52. Kunskapsutveckling i de produktiva uppgifterna i mof i de svensk-finskt tvåspråkiga kommunerna.

Utvecklingen i **muntlig produktion** är oroande. Flera elever presterade sämre i utvärderingen i årskurs 9. Cirka hälften av eleverna på nivån B1.2 fick ett sämre resultat i årskurs 9. Likaså fick en tredjedel av eleverna på nivån B1.1 ett sämre resultat i årskurs 9. För en tredjedel av eleverna på nivån A2.1 och på nivån A2.2 skedde ingen större utveckling utan prestationen var på samma nivå i årskurs 9.

Det fanns elever som visade en utveckling, till exempel bland de elever som i årskurs 6 nådde nivån A2.2 presterade 60 procent bättre i utvärderingen i årskurs 9. En femtedel av eleverna som stannade på nivån A2.1 nådde i årskurs 9 ända upp till nivån B1.2. Bland de elever som presterade på nivån B1.1 nådde 47 procent nivån B1.2 i årskurs 9.

I muntlig produktion nådde 89 procent av eleverna i årskurs 6 nivån för goda kunskaper eller högre. I årskurs 9 nådde 38 procent av eleverna nivån för goda kunskaper. En märkbar minskning av andelen elever med goda kunskaper.

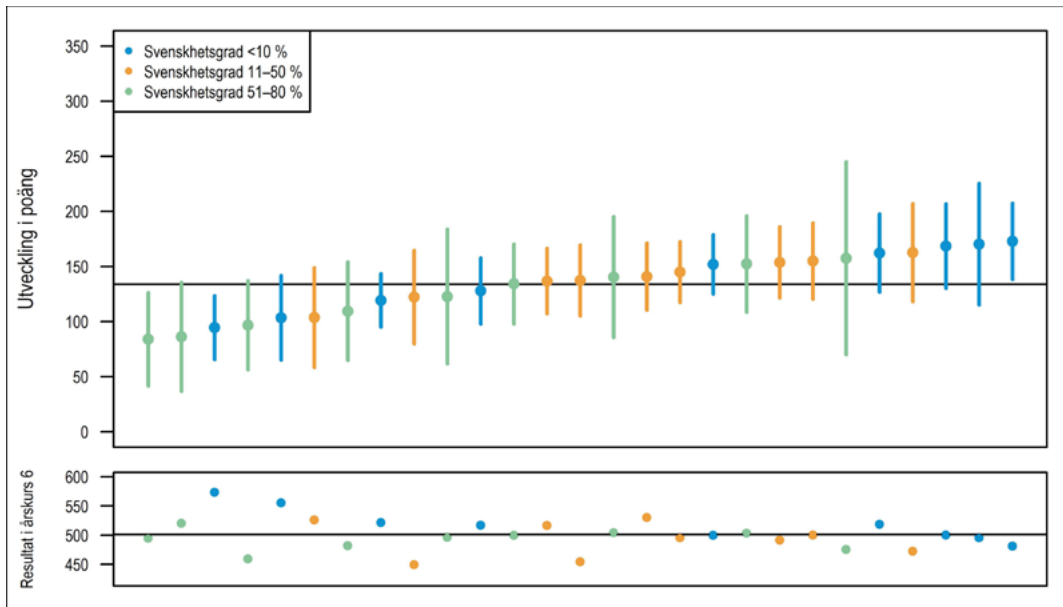
I **skriftlig produktion** fick cirka 80 procent av eleverna på nivån A1.3 ett bättre resultat i årskurs 9. Cirka 90 procent av eleverna på nivån A2.1 utvecklades. Utvecklingen var inte likadan för de elever som nådde de högre nivåerna i årskurs 6. På nivån B1.2 presterade 59 procent av eleverna på samma nivå, de övriga fick i årskurs 9 ett sämre resultat. Bland eleverna på nivån B1.1 nådde 54 procent en högre nivå och 37 procent presterade på samma nivå.

I skriftlig produktion nådde 66 procent av eleverna nivån för goda kunskaper eller högre i årskurs 6. I årskurs 9 nådde 67 procent av eleverna nivån för goda kunskaper eller högre. Andelen elever med goda kunskaper var oförändrad.

3.7 Utvecklingen i skolorna

I detta kapitel granskas utvecklingen i skolorna. En stor del av eleverna bytte skola då de började i årskurs 7. I utvärderingen i årskurs 6 deltog elever från 165 skolor och i årskurs 9 elever från 38 skolor. Skolornas utveckling räknades ut så att elevens resultat i årskurs 6 kopplades ihop med den skola eleven gick i på årskurs 9.

Resultat i årskurs 6 och utvecklingen i poäng i skolorna visas i figur 53. I den övre bilden markerar den lodräta linjen i varje cirkel det genomsnittliga utvecklingskonfidensintervallet, vilket betyder att sannolikheten att elevernas medeltal ligger inom detta område är 95 procent. Den runda cirkeln markerar den bästa uppskattningen. För varje skola finns en cirkel i den färg till vilken kommunprofil de hör.

FIGUR 53. Kunskapsutveckling i skolorna i lärokursen i mof

Den nedre delen i figuren visar resultatet i årskurs 6. Den lodräta axeln visar det genomsnittliga resultatet i poäng. Den vågräta svarta linjen i bilden visar det genomsnittliga resultatet för skolorna (cirka 500 poäng).

Den lodräta axeln vid den övre delen av figuren visar utvecklingen i poäng. Den vågräta svarta linjen visar genomsnittsutvecklingen för skolorna. Den genomsnittliga utvecklingen för skolorna var cirka 140 poäng.

Varje skola har en cirkel i den nedre delen av figuren och lodrätt ovanför i den övre delen. Om vi till exempel tittar på den blå cirkeln längst till höger, ser vi att skolans medeltal var lite under 500 poäng i årskurs 6. Resultatet i årskurs 9 finns rakt ovanför resultatet i årskurs 6. Elevernas poäng i skolan ökade i genomsnitt med cirka 175 poäng. Den övre blå cirkeln ligger i årskurs 9 klart över medeltalet för skolorna. Utvecklingen var störst i denna skola.

Ett annat exempel är den orange cirkeln som ligger lägst nere ungefär i mitten av den nedre bilden. Elevernas genomsnittliga resultat i dessa skolor låg klart under genomsnittet i årskurs 6. Då vi tittar på den övre delen av figuren ser vi att eleverna i dessa skolor utvecklades bra och nådde ungefär det genomsnittliga medeltalet för utvecklingen.

Figuren visar att kommunprofilen hade inget samband med elevernas utveckling. Skolor med olika kommunprofiler ligger spridda på vardera sidan om det genomsnittliga medeltalet i årskurs 6 och utvecklingen är olika i skolorna.

3.8 Bakgrundsfaktorer som har samband med utvecklingen

Utvecklingen för elever med olika framtidsplaner

I utvärderingen i årskurs 9 fick eleverna berätta om sina framtidsplaner. Bland eleverna uppgav 78 procent att de planerar att fortsätta med gymnasieutbildning och 21 procent med yrkesutbildning. De elever som planerade gymnasieutbildning efter grundskolan hade redan i årskurs 6 ett bättre resultat. I årskurs 6 fick de elever med sikte på gymnasiet 512 poäng och de med yrkesutbildning 457 poäng. De elever som planerade fortsätta i gymnasiet fick i årskurs 9 i genomsnitt 654 poäng medan de elever som planerade yrkesutbildning fick 558 poäng.

Poängökningen för eleverna som planerade gymnasieutbildningen var 142 poäng och för eleverna med yrkesutbildning 101 poäng. Eleverna som planerade att fortsätta med gymnasieutbildningen utvecklades mer än de elever som planerade yrkesutbildning. Skillnaden i utvecklingen närmar sig medelstor.

Vårdnadshavarnas utbildningsbakgrund

Vårdnadshavarnas utbildningsbakgrund har ett litet samband med kunskapsutvecklingen. De elever vars mor hade universitets- eller yrkeshögskoleutbildning fick 508 poäng i årskurs 6 och 646 poäng i årskurs 9. Poängökningen var 138 poäng. De elever vars mor hade grundskoleutbildning eller utbildning på andra stadiet fick 474 poäng i årskurs 6 och 592 poäng i årskurs 9. Poängökningen var 118 poäng. Elever vars mor hade universitets- eller yrkeshögskoleutbildning hade en aning bättre resultat i årskurs 6 och utvecklades en aning mer än eleverna vars mor hade grundskoleutbildning eller utbildning på andra stadiet.

De elever vars far hade universitets- eller yrkeshögskoleutbildning fick 506 poäng i årskurs 6 och 642 poäng i årskurs 9. Poängökningen var 136 poäng. De elever vars far hade grundskoleutbildning eller utbildning på andra stadiet fick 486 poäng i årskurs 6 och 614 poäng i årskurs 9. Poängökningen var 128 poäng. Eleverna hade ungefär samma resultat i årskurs 6 och utvecklingen är ungefär lika oberoende av fars utbildningsbakgrund.

Inställning till skolarbetet och läroämnet finska

Samma bakgrundsfrågor gällande inställning till skolan frågades i årskurs 6 och årskurs 9. Bakgrundsvariablerna gällande inställning till skolan var indelade i tre grupper. Den första handlade om **skolarbetet**: hur gärna eleven går till skolan, om hen tycker om de olika uppgifterna som eleverna gör i skolan och om hen tror sig ha nytta av det hen lär sig i skolan i sitt privatliv. Den andra gruppen gällde **flit**: hur väl eleven förbereder sig inför prov och om hen gärna gör även sådana uppgifter som känns svåra för hen. Den tredje gruppen handlade om **skoltrivsel** och innefattade bland annat hur eleven trivs i skolan, om hen har vänner i skolan och om hen blir retad i skolan.

En jämförelse med resultatet och elevernas inställning i årskurs 6 gjordes. I jämförelsen granskades den fjärdedel av elever som hade den mest positiva inställningen med den fjärdedel av elever som hade den minst positiva inställningen. Gällande inställningarna skolarbete och skoltrivsel fanns inga skillnader i utvecklingen. Gällande flit fanns ett litet samband. Den fjärdedel av eleverna som i årskurs 6 upplevde sig vara flitiga fick 36 poäng mer i årskurs 9 än den fjärdedel som i upplevde sig vara minst flitiga.

Eleverna besvarade frågorna gällande deras inställning till läroämnet finska i årskurs 6. Attitydpåståendena indelas i tre attitydhelheter: a) **att tycka om läroämnet**, b) **att ha nytta av läroämnet** och c) **att behärska läroämnet**.

En motsvarande jämförelse gjordes. För den fjärdedel av eleverna som i årskurs 6 upplevde att de har mer nytta av ämnet var utvecklingen 62 poäng mer än för den fjärdedel som upplevde att de har minst nytta av ämnet. För den fjärdedel av eleverna som i årskurs 6 upplevde att de behärskar ämnet var utvecklingen 59 poäng mer än för den fjärdedel som upplevde att de inte behärskar ämnet. Skillnaderna är medelstora i båda påståendena.

Finska hemma och på fritiden

Eleverna besvarade frågan om användning av finska hemma och på fritiden både i årskurs 6 och årskurs 9. För de elever som i årskurs 6 talade finska hemma var utvecklingen 23 poäng mer än för de elever som inte talade finska hemma. För de elever som i årskurs 6 uppgav att de talade finska med sina kompisar var utvecklingen 13 poäng mer än för de elever som uppgav att de inte gjorde det. De tvåspråkiga eleverna som talar finska hemma hade en aning större utveckling än de elever som uppgav att de inte talar finska hemma.

Slutsatser och utvecklings- rekommendationer

4

Goda kunskaper i finska är viktigt för alla svenskspråkiga i Finland eftersom finskakunskaper är en nödvändighet i det finländska samhället. Alla elever bör få möjlighet att utveckla sin språkkompetens i den grundläggande utbildningen för vidare studier och för att kunna klara sig i samhället. I lärokursen i finska utvecklades eleverna i Södra Finland mer (151 poäng) än eleverna i Västra Finland (85 poäng). Detta betyder att skillnaderna i kunskaperna mellan eleverna i Södra och Västra Finland blev större. I lärokursen i mofi var utvecklingen lika stor i Södra Finland (137 poäng) och i Västra Finland (143 poäng). Detta betyder att den lilla skillnad som fanns mellan Södra Finland (512 poäng) och Västra Finland (480 poäng) i årskurs 6 fanns kvar i årskurs 9.

De tidigare utvärderingarna i årskurs 6 och årskurs 9 visade att elever i de mer svenskspråkiga kommunerna har sämre möjligheter att lära sig finska. I lärokursen i finska utvecklades eleverna i de svenskspråkiga kommunerna (>80%) klart mindre (45 poäng) än i de övriga kommunprofilerna (116 – 175 poäng). Skillnaderna i elevernas kunskaper mellan eleverna i de svenskspråkiga kommunerna och eleverna i de övriga kommunprofilerna ökade märkbart. Vilka resurser behövs för att dessa elever får lika möjligheter att lära sig finska? Hur kan man stödja dessa elever och ge dem möjligheter att komma naturligt i kontakt med finska språket på fritiden?

Eleverna i alla kommunprofiler har inte utvecklats lika mycket. I helhetsresultatet finns enorma skillnader i kommunprofilerna i lärokursen i finska. I lärokursen i mofi var utvecklingen ganska lika i alla kommunprofiler.

I lärokursen i finska var utvecklingen olika i kommunprofilerna. I de finskspråkiga kommunerna var utvecklingen störst och i de svenskspråkiga kommunerna minst i alla delområden. I hörförståelse närmade sig skillnaden i utvecklingen mellan de finsk- och svenskspråkiga kommunerna medelstor, i de övriga delområdena var skillnaden i utvecklingen stor.

I de tvåspråkiga kommunerna var utvecklingen lika stor i tolkningsuppgifterna och i skriftlig produktion. I muntlig produktion utvecklades eleverna i de finskt-svenskt tvåspråkiga kommunerna en aning mer än eleverna i de svensk-finskt tvåspråkiga kommunerna. Det fanns dock skillnader i kommunprofilerna mellan regionerna. I de finskt-svenskt tvåspråkiga kommunerna utvecklades

eleverna i Västra Finland i hörförståelse en aning mer än eleverna i Södra Finland. I läsförståelse och muntlig produktion var utvecklingen en aning större i Södra Finland. I skriftlig produktion var utvecklingen lika i båda regionerna.

I de svenskt-finskt tvåspråkiga kommunerna var utvecklingen lika i hörförståelse i båda regionerna. Eleverna i Södra Finland utvecklades mer i de övriga delområdena. I läsförståelse och skriftlig produktion var skillnaden i utvecklingen liten och i muntlig produktion stor.

I lärokursen i mofi var utvecklingen i läsförståelse stor i de svenskt-finskt tvåspråkiga kommunerna medan utvecklingen i muntlig produktion var liten jämfört med de andra kommunprofilerna. I hörförståelse och skriftlig produktion fanns inte stora skillnader i utvecklingen mellan kommunprofilerna.

I denna granskning söktes svar på fyra frågor.

1. **Hur har elevernas språkfärdigheter utvecklats från årskurs 6 till årskurs 9?**
2. **Är utvecklingen likadan mellan könen, i regionerna och i kommuner med olika svenskhetsgrad?**

Utvecklingen är positiv i de flesta kommunprofiler. I rapporten i årskurs 6 gavs utvecklingsrekommendationer. En jämförelse av dessa utvecklingsförslag och resultatet i kunskapsutvecklingen gav följande:

I **muntlig produktion** skedde en klar utveckling i lärokursen i finska i alla andra kommunprofiler förutom i de svenskspråkiga kommunerna. I de svenskspråkiga kommunerna skedde ingen utveckling, eleverna i årskurs 9 fick 21 poäng mindre än i årskurs 6. I lärokursen i mofi var utvecklingen ungefär lika i kommunprofilerna förutom i de svenskt-finskt tvåspråkiga kommunerna. Poängökningen för dessa elever var endast 15 poäng jämfört med resultatet i årskurs 6.

I lärokursen i finska sjönk andelen elever med goda kunskaper från 63 procent i årskurs 6 till 41 procent i årskurs 9. Andelen elever med svaga kunskaper minskade, men en femtedel av eleverna i årskurs 9 stannade på nivån A1.2 eller lägre, vilket enligt de nya kriterierna motsvarar vitsordet 5. I lärokursen i mofi sjönk andelen elever med goda kunskaper från 78 procent i årskurs 6 till 56 procent i årskurs 9. Varför är andelen elever med goda kunskaper lägre i årskurs 9? Är nivån för goda kunskaper för låg i årskurs 6 eller för hög i årskurs 9? Eller är det så att de muntliga färdigheterna inte övas lika mycket i årskurserna 7–9? Är tröskeln att spela in sitt svar hög för finska-eleverna? Eller upplever i synnerhet mofi-eleverna att de kan språket och inte har satsat på de muntliga uppgifterna?

En utveckling skedde i **läsförståelse** i lärokursen i finska. Andelen elever med goda kunskaper i samplet ökade från 25 till 29 procent. Andelen elever med goda kunskaper i läsförståelse i lärokursen i finska är fortfarande ganska låg. Andelen elever med svaga

kunskaper är stor i årskurs 9. I årskurs 9 stannade 31 procent av eleverna på nivån A1.3, vilket motsvarar vitsordet 5 och 6. Drygt hälften av lärarna i årskurs 6 uppgav att tolkning av skriftliga texter är viktigt i språkundervisningen, men att det saknas läromaterial. Saknar även lärarna i årskurs 9 material eller borde det läggas mera vikt i undervisningen på läsförståelse speciellt i de tvåspråkiga och svenskspråkiga kommunerna?

I lärokursen i mofi hade 46 procent av eleverna i årskurs 6 goda kunskaper och i årskurs 9 var andelen elever hela 76 procent. Resultatet visar att i mofi läser och tolkar eleverna texter i de högre årskurserna, och detta har gett resultat.

Resultatet i **skriftlig produktion** är svagt. Andelen elever med goda kunskaper sjönk. I årskurs 6 hade 35 procent av eleverna goda kunskaper och i årskurs 9 endast 19 procent. Endast i de svensk-finskt tvåspråkiga kommunerna i Södra Finland har andelen elever med goda kunskaper hållits konstant. I de svenskspråkiga kommunerna stannade nästan lika stor andel av eleverna i årskurs 9 på nivån A1.2 eller lägre som i årskurs 6 (74 resp. 68%). I skriftlig produktion visar resultatet att för eleverna i de svenskspråkiga kommunerna skedde ingen utveckling.

Även i lärokursen i mofi sjönk andelen elever med goda kunskaper från 62 procent till 35 procent i årskurs 9. I alla kommunprofiler nådde färre elever nivån för goda kunskaper i årskurs 9. I mofi presterade en tredjedel av eleverna på nivåerna A2.1 och A2.2, vilka motsvarar vitsorden 5 och 6.

Vad beror den negativa utvecklingen på? Är kravet att utvecklas i finska från nivån A1.3 till A2.2 för stor? I mofi förväntas en utveckling från nivån A2.2 till nivån B1.2. Eller skriver inte eleverna tillräckligt ofta texter i de högre årskurserna? Eller är den respons eleverna får på sina texter inte tillräcklig? Skrivning är en process, där eleverna borde lära sig redigera sina texter, lära sig av sina fel, och på så vis utvecklas.

I **hörförståelse** utvecklades eleverna i alla kommunprofiler. I lärokursen i finska presterade 61 procent av eleverna årskurs 6 på nivån A1.3 eller lägre, medan i årskurs 9 stannade en fjärdedel av eleverna på denna nivå. Andelen elever på nivån B1.1 ökade från 15 procent till 41 procent i årskurs 9. I lärokursen i mofi ökade andelen elever med goda kunskaper från 65 procent till 74 procent. Andelen elever som presterade på nivån A1.3 sjönk från 15 till 2 procent.

Utvecklingen för flickor och pojkar var lika stor i hela samplet. Skillnaden i resultaten som fanns mellan flickor och pojkar i årskurs 6 var lika stor i årskurs 9 i båda lärokurserna. I lärokursen i finska fanns en skillnad i utvecklingen mellan regionerna. Både flickorna och pojkarna i Södra Finland utvecklades mer än i Västra Finland. Skillnaden är medelstor. I lärokursen i mofi fanns ingen skillnad i utvecklingen för vare sig mellan pojkarna och mellan flickorna i regionerna.

3. Vilka bakgrundsfaktorer i årskurs 6 kan förklara skillnader och samband i kunskapsutvecklingen?

I lärokursen i finska fanns en liten skillnad mellan de elever som uppgav att de talade finska hemma i årskurs 6 med de elever som uppgav att de inte gjorde det. De elever som talade finska hemma utvecklades en aning mer. De elever som uppgav att de talade finska med sina kompisar i årskurs 6 utvecklades mer än de elever som uppgav att de inte gjorde det. Skillnaden i utvecklingen närmar sig medelstor.

I lärokursen i mofi utvecklades den fjärdedel av elever som upplevde i årskurs 6 att de har nytta av ämnet samt de som upplevde att de behärskar ämnet mer än den fjärdedel som uppgav att de varken har nytta eller behärskar ämnet. Skillnaderna är medelstora i båda påståendena.

4. Finns det skillnader i utvecklingen mellan elever som söker till gymnasiet eller till yrkesutbildningen?

Elevernas framtidsplaner visar en skillnad i utvecklingen. Elever som uppgav i årskurs 9 att de planerade att fortsätta i gymnasiet hade redan i årskurs 6 en aning bättre resultat än de elever som planerade fortsätta med yrkesutbildningen både i lärokursen i finska och i mofi. Kommande gymnasiestuderanden utvecklades mer under läsåren 7 – 9. Skillnaden i utvecklingen var närmade sig medelstor.

Denna rapport visar bland annat hur viktig undervisningen i de lägre klasserna är. Skillnaderna mellan regionerna i de olika kommunprofilerna minskade inte under årskurserna 7 – 9. Till exempel den skillnad som fanns i utvecklingen i lärokursen i finska mellan regionerna i de finskt-svenskt tvåspråkiga kommunerna var oförändrad i årskurs 9.

Hur stöda undervisningen i de lägre årskurserna? Vilka stödåtgärder behövs för att eleverna i de mer svenskspråkiga kommunerna ska komma i kapp de övriga eleverna?

Utvecklingsrekommendationer

Elever som använder finska sällan på sin fritid borde stödas mer

Användning av finska på fritiden stöder inlärnigen av språket. I lärokursen i finska fanns en tydlig skillnad i språkutvecklingen mellan de elever som talar finska på fritiden och de som inte gör det. I de finskspråkiga kommunerna är eleverna i naturlig kontakt med finskan. I de mer svenskspråkiga kommunerna har eleverna inte samma möjligheter. Skolorna kunde ha samarbete mellan de elever som läser finska och de som läser mofi i form av till exempel gemensamma projekt. I de tvåspråkiga kommunerna kunde även ett samarbete ordnas mellan de finsk- och svenskspråkiga skolorna. I de kommuner där denna möjlighet inte finns kunde ett samarbete med finskspråkiga skolor i annan kommun ordnas, till exempel i form av tandempedagogik. Tandempedagogik har etablerats i Finland på 2010-talet i såväl fysiska som virtuella lärmiljöer.

Motivationen, attityder och självförtroende borde lyftas fram mer

I utvärderingen i årskurs 9 lyftes som ett utvecklingsförslag fram motivationens och självförtroendets betydelse för inläringen. För att höja motivationen och intresset för ämnet kunde lärarna ha samarbete mellan olika läroämnen, till exempel i samhällslära och finska, där fokus snarare ligger på ämnesspecifikt språk som behövs i samhällslära och i samhället än på språk som lärs ut isolerat utan meningsfull kontext. Att välja intressanta och aktuella ämnen, ha uppgifter som kräver både muntlig och skriftlig kommunikation och skapa en trygg atmosfär kan bidra till en positivare inställning till finskan.

Elevernas inställning till läroämnet finska hade ett samband med språkutvecklingen. De elever som upplevde att de har nytta av ämnet redan i årskurs 6 utvecklades mer än de elever som inte upplevde nyttan. Detta gällde båda lärokurserna. Elevernas upplevelse av nyttan och en positiv atmosfär är viktigt för inläringen. Då läroämnet upplevs som meningsfullt och läraren som entusiastisk samt eleven känner sig trygg med sina klasskamrater stöds språkinläringen. Det är viktigt att redan i början av språkinläringen satsa på en positiv och trygg atmosfär. Det vore bra om lärarna från olika skolor kunde träffas och utbyta goda praxis gällande ämnesövergripande teman, hur motivera eleverna och stärka deras attityder, engagemang och självförtroende.

I lärarutbildningen borde motivationens och attitydens roll lyftas fram mer. Det borde även ordnas fortbildning för lärare där det diskuteras motivationens roll för inläring och där lärarna får redskap för hur arbeta så att läroämnet intresserar eleverna och får dem motiverade att studera.

För de enspråkigt svenska eleverna borde ges mer resurser

I den nya timfördelningen av A-språk flyttades en årsveckotimme från de högre årskurserna till de lägre årskurserna (förordning 793/2018). Enligt utvärderingsresultatet har en årsveckotimme mindre i de högre årskurserna haft negativ effekt i all synnerhet i de mer svenskspråkiga kommunerna. Enligt rektorerna i de svenskspråkiga kommunerna räcker inte timresurserna till för att utveckla alla delområden. Det fanns en oro för elevernas finskakunskaper bland rektorer i de skolor där många elever är enspråkigt svenska och där många elever har stora problem med finskan trots att de får extra stöd. I dessa kommuner är utvecklingen i de produktiva färdigheterna liten eller ingen alls. Utbildningsministeriet och Utbildningsstyrelsen borde diskutera hur man kunde ge de svenskspråkiga och svenskt-finskt tvåspråkiga kommunerna resurser för att kunna utöka timantalet i de högre årskurserna.

Timfördelningen i A1-språk är enligt statsrådets förordning 7 årsveckotimmar på årskurserna 7–9 som utbildningsanordnarna och skolorna får fritt fördela mellan årskurserna i sina lokala läroplaner. Här fanns en tydlig skillnad mellan skolor i Södra Finland och Västra Finland. Rektorerna i enkäten i årskurs 9 uppgav att över hälften (60 %) av skolorna i Södra Finland har 3 årsveckotimmar på årskurs 9 medan i Västra Finland har över hälften (62 %) av skolorna 2 årsveckotimmar. Utbildningsanordnare kunde ha mer samarbete där det diskuteras vilken timfördelningen i läroämnet finska gynnar eleverna mest.

Litteratur- förteckning

Litteraturförteckning

- Utbildningsstyrelsen 2014.** Grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen. Föreskrifter och anvisningar 2014:96. Helsingfors: Utbildningsstyrelsen.
- Vargha, A., & Delaney, H. D. 2000.** A Critique and Improvement of the CL Common Language Effect Size Statistics of McGraw and Wong. *Journal of Educational and Behavioral Statistics* 25, 101–132. <https://doi.org/10.2307/1165329>.
- Åkerlund C et al. 2019.** Lärresultat i finska i åk 6: Resultat av en utvärdering våren 2018. Publikationer 6:2019. Helsingfors. Nationella centret för utbildningsutvärdering.
- Åkerlund C et al 2022.** A-finska i årskurs 9: Utvärdering av lärresultat våren 2021. Publikationer 4:2022. Helsingfors. Nationella centret för utbildningsutvärdering.
- Lag om grundläggande utbildning 21.8.1998/628.
- Lag om Nationella centret för utbildningsutvärdering 1295/2013.
- Utbildningsstyrelsen. 2018.** Nivåskala för språkkunskap och språkutveckling, Det andra inhemska språket och främmande språk, Grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen 2014. https://www.edu.fi/download/174152_LP2016_Nivaskala_andra_inhemska_frammande_sprak.pdf

Nationella centret för utbildningsutvärdering (NCU) genomförde en longitudinell utvärdering av lärresultat i A-finska där elevernas utveckling från slutet av årskurs 6 till årskurs 9 granskades. I utvärderingen deltog 1 215 elever som läste lärokursen i finska och 843 som läste lärokursen i mofi.

Rapporten söker svar på följande frågor:

1. Hur har elevernas språkfärdigheter utvecklats från årskurs 6 till årskurs 9?
2. Är utvecklingen likadan mellan könen, i regionerna och i kommuner med olika svenskhetsgrad?
3. Vilka bakgrundsfaktorer i årskurs 6 kan förklara skillnader och samband i kunskapsutvecklingen?

Nationella centret för utbildningsutvärdering (NCU) är en oberoende myndighet för utbildningsutvärdering. Centret genomför utvärderingar av utbildning samt av den verksamhet som bedrivs av dem som anordnar undervisning och utbildning. Utvärderingarna gäller allt från småbarnspedagogik till högskoleutbildning. Centret genomför också utvärderingar av lärresultat inom den grundläggande utbildningen och inom utbildningen på andra stadiet. Till NCU:s uppgifter hör även att stödja utbildningsanordnarna och högskolorna i frågor som gäller utvärdering och kvalitetshantering samt att utveckla utvärdering av utbildning.

ISBN 978-952-206-681-7 pdf
ISSN 2342-4184 (online)

Nationella centret för
utbildningsutvärdering
PB 380 (Hagnäskajen 6)
00531 Helsingfors
E-post: kirjaamo@karvi.fi
Telefonväxel 029 533 5500
Fax: 029 533 5510
karvi.fi/sv